

لویہ حکامہ

عَبْدُ اللَّهِ غَمْخُور

لوحہ نامہ

*
عبداللہ غمخور

د چاپ ټول حقوق محفوظ دي

*

۱۳۶۷ ش (۱۹۸۹ء)

د چاپ کال :

پنځه سوه (۵۰۰)

تعداد :

مطبع :

محمود فانی برتاکال
پیشون

کتابت :

بیکه : د تیریش کلداری

*

چاپوونکی :

عبدالله غنچو

*

درک :

یونیورسټی بک ایجنسی

خیبر بازار پشینور

بِنَاكَ تَوَحِيدٍ مِنْكَ كُنْتُ يَتَكَبَّرُ جَنِّي

كَدَّهْرَتٍ بِهِ صَدِّاعِلَانِ كَرِي كَرَقِيهِ قِيَامِ

كَبْتُ شَكْنُوهَ حَرَمِ كُنْتُ وَأَوَّلَا دَرْدِي

كَلْوِي وَارْفِ يَهْ خَوْلَهُ يَارِئِي كَالِإِسْلَامِ

فہرست

- ۱- نظر استاد خلیل اللہ خلیلی استاد خلیلی
- ۲- شعرا و شاعر سید شمس الدین مجروح
- ۳- سریزہ ہمیش گل ہمیش
- ۴- د عبد اللہ غمخور شعر و نثر کتنہ: صادق اللہ خان و کریم برکیہ پیر
- ۵- لوبہ ہنگامہ محمد آصف صمیم
- ۶- پیژند گلو غمخور
- ۳۵- امری برخہ : د جہاد سندری
- ۷- د وطن ترانہ
- ۸- سلام
- ۹- زخمی نرپہ
- ۱۰- د بہار سرے یو خوشبری
- ۱۱- اصلاحات
- ۱۲- اور و لکید
- ۱۳- نہ دردی پری نہ رحمی پری
- ۱۴- داغونہ
- ۱۵- اسویلی

۷۳	۱۶- مسلمانان و شرافي
۷۶	۱۷- سره وړځ
۷۸	۱۸- زموږ حال
۸۰	۱۹- مسلمانان کافر کوي
۸۲	۲۰- نوې بلا
۸۵	۲۱- ځم له دې وطنه
۹۱	۲۲- ورکه ده
۹۳	۲۳- داختر مبارکي
۹۶	۲۴- د پښتو د پاره وه
۹۸	۲۵- حسب حال
۱۰۰	۲۶- هجرت
۱۱۳	۲۷- هيره کړه
۱۱۵	۲۸- جهان مري
۱۱۷	۲۹- د افغاني ضمير آواز
۱۲۱	۳۰- رباعيات
۱۲۲	۳۱- تيرې بشي
۱۲۷	۳۲- نشي
۱۲۹	۳۳- ماشوم نړۍ

دويمه برخه : رښکارينک کلونه

۱۳۳ زاره اشنا ته ۳۴-

- ۳۵- سپوږمۍ ته ۱۳۶
- ۳۶- څه وټايم ۱۴۰
- ۳۷- پسرلنې شعر ۱۴۲
- ۳۸- نښه ده ۱۴۷
- ۳۹- هغه ورځې هغه شپې راغلي ۱۴۸
- ۴۰- آب ودانه ۱۴۹
- ۴۱- نوې پاليسي ۱۵۲

درېمه برخه: ادبي ملي سياسي شخصيتونه ۱۵۵

- ۴۲- رحمان بابا ۱۵۶
- ۴۳- خوشحال خان خټک ۱۵۹
- ۴۴- استاذ خليل الله خليلي ۱۶۳
- ۴۵- بلند نظره اديب سيد شمس الدين مجروح ۱۶۸
- ۴۶- مجاهد مشر صغت الله مجددی ۱۷۱
- ۴۷- ادبي او سياسي شخصيت عبدالرحمان پټرواک ۱۷۷
- ۴۸- ملي لوی شاعر گل پاچا الفت ۱۸۰
- ۴۹- قوي ليکوال ملي اديب مولانا قيام الدين خادم ۱۸۲
- ۵۰- د افغانستان پخواني پاچا محمد ظاهر شاه ته ۱۸۴
- ۵۱- علمي ادبي شخصيت محمد موسى شفيق ۱۸۷
- ۵۲- دمصر د محبوب مشرانور السادات مرثيه ۱۸۹

- ۱۹۱ - ۵۳ د پاکستان صدر جنرال ضياء الحق
- ۱۹۲ - ۵۴ پوهاند سيد بهاؤ الدین مجروح
- ۱۹۷ - ۵۵ منور پښتون هميش خليل
- ۲۰۰ - ۵۶ د مرحوم استاذ خليلي په ياد

۲۰۷ څلورمه برخه : د جهاد سندرې

- ۲۰۸ - ۵۷ مړمښي افغانه
- ۲۱۱ - ۵۸ بهارته
- ۲۱۳ - ۵۹ نه مني
- ۲۱۴ - ۶۰ کومې خواله ځي
- ۲۱۶ - ۶۱ ليوني مشرته
- ۲۲۰ - ۶۲ ومې نه پيژنده
- ۲۲۲ - ۶۳ مخه
- ۲۲۴ - ۶۴ گوهر بشي
- ۲۲۶ - ۶۵ سلام وايه
- ۲۳۰ - ۶۶ په چا سپاري
- ۲۳۲ - ۶۷ زمونږ حال
- ۲۳۵ - ۶۸ اسويلي
- ۲۳۶ - ۶۹ کور په کور گډي
- ۲۳۸ - ۷۰ هغه هجنون نه ښکاري

الحاج عبدالله غمخور

- ۲۴۱ - ۷۱ - یادۀ نده
- ۲۴۲ - ۷۲ - یا به یوکیرو یا به وریکیرو
- ۲۴۵ - ۷۳ - خود رایه
- ۲۴۷ - ۷۴ - د عقیدت کلونه
- ۲۴۹ - ۷۵ - جهاد په چاکوي
- ۲۵۲ - ۷۶ - نظر
- ۲۵۴ - ۷۷ - ننګ
- ۲۵۸ - ۷۸ - خان خه مهرباني کړیده
- ۲۶۰ - ۷۹ - قوماندان عبد الرؤف
- ۲۶۸ - ۸۰ - شال خوړ
- ۲۷۰ - ۸۱ - داختر په مناسبت د افغان مجاهد آواز
- ۲۷۳ - ۸۲ - خور باغي
- ۲۷۶ - ۸۳ - خوک پرې نه جوړېږي
- ۲۷۹ - ۸۴ - چنار بانډه
- ۲۸۳ - ۸۵ - غزل
- ۲۸۵ - ۸۶ - غازيانوچه ونه غوه ليرې
- ۲۸۰ - ۸۷ - استعماري نيرنگ
- ۲۸۹ - ۸۸ - زخمي زړه
- ۲۹۵ - ۸۹ - ته مې ونه ليدې
- ۲۹۸ - ۹۰ - د اسلامي اتحاد شورى ته

- ۳۰۲ - ۹۱- د قربانی دعوت
- ۳۰۵ - ۹۲- باخبر
- ۳۰۷ - ۹۳- دامو پریکړه افغاني ده
- ۳۱۱ - ۹۴- خطره پېښه ده
- ۳۱۲ - ۹۵- د شهید حاجی عبدالنبي یادگیرنه
- ۳۱۶ - ۹۶- د غورځای
- ۳۱۸ - ۹۷- د کنړ اولس ته مبارکي
- ۳۲۱ - ۹۸- د افغان مجاهد د زهرا آواز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نظر جناب استاذ خلیل الله خلیلی

مجموعه اشعار گوینده توانا، شاعر ملی غمخود را یکی از آثار گرانمایه‌های
می دانم که برگنجینه ادبیات ما افزوده است -
اگر شعر نمایانگر احساسات و زبان ضمیر انسان به شمار آید -
پس اشعار لطیف جناب عبداللہ غمخور احساسات پاک ضمیر روشن
و شخصیت ادبی وی را درین مجموعه نغمه و دل انگیز تمثیل می نماید -
از مقتماست که در آوان آوارگی گویندگان دانشمندان ما
قلم از کف نمیگذارند و در پاسداری آن گنجینه معنوی که از قرن قرن به ما
میراث مانده تلاش و تپش دارند چنانچه موقف خانواده غمخور در جهاد مقدس
آزادی ما ثابت است اثر بدیع قلمی وی حفظ ثقافت عظیم تاریخی ما از زنده
و برانزده است -

امید دارم این شهبای غم بللوع آفتاب فیروزی پایان پذیرد و غمهای
وطن را غمخواری جز فرزندان با ایمان و راستین وطن نباشد بیاد این دو بیت خود افتاده
سخن را بخاموشی می سپارم -

خدایا رایگان مگذار مارا بدست این و آن مگذار مارا

کرم پروردگایم ای خداوند بلطف دیگران مگذار مارا

خلیل الله خلیلی

۳۷، نور ۶۳، ۱۳ پشور

د ملی ادب شخصیت محترم شمس الدین مجروح نظر

شعره او شعر

شعرته شعر کلام ویل کیږي، یعنې شعر د شعر سره او شاعر د سحر سره تشبیه شوی دی. په رښتیا شاعران په کلماتو معنوی لوږ کولی شي. چه ساعران ئې په مادی څیزونو نه شي کولی. شاعران د وچو کلماتو نه د معنی کوټرې ونړوي چه تل پرواز کوي.

خو شاعر د خپل طبیعي او اجتماعي محیط او ماحول مخلوق دی او د خپل محیط واقعات او واردات ئې متأثر کوي او خپل تاثرات په شعر کېږي څرگندوي. دی د ښایست سندرې وائی بدرنگی او بدگذرانی غندي. دی خپل جمالیاتي تاثرات او د عشق او مینې جذبات د شعر په ژبه بیانوي. تل دی چه په تور تم کېږي هر څوک ویږيږي خو څوک حال وائی او څوک ئې نه دا جذبات د هر چا سره شته خو یا ئې وائی نه او یا ئې د بیان قوت نه لري. د محیط کرغږنه او بده خوا هم چه شاعر متأثر کړی نو بیا انتقاد کوی او هجویات وائی.

شعر نه یوازې د گل او د بلبل خبرې دي اونه انتقاد و ښکېل، شعر وعظ او تبلیغ هم ندي اونه فلسفې اوسیانس سره ارتباط

لری-خوسره د دې دا ټولې خبرې پکښې شته مگر په بله بڼه
(یعنی د شعر په ژبه) کښې.

بناغلي غمخور شاعر دی او په رښتیا بڼه شاعر دی اولکه چه
د خپل محیط او یا ټاټوبي پیداوار دی- نوځکه ئې د افغانستان په
دی روان وړان حالت پیرڅه ویلي دي څوک ئې ستایلی او څوک
ئې غندلی دي- خودا وینا نه قصه ده او نه حماسه دا دیو حساس
انسان تاثرات دي چه د شعر په بڼه کښې څرگند شوي دي او د
احساس خاوندان متأثر کولی شي- د شعر زور او قوت هله معلومیدلی
شي چه شاعر داسې مطالب چه د جمال او کمال سره تعلق نه لري
بیان کړي او هغه ته جمال او کمال ورکړي-

بناغلي غمخور دا کار کړیدی- هغه یواځې د آزادۍ د شهیدانو
په جنازه ژبا او ویروونه ندي کړي- او د ده شعر ته یواځې د شهرا
او حماسې په سترگه مه کورئ او یا ئې یواځې مبتذل انتقاد مه بولئ-
د ده د شعر په بحر کښې د ادب او ابتکار ملغلري پیدا کیري- او که
تاسې د ده د شعر په سمندر کښې ورگډو شئ په خپله به ئې پېدا
کړئ- زما سره دا فرصت نشته چه په گوته ئې دروینم-

که غوتې پکښې وهې په لاس به درشي
چا وهې دا چه په دریاب کښې کوهر نشته

کَرای بُنْدُوخُوا مُحَقِّقُ لَيْكُوَالُ قَوْمِ اَحْمَدِیْ هَمِیشْ خَلیلِ لیکنه

سِرِز

د افغانستان د خاورے د ننگ، ناموس او غېرت داسر د پیر
قوی دی چه د دغه خاورے انسانی پیکرونه هر شه خو برداشت
کولے شی ولے په خپل سر د هما سیورے هم نشی برداشت
کولے۔

تاریخ کواه دے چه د ایشیا په دغه نړۍ د اقتدار خوب
لیدونکی که له مشرقه ورتیر شوی دی او که له مغربه۔ د خپل
خوب د تعمیر المیو سره مخامخ شوی دی۔ د دغه خاورے د
جغرافیائی امانتگرو سنگینو غرونو په لومو بنکیل او افغانی
غضب په توره دوه نیمه شوی دی۔ د یونان تاریخ، بابر
د خاورے څله، کرجین انجام، په میوند د ایوب خان او
ملالے افغانی کودار او څلورو نورو سورو او دولس نورو پیاده
سپایانو مشتمل لښکر کښه صرف دیو ثروندی ډاکټر برائیدن
حسرتاک نژاعی داستان د افغان اولس د حریت د حقیقتونو
هڅه یادگار ونه دي۔ چه د افغانانو د آزادۍ، سرلوی، فتح او
نصرت بیرغ پرته نن هم د فخر او ولسمه امتیازي شان
او شوکت متحرک دے۔

دا بیرغ د افغانستان د خپلواکۍ او آزادۍ هغه بیرغ دے،
 چه د خپل ماضی د حریت په سندس و په مختلفو دوسونو او
 زمانو کښه د وطن د شاه زلمو په توده وینه کښه د افغانیت پت
 او غیرت اورتازه کوي۔ او دغه اوس ته د هر آزمائش په
 وخت چه د خپل لوېشان د برقراریا دپاره هر څومره هم د
 غلیم د سرونو خشاک ورسې، کم وي۔

د غزا کسانو او غازیانو دا وطن هر څوکه په مادی لحاظ
 ورسو ستودے۔ ولې د ایمان په دولت ډیر شته مند او غیرت
 په وساتلو ډیر تنومند دے۔ افغانان چه د حق او صداقت
 پرستار دی، په وطن د پردو د سیورو تیرے چه په کوم
 اطمینان او ثابت قدمۍ د خپلو تورو په بریښنا د سرانندزۍ
 په کوم کردار د روڼولو فعالیتونو ته دوام ورکړی، نوبیا دنیا
 ئه هم په تماشو وی۔

د افغانستان هر فرد که هغه عسکر دے او که افسر، ادیب
 دے او که نقیب، شاعر دے او که صاحب شعور، انجینر دے
 او که ډاکټر، امیر دے او که غریب، عن چه د شونډ دهرے
 شېعې سره تعلق لرونکې د خپلې خاورې د ننگ او ناموس په
 جنگ کښه د غازی او شهادت د افتخار د حصول په آرزو چه د
 بیکراری په هندوکش د انښا بلندو ته اوسې نوبیا د غلیم په
 پم مینو لښکرو لکه له آسمانه تندر راویږی۔

هم دغه وجه ده چه پرته د نورو ډیرو لیکوالو او شاعرانو

د بړه پښتونخوا معروف شاعر عبدالله غمخور هم د غازیانو د
 لښکرو سره په فم، قلم او قدم اوږه په اوږه د خپلے خاؤرے د
 آزادی په تکل مُحَرَّق او محرک دے۔ د بناغلی غمخور د کلام زیر
 تبصره مجموعه کښے د مقصدیت د سنگینی او تمکینی هجوم
 او پریوانی لوستونکی د شاعر په شاعری کښے د شاعرانه حُسن د
 اضافی خوبو د لپټ له احساسه بالاتر کړی۔ او د حالاتو د
 تقاضو اولیت دے چه دغه رزمیه شاعری د شاعر د ملی
 احساس د مجبورو په وجه شاید چه د بناغلی غمخور تعمیری
 نقاد هم له دغه او خُونورو قسمو نکتہ چینو بے نیازه کړی۔

بناغلی غمخور چه هم شاعر دے او هم غازی، د خپل مجاهدانه
 کردار سره سره د جنگ په میدان کښے د خپلو مجاهدو ملگرو
 فعالیت نه په خپل رزمیه انداز کښے داسے ستائی : هـ

ستا د کارنامو چراغ به بل وي جاودانه مړمه شے افغانه

ته له ځانه تیر شوے خو د خپله شانه تیر نشوے

ته لکه عنقا د زمانے په دام کښے گیر نه شوے

مړ شوے خو ځله خو غلام نه شوے اسیر نه شوے

ته یو داسے خوب لے چه تراوسه لاتعبیر نه شوے

ستا دشهامت قیمے دنیا کر له حیرانه

مړمه شے افغانه

تا د غزنوی او ابدالی شمع روښانه کړے

تا د ملت سازو د تاریخ ژبے گو یانه کړے

تا د زخمی زړونو د ارمان غوټی خندانہ کرے
 تا د حق پہ چغہ حیرانئ واره حیرانہ کرے
 حکم د الحاد خونہ دہ گدوہ پہ لہر انہ
 مرمہ شے افغانہ

زمونږ تاریخ زړمونږ د فطری او روایتی زعامت او امامت
 امین دے۔ هم دا هغه ورثہ دہ چه زړمونږ حوصلے لے ټکے کری
 دی او زړمونږ قدمونه مخ په وړاندے بیای۔ هم دا هغه آئینه
 دہ، چه په سر پر یو لور راتہ د ژوند او سر ټپولو سراتہ د
 مرگ حقیقتونه سنای۔ د خودی او انا هغه جام دے چه نه
 تویږی لونه ماتیري۔ د ژوند هغه سندره دہ چه د خپل لزلہ
 د افغانستان په درو او رغو کښے تمبیري او خورږي۔ شاعر هم
 دغه حقیقتونه مونږ ته په دے ډول بیانوی :

زہ په دے خاوره کښے لوٹے شوے لوبیدلے یمہ
 پلار او نیکه مے په دے ملک باندے خانی کړیدہ
 څنگه بدله سرداری په غلامی باندے کړم
 چه مے ټول عمر د خپل زہہ حکمرانی کړیدہ

چه افغان پرے بیا تاریخ د افغانانو لور کړی
 داسے لویہ تاریخی جانفشانی کړیدہ
 مرگ مے قبول کړو خو دلت تہ مے سربکته نکړو
 ما په دنیا کښے با آبرو زندہ کانی کړیدہ

چہ پہ رشتیا لے لہ حیرتہ گو تہ غائبولہ حی
 ما پہ دے شان د آزادئ قدر دانی کړیدہ
 زہ مسلمان یمہ افغان یمہ آزاد بہ اوسم
 دافصلہ ے ترقیامتہ افغان کړیدہ

شاعر د حالاتو د مقابلے دیارہ ډلو ډلو افغانانو او خصوصاً
 خپلو ملی قهرمانانو ته د یووالی او اتحاد خواستونه هم کوی او
 دا ورته وائی چہ د ملک او ملت د اجتماعی کتو او بنیګرو دیارہ
 خپل انفرادی اختلافات شاته کړی - او یو مو پته شی - ګنی نو
 د قومونو د سیالئ به اوځی - ورک به شی او داسے به ورک
 شی چہ د دنیا په تاریخ کښه به مونوم قدرے هم پاتے نه شی خو
 کاش د فطری کمزوری د افغانانو له خپه اوځی - خوشحال خان
 خټک هم په داسے حالاتو کښه د قومی بے حسئ او غفلت په
 احساس وپیلی وو: ۛ

په دا هسے وخت چہ وخت د نام و ننگ دے
 دا بے ننگه پښتانه کاڅه ۛ روزگار
 اوس چہ هسے بے ننگی بے ناموسی کا
 عاقبت به وربنکاره شی خپله چار
 اوس بناغله غمخور د هم هغه شان حالاتو د راپښیدلو د
 مخ د ملی جمعیت د احیاء په خاطر د زړه له درده او خپل کوی
 د ضرورتیا په چغو چغو بکيا دے افغانانو او هغو قهرمانانو ته
 په واز کوی دانارے وهی، چہ: ۛ

وخت دایثار او د محبت دے وخت د وحدت او د اخوت دے

وخت د عمل او د مصلحت دے وخت د یووالی د قیادت دے

د تاریخ چغه ده داچه "محوه کیږو"

که نن یونه شو سبا ورکېږو

غور پرې وکړی دین و وطن خي د پلار نیکه هېونه کور و کفن خي

مل و بلبل مری باغ وچمن خي تن ۛ له روحه روح ۛ له تن خي

د خان خانني له لاسه نور تباہ کیږو

که نن یونه شو سبا ورکېږو

که پرمې یونه شولونو د بخلونو یو د زمانه له قهره د خلاصیدونو یو

چاته په غټو سترگو بیا د کلونو یو د سیالانو صف ته نور د ورتلونو یو

په دشمني د تلریم بس اخته کیږو

که نن یونه شو سبا ورکېږو

د اتحاد نیشتوالې د افغانانو هغه بد مرغی ده چه لویه بد -

مرغی ترې بله نشته - او هم دا هغه رانی دے چه د دغه خاورې

نابغه، ملی او ادبي قهرمان اټکل د دے سوه کاله د هغه افشا کړې

وو - د هغه ارمانونه ۛ تالا کړی او د پرواز قوت ۛ شل کړې

وو - د هغه د خوبونو بنیرازه تعبیرونه ۛ حقیقت کیدلو ته پرې

نبوه او د هغه د ارادو باتور ۛ د هغه د فکري رفعتونو پر مخ

راگوزار کړو - هم دغه نفاق وو، چه د هغه د ذهن په رشد

لکه د یو ناگهانه چرقي راگوزار شو - او د هغه ټول امیدونه ۛ

اوسوه - هم د دغه نفاق اش ووجه د هغه ټولے آسرو کانے ۛ

خاؤڑے کرے ہم دغہ ہغہ رنگ و وچہ دہغہ دَ تورے پہ
 رساوار کبے حائل وو۔ اوہم دغہ ہغہ بدرنگی وہ چہ دہغہ دَ
 تغیل بدری جمالہ تے پہ زنجیر و کبے رالیاہ کرے وہ۔ او بیا
 دغہ ہر خہ چہ ہغہ اولیدہ نو وے وئیل : ے
 اتفاق پہ پبتانہ کبے پیدا نہ شو
 گنی ماہہ د مغل کریون پارہ کہ

ہمیشہ خلیل

دنيا علي عبد الله غمخور شعرون

تہ

کشم

د ادبی د دے غونہو، دنور و مزو او فائدو نه علاوه یوه لویه
 دافائده وي چه سړی ته په کښه د ادبی د لویو لویو غړو سره د تعارف
 موقعه هم ملاؤ شي - او داسې د خپل ادبی گلدان په گلونو کښه د
 یوڅو نورو گلونو اضافه اوشی - چه په هغه زخړه کلدسته لږه
 نوره هم راځکه شی - داسې یوه غونډه د گران ورور همیش خلیل
 سره دیو ماښای په موقعه منعقد شوې وه - دا به زما خوش قسمتی
 وه - چه زما تعارف د پښتو د ادبی دنیا یو ډیر نامه و ستر مشر
 دینا علی عبد الله غمخور صیب سره اوشو - غمخور صیب څه پټ
 میړه نه دے - غمخور صیب په ادبی دنیا باندې د نمر غونډ ځلپړي
 خود دے نمر رنپا زما شمکور و سترگو ته په اول ځل هم په دے
 ورځے رااوړسیده - او هغه داسې چه دوی ماته دخپل کلام یوه ډیره
 ښکلې نوټ مجموعه "د آزادی غوغا" د تحفه په دود را کړه - چه هغه زما
 سترگو ته، د دے نمر لید و دپاره د چشمو کار وکړو - او ما د دے
 نمر رنپا ښه صفا په ښه ډک نظر اولیده - او د دے رنپا چینه سره
 ے روحانی تړون پیدا شو -

د اشعارو دا مجموعه په اصلیت کښه دا د صفا جذباتو او -

احساساتو د لاوے هغه خوتکيدونکے جوشيدونکے اور په غيږ کړے
 درياب دے ، چه د افغانستان د هغوبد قسمتو الميو او واقعاتو نه
 راز پيد لے دے - چه کومو دا بنا سته افغانستان او د دے بنا سته
 افغانستان دا بنا سته سپيڅلی ننگيالی عوام لے په دے موجوده د
 مصيبتونو ، مجوريانو او برباديانو په داسے د وينو پک پک سمندر کېښي
 وړ غورنولي دي - چه د چنگيز خان او هلاکو خان کارنا لے هم په
 مخ کېښي داسے ښکاري ، لکه د تنور د لمبو په مخ کېښي داسي يو کچنوپه
 سپنر کې -

دا د الله تعالی يوه بله کرشمه ده چه داسے ناسازگار حالاتو
 کې هم د يو اسلام او وطن پرست شاعر نازک زړه بے چاؤ ديدوپاتې
 کړی - شايد دا دے دپاره چه د يو ظالم انسان په بل مظلوم انسان
 د ظلم نړود او د انسانيت د سلگو آواز تر دنيا اورسوی -

غمخوړ په اصلي معنوکې غمخور دے - که دا غم خوړ نه
 وے - نو چه خه ده ليدلی ، چه خه ده اوريدلی چه خه په ده تير
 شوی او تير يږي نو دے غمونو به دے ، لا تر اوسه په خواخوږپه وے
 چه څرنگ مير د بير مرثي په خپل ځان يوحيت لری - داسے دا
 کتاب گوته هم په خپل ځان په يو خپل خاص مضمون ، يو خپل
 مثال دے - د درديدلو نړيوونو د سلگو آواز ، د يو غيور د کرمو
 وينو د شره آواز ، د ماشومانو د بيکسې غوغا ، د بوسو کونډو ،
 رنډو په بندو شونډو د وچو سترگو شره ، پکې آينه غونډه په
 چپو څلو انگوليږي - صرف دا نه - دے کېښي د پښتون غيرت ، د

پښتون ننگ او ناموس، د پښتون اسلام، قوم او وطن پرستی او د پښتون پښتو هر څه، په پښه، شان رانغبتلی - دے کښه د انسان او خاص کر د پښتون عظمت او ذلت دواړه په پښه، شان په گوته کړی - دوست دشمن پکښه په پښه، شان راجوت شوه - د اسلامی دنیا او خاص کر د پښتون، د افغانستان په حالاتو باندے سترگه پټولو، او د دوی په بے رخی باندے، په ډیر وژناگانو وچو شوو سترگو په ډیره ژړا کړه ده - او دا بے بسی په هم په گوته کړه ده، چه دیو غیور قوم د قسمت فیصله څنگه د هغو په شاغیر د هغود صلاح او مشورے کیږی - او د داسے فیصلو مضرات به د افغانستان په مستقبل څه، پریوځی؟ او دے فیصلو ته به د افغانستان عوام په کوم نظر گوری؟

دا نظمونه "د آزادی غوغا" اصلی غوغا ده - او د پیرے دردناک او محسّس، بیدارے او نورس دارے شاعرۍ نه علاوه دا د افغانستان د یو پیر المناک دور یو ډیره پښه، ادبی شاهکاره ده - چه د افغانستان د تاریخ په وینولرے، یو څو پانرے په پښه، کړی او راللوونکی ننگیالی افغان کول ته دا سبق ورکوی چه :-

"کوم قوم ژوند په پاتے کیدو د پاره د سره تیر شی - هغه قوم نه، مرکړی" ځکه چه مرگ له هغو ځوانانو تښتی

کفن تر پی چه په سر څوک جنگ له ځینه (صادق الله)

عبدالله غمخور د ژوند په اوسۍ - او ځدای د اوکړی چه افغانستان د

د قلم په زوس د موجوده غمونو نه د خلاصولو لار او موخه - آمین

(صادق الله خان او برکزی - بریکیدیر)

يوځل مادي پښتو ادب له درېني سټې (محترم حمزه صيب) نه
پوښتنه وكړه چې :

نن سبا دې موضوع د ادبپوهانو ترمنځ يوه ديا ليكتيكي اوجېدلي
بڼه غوره كړې ده چې :

هنر د هنر پاره دي، كه د شونډ له پاره ؟

ستاسې څه خيال دي ؟

ويل :

"په موجوده ادبي، عقلي او علمي پيشرفت كېني اوس دا خبره

يوازې دليونې اوټې بوټې ښكاري چې

"هنر د هنر له پاره"

په نړۍ كېنې هېڅ شې هم يوازې دخپل ځان له پاره نه دي،

بلکې له ځان سره سره د عالم بشر له پاره هم وي، ځكه چې دنړۍ

دانسانانو هر انفرادي قام دنړۍ د اجتماعي وروړولۍ يو غړی

وي. گوياد عالم بشر د ځنځير يوه كړۍ وي، په يوه كړۍ هم په

ځنځير كې نقص راځي.

كه انسان څه هنر حاصل كړي وي اوله معاشري نه جدا

وي، نو هنر به يې په خپله هم په کار نه شی.

مطلب دا شو چې که د هنرمند هنري اثر د هغه د انفرادي غوښتنو او تقاضو پر بنسټ ولاړ وي، که له شکلي پلوه هر ژورمه هم ځلنده وي، خود محتوي ارزښت له مخې د ټولنې په هنري تاريخ کې کوم ځای نه شي نيولی، او نه د هنرمند د هنري شخصيت بقا تضمینولی شي.

د همدغو هنري او فني آسرونو په رڼا کېنې زموږ د سياسي او انقلابي بهير د تورې د ځاوندانو په لارښوونه سربېره د قلم والو انقلابي رهبري هم پرغاړه اخيستی ده، او د هنر له هر ګرځنده او پکوالو (موسيقار، سندرغاړی، لیکوال، شاعر او...) موله خپل انقلابي بهير او اجتماعي بقا سره د پيوستون په نامه ځانونه رامیدان ته کړي دي، او دخپلو هنري استعدادونو په تناسب يې خپل هويت او هنري اصالت جوت کړی دی.

پر انقلابي افغانستان د سرو لیوانوله دارې راسې دي په دې اته نهو کلو کېنې داسې وړخ حرامه وي چې چا پکېنې دخداي حضور ته د سر د نذرانې شهادت نه وي جوت کړی، چا پکېنې حماسې نه وي زیږولي، چا پکېنې د سر په بایله د نیکونو تیر اسلامي او افغاني تاریخ نه وي راښووندي کړی، د موخې ګوتو پکې رنگین، حوادث نه وي سره پیللي، د شاعر ژبې پکېنې زمزمه ویاړنې نه وي زمزمه کړې او د لیکوال قلم پکېنې ادبي شپاړې نه وي زیږولي.

د دې ټولو حقایقو د څرګندونې پرځای یوازې په یوه بیلګه میزه

جوټونه بسيا کيږم -

“لويه هنگامه” دا غوغا دهغه شاعر له کومې راوتې کوي دي
چې د وينا وال شخصيت يې زمونږ د کلاسيک او انقلابي ادب او
شاعري يو خوندور ترکيب دی -

زمونږ سپين بيري ځوان محترم عبدالله غمخور د پښتو
ژبې هغه شاعر دی چې زمونږ له انقلابي شاعري نه د ،
راڅښکدليو حماسو نماينده هم دی - اوله دې څوکلو راسې خريږي
له “قلم” نه د “ځيگر” ويني څانگي اوله “تورې” يې د “دښمن” ويني
کله يې د قلم له مري نه “د نرپه آواز” ، “لويې هنگامې” او د
آزادي غوغا ، راوځي او کله يې بيا په تور بريښ سره د غليم د نرپه
پرکور د ماتې زلزله کچه وي -

کله چې د فرهنگي سنگره سپاهي وي ، نو د انقلابي ازمښتونو
له ميدانه تښتيدونکي مخاطبوي او ورته وايي :-

په وطن جنگ دی د زړه سره اروپا ته مه ځه
د سيالۍ ورځې دي لاليه افريقا ته مه ځه
داو د سرونو وهل کيږي د ناموس په ډگر
د تورې پلاره قدم ځنځې واخلي شاته مه ځه
ستا د قمت فيصله لیک ده ستا د تورې په مخ
د افغان زويه خوشامندوله هپيا ته مه ځه

يا :-

اشنا چې ځي يورپ ته نو وطن په چا سپاري
 د پلار نيکه هډونه او مسکن په چا سپاري ؟
 ماليار چې تماشوله ځي د بل وطن د ځکو
 نو بڼونه د طوطيانو او چمن په چا سپاري ؟
 منم چې مجبوري ده د افغان د باتورانو
 خود جنگ د سپينو تورو تن په تن په چا سپاري ؟
 خو چې کله بيا د يوه ميره غازي په توگه پر گران اسلام او
 خوږه افغاني خاوره د ننگ له پاره روان شي ، نو وايي چې :-
 زه د خداي نوکر یم قربانۍ ته یم روان
 ننگ مې په اسلام کړی دی ، ننگ مې په افغان

ماد تکبير چغه د اسلام د پاره کړې ده
 ماد غېرت کړه د خپل قام د پاره کړې ده
 ما شور و غوغا د ننگ و نام د پاره کړې ده
 مادا قرباني د لوی مرام د پاره کړې ده

سرې صدقه کړې ، مال مې هم کړه ترې قربان
 ننگ مې په اسلام کړې دی ، ننگ مې په افغان
 اويا دا چې :-

مرگ مې قبول کړ ، خودلت ته مې سربښکته نه کړې
 ما په دنيا کښې با آبرو نرند کافي کړې ده

د مزدوری تمه رقیبه له مزدوره نه شي
 مایه مشرق کښې خودمختاره سلطاني کړې ده
 ماته د همدې حقایقو په رڼا کښې د غمخور صیب هر
 اړخیز شخصیت د شاعر د دې وینا یو عملي مصداق ښکاري چې :
 په بزم ورسزم باندې چې راشي
 د توتي شربه نرۍ د پلنگ لري
 د غمخور صیب پر مقصدي شاعرۍ ډیرې کرښې توږیدې
 شي، خوزه یې د جناب حمزه صیب د وینا په رڼا کښې د هغو
 هنرمونو په لړ کښې یو نماینده شاعر گڼم چې مقصدي شاعرۍ یې
 د هنر او ادب په ډگر کښې زمونږ د رېږیدلې ټولنې د ځلانده
 گاندې په هیله یوه مثال په لاس شاعري ده، او هنر د ژوند له
 پاره غواړي.

پر درنو لوستونکیو "د لوې هتکاي" د چاپ زیرې کوم د
 هتکاي په غوغا کښې له مونږ سره د پښتونومان د محقق او خوږ
 شري شاعر ښاغلی همیش خلیل هم خپله چغه راځپه کړې ده.
 پر درانه شاعر او خولفوبي مقرر دواړو د خداي رحمتونه -

د آنرادی لمر راختونکی دی

محمد آصف صمیم

زېږه ډې غوښتل چه د کتاب په سريزه کې د خپلې
 پيژندګلوي د کولونو تير شم ځکه چه د قام وطن پرستګو کې
 ځان ځانې کول څه آسان کار نه دی هغه څه چه ما غوښتل او په
 کوم ارمان پسې چه ما هجرت کړيدې دهغې په ترسره کولو کې
 لا پوره نه ټيم موفق شوی او تشه ځان ستاينه او پيژندګلوي
 راته بڼه نه بڼکاريدې. د دې دا مطلب نه دی چه ما به هېڅنوی
 کړی او لاس ترڅنې به ناست ټيم. خبره دا ده څومره چه زما
 توان و هغه هومره ډې د جهاد په لاره کې برخه آخيستی او،
 دا نهم کال دی چه په دې ورکه پسې سمه او غرلټوم خوغم دا
 دې چه يوازې په تشو لاسونو څه نه کيږي او د چا لاسونه
 چه ډک دي هغوې پرې موتي تينګ کړي دي. له دې امله
 چه د دې مجموعې لوستونکي چرې دا ونه وایي چه د کتاب د مؤلف
 پته او لودن ندې معلوم چه دا به څوک او د کوم ځانې وي نو
 له دغې مجبوري له کبله خپله مختصره شان پيژندګلوي په دې
 تېکو کې کوښ، زه په خټه پښتون ټيم او د افغانستان د کنړ د
 ولايت د اسمار د ولسوالۍ د بارکام د کلی د يوې عالمي روحاني

کورنۍ غړې ئېم - د پلار نوم مې حاجي عبدالودود دې اود کا کا نوم
 مې حاجي عبدالرحمن دې چې پير طريقت هم و - دغو دواړو روڼو
 د (بريکوټ) په محاذ د افغانستان د استقلال په جنگ کې لويه
 برخه اخيستی ده او هم ئې د باجوړ او مومندويه مختلفو ځايونو
 او مختلفو وختونو کې د جهاد مشري کړيده - زه د همدغه تاريخي
 رسالت په اساس د جهاد د تبليغ او تنظيم دپاره د خلکو سره په
 تماس کېنم او د غازیانو د ملاتړ د پوره کولو په خاطر په ژوندو
 زیارتونو کړم - دا بيله خبره ده چې زیارتونه گوتې ساتي اولستونې
 وړکوي ولې سره د دې هر راز ستونځو او نیم کړتياؤ بيا هم قافله
 روانه ده او د ايمان په قوت خپله لاره وهی - حقيقت دا دې کله
 چې د دې اسلامي جهاد چېرانونکو پېښو ته سپړی بڼه زیر او ،
 دقيق شي - داسې څرگنديږي چې قدرت يوځل بيا غواړي چې د
 ابابيلو او اصحابو فيلوزمه قيصه د شلمې صدۍ د عبرت دپاره
 د افغاني مستضعفينو او روسی مستکبرينو د مقابلې په خونړيو
 پردو کې په تمثیلی ډول دنيا والوته وښيي اوجهان په دې قانع
 لاندې چې جهاز، راکټ او تانک حق نشي مغلوبولې - نن سبا،
 هر څوک وينی چې د دنيا هغه فرعونې طاقت چې په شرق او غرب
 باندې ئې د ویرې خپسه ناسته ده او خلک ورسره په پسم الله
 باندې خبرې کوي - د یوتش لاسي ملت د لاسه ئې داسې څه
 وليده چې دا تېو می واکمنانو په خاطر کېنې نه کړچېدل ، دا واقعیت
 بلاشکه ومنل شو چې دغه خونې هاتی افغانانو گونده کړه او دغه

شکست ناپذیره قوت داسلامي توري له برکته شکست پذیره وگرځېدل
مگر دا خبره په ډیره تأسف سره وایم چه که چرې د افغاني مجاهدينو
په کور کېنې چا کورکې نه وی جوړ کړې نو دنیا به ئې تماشه کړي وی
چه افغانان د خپلې شرمې په بدل کېنې د بل شال خرګد ترې ترې
کوي - خو بد بختانه ویرېږم چه د خوشحال خان خټک د ارمانه سره
زمونږ ارمان هم چرې ملګری نشي لکه چه ویلي ئې وو -

اتفاق په پښتانه کېنې پیدا نشو

کنه ما به دمغل ګریوان پاره کړه

تاسو وګورئ د یوه کلی په یو جومات کېنې په یو وخت ووه ،
امان او ووه جمعي ، د حېرانتیا خبره ده - دا وخت او داسې کړه ؟
باورې دې چه په دې لاس وهنو او ځان ځایو به ډیر خلک پښمانه
شي خو وخت به تیروي او هم به تاریخ هغه خلک د ګریوانونو نه -
ونیسې کوم چه د دې حساس او اهم وخت د عظیم تاریخي بهیر او اسلامي
جهاد د مسئولیت احساس نشي کولې - زما په عقیده په دې جهاد ،
باندې سترګې پټول په حقیقت کېنې په ځان و جهان او اسلام باندې
سترګې پټول دي او مسئولیت ئې هم دومره لوې دی چه د تاریخ په
لمن کېنې به نه ځایېږي - په دې وخت کېنې چه یو طرف د وطن په
غړ او سمه د لکونو شهیدانو د وینو سورخادر غوړیدلي ښکاری او بل
طرف د جینوا د فیصلې عجیب و غریب ګنګوسی دی چه اوریډل کېږي ،
نه پوهېږم چه مونږ د چا سترګو او خوږو او په کوم خامار موپښه اړینودلې
ده چه قافله سالاران مونږ د خپلو حقوقو د دفاع د پاره د یوه مشر

په ټاکلو باندې اتفاق نشي کولی نو خدايې خبرچه سبابه ئې څه
حال وي -

دغه نقطه ده چه خلک د زعامت د خلا احساس کوي - او د
غازيانو د مورچلونو د اټپ، اوريدل کيږي چه :-

د تورو جنګ وی مابه وکړی

د نصیب جنګ دی وار خطا ولاسه یمه

د اولس د لاسه هم دومره کیده چه په لکونو خلکو د سروينو
قرباني ورکړه - او هغه څه ئې وکړل چه بل چانه شو کولی - دا خو
اوس د مشرانو کار دی چه د دې عظيمې قرباني نه څه نتیجه اخلي
او د تاريخ په لمن کښي څه پريږدي - مونږ وينو چه د افغانستان د
ملت لوي واکره د واحد زعامت زيريت ته تږي ناست دي نو په دې
حقيقت باندې پوهيږي چه، يابه يوکيږو يا به ورکيږو - زه مايوس
نه يم لولا زما لارې تېرې شي چه کله مې دې خبرې ته فکر شي چه
د مجاهدينو په کاروان کښي داسې شخصيتونه شته چه د افغاني جامعي
بين المللي دماغ ژبه او سترگې ورته ويلې شو خو انديښمن په دې
يم چه مونږ په خپلو ارزښتونو استعدادونو او دانشونو باندې سترگې
پټه وو - د تورې کار دنيا نه آخلو او دنيا م کار د تورې نه، او په
خپل بخت باندې لوبې کوو مگر ويره دا ده چه دا لوبه داسې زيانونه
لري چه تلاني ئې بيا پېرې نشي کولی - خبرې او دړدونه دومر ډير
دي چه که زه ورته دلته دگوتې په نيولو شروع وکړم نو کتابونه
ترې جوړيږي - خوښه داده چه د زخمي زړه په دې ټپه به

اکتفا وکړو: هـ

د سمال په کوم پرهار کښې کېږدم

زه د بيلتون د لاسه ټوله شوبله يم

اوس دخپل زړه هغه داغونه چه زه ئې په کابل، جلال آباد

جندول، بلجور او پېښور کښې درېدولی او شړولی يم او ما د شعر په

جامه کښې انځېر تلی دي - سره د خوږه روځاځراتو دغه د زړه قطري

د کتاب په شکل کښې هغه چاته اهداء کوم چا چه د اسلام د عظمت

د ساتلو او د افغاني رسالت د ترسره کولو د پاره ځان وقف کړيدی -

هـ

سپين کاغذ او سپاهي نډه که ئې کورې

دا زما د دواړو سترگو سپين او تور دي

د وطن غم دی چه په غرونو په راغونو گرځم

وسر که مې شویده په کلو په ښارونو گرځم

ګرانونو ستونکو!

ما د هجرت په شپو ورسو کښې د دې مجموعې نه

ځنګېږي خپل جهادي اشعار په دريو وېرو کتابونو کښې چاپ کړيدي

چه نوم يې دې د زړه آواز، ښکامه، او د آزادۍ غوغا، د دې

د پاره چه دغه ټول شعرونه د يو ديوان شکل ومومي او مضاميع

کيدو خطر ئې کم شي - نو اوس مې دغه ټول شعرونه په يوه

مجموعه کښې راغونډ کړه او سره د خپلو نورو نوو شعرونو ډې چاپ
ته وسپارل. خوښه چې زموږ په ځاوسره باندې د روسانو سولې غل
په دنياکښې لويه هنګامه جوړه کړيده نو ما هم د خپلو سرو او بڼکو په
دې مجموعه باندې د لويې هنګامې نوم کيځوده. زما سره نه پېسې
شته او نه وسلې چې د موږ چلو د غازيانو په مخکښې يې کېدم خو
د شاعر د اېت به زما د زهه ترجماني وکړي.

سړې سړې او بڼې دې په مخ عبدالقادره
خپل اشنا ته د ياقوتو مهماني ده

عبداللہ غمخور

افغانيت

د وطن د محبت په وینو رنگ یم
سرخرویی د سور کفن زما جامه ده
خپلواکي زما شعار زما ایمان دی
ننگ غیرت زما ټوپک زما خامه ده
سر مې څي خو د خودی غرور مې نه څي
خود داري زما فطرت زما نامه ده
غلبې د نام و ننگ دي د جنگونو
افسانه زما د ژوند که ډرامه ده
زه د د هر له کوانبونو نه ویر یم
که هر څو راغلي لویه هتکامه ده

د وطن ترانه

چه پرې تیرله سرو مالہ ننګیالی خوی دافغادی
دازموښ افغانستان دی دازموښ افغانستان دی

دازموښ دسترګو تور دی دازموښ دزړه رښاده
دازموښ د شرف نښه دازموښ د ژوند بقاده
دازموښ ټنګ وناموس دی دازموښ صلی حیا ده
موښ ته خوب له ټول جهادی موښ ته لور له دې آسمادی
دازموښ افغانستان دی دازموښ افغانستان دی

موښ سرونه دي داؤګري تل د دې عزت د پامه
موښ مات کړی قوتونه تل د دې حرمت د پامه
موښ همیش یو ملا ټپلي تل د دې خدمت د پامه
د پخوا په شافې اوس هم قربانی ترې زور او حوان دی
دازموښ افغانستان دی دازموښ افغانستان دی

شواهد زمونډ د تورې دغه تور غرونه ديوان دي
 چې ئې پورته دي سرونه لگيدلي تر آسمان دي
 خلاص د بل له قيد و بنده په خپل واک او په فرمان دي
 هر پچې د دې کوهسار ئې جنگيالي مرد ميدان دی
 دازمونډ افغانستان دی دازمونډ افغانستان دی

سربازي زمونډ پيشه ده قرباني زمونډ شعاردی
 خپلواکي زمونډ جامه ده پاسباني زمونډ وقاردی
 ننگ غيرت زمونډ وسله ده افتخار زمونډ ايتاردی

د افغان سربو وی پورته خوچه داجهان ودان دی
 دازمونډ افغانستان دی دازمونډ افغانستان دی

سلام

د افغانۍ ټنگ وناموس په سپيلنو مې سلام
 د اسلامي شمې په سوو پروانو مې سلام
 په هغو خلکو چې ئې داو په سرو مال وهلی
 په يو کړت نه په زرگونو په لکو مې سلام
 چې ليونتوب ئې غلبه کوي په عقل وخر د
 دليونو تورې د درن په ليونو مې سلام
 چې انگاره ئې له مشرقه تر مغربه رسې
 د هغې سيمې د غازيانو په مورچو مې سلام
 چې سره خلقيان ئې په سره اوړکېږي ودرولي دي نن
 په هغو لورو، په ټوپکو، په چرچو مې سلام

چې ديوانان ئې دمشق وارخطا کړي دي بيا؛
 د دې جهاد د غور زنگونو په چپو محب سلام
 چې ولولې ئې نن آمواد اباسين خوځوي
 د دې ملتى قيام په جونو په زلمو محب سلام
 چې قدمونه بنکلوي د پردیسو نر موند
 د هغې خاورې په کړدونو په ذروې سلام
 د پښتونخوا د غیرتی سیمې د ښکلى اولس
 په قدرمنو قدر دانو غمخورو محب سلام
 دا چې مشرق راوړینوي بيا د مرگى له خوبه
 د افغانى سيد د فکر په شغلو محب سلام
 د دانشور شخصيت د قربانى په څلى
 د بیکناه شفیق د بند په ورځو شپو محب سلام
 چې سر ئې ورکړه لاس ئې ورکړه دشمن ته د دین
 د مجدّد الف ثانى په پرېکړو محب سلام
 چې پلوشې ئې د پکتیا له کوه طوره نه ځي
 د کیلاڼی د بلې شمعې په نیرو محب سلام
 د مهجورانو د هجرت د قربانیو په نوم
 د میاں گل جان د قدمونو په ښکلا لو محب سلام
 د کلبدين د پيروانو په تور زنو متو؛
 د اسلامى جومېش په چغړو په نارو محب سلام

د رېښای او د خالص په ډیرو هلو ځلو
 د مولانا محمدي په ولولو مې سلام
 د ترنگزو د مجاهدي کورنۍ په توره
 د غازي آباد د منږيو په بچو مې سلام
 د وطن پالو افسرانو په غيرت او مورال
 د ارمان جنو شهيدانو په سلگو مې سلام
 چې ځان ئې هير وي او د قام وطن غږونه کالی
 د روشن فکرو شاه زلميانو په جذبو مې سلام
 د شخصيت د خاوندانو په قلم او شربه
 د ننګراري د جد و جهد په ميو مې سلام
 د پخته کار مبارز د ميراجان سيال
 د ننګ غيرت د تقريرونو په جرگو مې سلام
 د خوږ وطن د بيلتانه په غږولو خلکو
 د افغاني مهاجرينو په کيمپو مې سلام

نرخلی نره

د آسمان لمبې سرې دي د مشرق څيرې کړي وادی
 د ماتم وريځې خورې دي جوړه سره او بنکو باران دی
 د آسیا د لوی خونې سرې لمبې راپورته کيږي
 نوي نوي چپاونه هڅکامې راپورته کيږي

په هرځای په هر وطن کښې راوینښ شوي په هرگونه
 بشرې قصبانې کيږي حلالیږي خړلمې جوته
 قتلگاه ده جوړه شوې د مظلومي افريقا نه
 د ثرولان د لوړو څوکو د دشتونو د سینانه

روډ نیل به درته وکړي د دې نوی فرعونیانو
 افسانې د زور او ظلم د خوځوارو یهودیانو
 د غمښتو تور پوستکو د احواله خبر مشې
 مزمتی او انګولا او سرویشیاله چې ورنشې
 دلیدو د کتونه دي د سپین پوستو کړدارونه
 نه ئې ویره شی له خدایه نه ئې شرم له یونونه
 د وحشت دیرغلونو جوړه شوې زلزله ده
 په مشرق باندې راغلې د ظلمونو غلبله ده
 د ایزم له خاندانه لګیدلي دي اوسونه
 یو د بل غوښوټه ناست دي نن د یو پلار اولادونه
 د مذهب جنازه اوچې جوماتونه سیزل کیدي
 د دهریانو له شامته قومی خوښی تالا کیدي

عواطف په چغو وینم زخمي زړونه په خنجر دي
 د اخلاقو کاروان لوټ شو د تهذیب خاورې پړي
 د خدای مینه ئې له زړونون د دهر له فساد
 د حرم مرغی پتیري له دې نوی رنگ ستاده
 د لین د عقائدو د مارکسینم غلبې دي
 د جنید او بایزید د محرابونو شمعی مړې دي
 دهریت دی پاریدلی د مادې حکمراني ده
 په دې ملک کښې د خوږو میامنه مسلمانان ده

لوې غليم د ملحدانو نن سبا کليمه گوې دى
 (پرچميان) ئې حکه نيسي مال ئې لوټ او سر ئې توې دى
 د افغان په خونه باندې نوي شوي چپاونه
 رسالت ئې خاورې کيدې له دهر يانوله شبخونه
 بندى کيدې وهل کيدې وژل کيدې شړل کيدې
 د ضمير د خاوندانو جنازې دي ويستل کيدې
 آه! هغه کابل اوس نه دى چې به تل تروتنه و
 لکه گل دو غورپيدلي مخ يې سور لکه غاڼه و
 د رنگونو د خوندونو يوه دلکشته نظاره وه
 د روي آرام دپاړ په زړه پورې کواره وه
 يو تر بله محبت و لوريدل و خاريدل و
 د وطن په خيرو شرکيتې خنديدل و ژپيدل و
 د تنوير شغلي خورې وې د تنقيد له برکته
 د قلم د نرو شونډو د اور ژبو له صحبتته
 د يو بڼکلی ژوند آغاز و آرنز و کانې گهيدلي
 د هر چا د زړه په طاق کې نوي شمې بليدلي
 ناگهان په سرو کلو د وطن مې خزان راغی
 د سرطان په شپږويشتمه يوشمېه طوفان راغی
 دوه پنځوس ووپرې دبره ديارلس سوه دشمسې وه
 پرچميانو جوړه کړې افغان کشته پاليسی وه

د ظاهر د بخت کاسه شوه د داؤد په لاس نسکوره
 تور شپه په وطن راغله د ظلمون له انځور
 یوه شپه وه غم لری چې حشر و نه ورسره وو
 یو سحر وو نامراده چې مرگونه ورسره وو
 کل له بناخه رخصت واخست بناخ له کله رخصت غواړي
 د صیون جدائی ده یو تر بله خکه ژاړي
 چاپه نړۍ ویوه داغونه د چاڅای شو نرندانونه
 خوک د تور و خاورولاندې پاس پرې جوړ شوامبارونه
 دا دې څه وکړه فلکه! دا دې کومې بلا تاده
 چې زمونږ پچي ژوندي خوري نوم ئې ایښې کودتا ده
 نه پوهیږم چې دا ولې په مونږ هسې کافي کیږي
 چې تاریخ مو په مالیږي قومیت مو خاورې کیږي

خپل وطن راته سر راوړ شو د جاموسه سوه نریږ و!
 د پریکړې سر په شافې په سر اوږ باندي وریټیږ و
 ریتدوي زمونږه سترگې نظرونه رانه اخلي
 فلجوي زمونږ فکرونه دماغونه رانه اخلي
 په تفتیش د عقائدو جراتونه زمونږ وثرني
 په تهدید د غذاوونو همتونه زمونږ وثرني

(۱) د افغانستان پخواني پادشاه ظاهر شاه.

(۲) د افغانستان پخواني جمهور رئیس محمد داؤد.

د خاردو په شان ولاړیو ټول په مخکینې د قصاب
 بې تکبیره حلالیدو نه حساب شته نه کتاب
 اب فلکه ! راته وایه مونږه کړې څه قصور دی
 عزرائیل راته په قهر اسرافیل راته په صودی
 زما ربّه خبر نه يم داد کوم عمل جزا ده
 چې د عدل په جهان کې ناروا په مونږه روا ده
 سرنوشت زمونږ د خواروڼ هغوی ته سپارل کیږي
 چې په عدل نه پوهیږي او په ظلم نه مریږي
 ستا په دې لویه دنیا کې زمونږ دغه نصیبه ده
 هر سړی ورته حیران دی په مونږه شوې عجیبه ده
 چې دشمن وي دا خلاق او قابل د هر جزای
 په کابل کې نن هغوی ته مرکزی کمیته وایی
 البوده د قام په غوښتون همداسې سړي خواږ دي
 د الحاد د زور او ظلم لیوني زهر خواږ دي
 د دانش کډه په سرده د نظر خاوند مجرم دی
 اوس د پوهې په حرم کې ناعلم موره مجرم دی
 بې شعور بې ضمیره د دې ملک حکمراني کړي
 د احساس خاوندان واړه د شروند ونه بیژاري کړي
 شړل شوی له دې ځایه په ژر دیو کراسی ده
 په ښکاره جنازه شوې د قانون اساسی ده

مدنی حقوق دي غصب انسانی حقوق تالا دي
 دَ خود سر حاکمانو دغه چارې بر ملا دي
 قاتلان ئې واکداري کړي، د رهنزو حکومت دی
 تش ئې نوم ورباندې ايښې، د ملي جمهوريت دی
 زمونږ زړونه دي وتلی حُکمه حق غوښتلی نه شو
 زمونږ شريې دي ترلي حُکمه حق وئيلي نه شو
 د خنګل قانون چليږي روا شوی ظلم زور دی
 په لمدو غوښو زمونږه خلکه نن بل شوی اوردی
 په ژوندني سيزل کيږو د سپو يو اسراڼي ده
 دا زمونږ جمهوريت دی دا ئې لويه نشاني ده
 الامان د دې جمهور الامان د دې دستور
 الحضر د داسې خلکو په ځامنوړ کړې بوسه
 لويه خدايه لويه خدايه مونږ منلي ستا خدايي ده
 د بل چانه شو منلی که د سړمو جدايي ده
 نن صبا په دې وطن کښې ته ئې ديني چه څه کيږي
 په مظلومو افغانانو کوم ستم دی چه نه کيږي
 وايي يو څه کوي بل څه خو دعوی ئې جمهوري ده
 دام ئې ايښې دی ملت ته نظامي دکتاتوري ده
 نه انصاف نه عدالت شته د قانون سترگې پندې دي
 په دې ملک کښې وهل شوي د وحشت توري څيمي دي

د غزني لمن خالی ده د محمود ککلوڼه ژاړي
د (مقر) او (ناوی) د شقي (کټواز) کټه بانر غواړي
د سپين غزاوښکي رودونه ننګرهار پير پير دی
د کڼې به درته خه وایم چې ئې غوڅ د زړګي سردی
د لغمان د کوڅو خاورې نن له غمه نه باديږي
چې شاهين ئې له پروانږه د ښکاری په غشي وليږي
قندهار که بدخشان دی که هرات دی که قندوز دی
ټول د فکر په ټال غراښکي چې معلوم ورته رهوز دی
خپل ښادست درپورې اوس شو، نظر شوې ئې ځواني ده
ده مزنگ ده ځکه کړې نن (شفیق) له مهېانی ده
بې گناه يوسف بندي دی د بې رحمۍ په زندان کېږي
د یعقوب د سترگو تور دی تالاشوی په هجران کېږي
د کافر زړه به سوری شي که خبر شي د دې حاله
فاجعي د عذابونو د مرګي د (میوند واله)
دا صحنه د کتونه ده قیامتونه ترې بوګنږي
دا منظر د لیدونه دی وحشتونه ترې لهرنږي

۱. محمد موسی شفیق د افغانستان د دیموکراسۍ د دورې آخړ صدر اعظم.

۲. د افغانستان نامتو لیکوال او برجسته سیاسي شخصیت چه
چې په کال ۱۹۶۶-۱۹۶۸ ۶ پورې د افغانستان صدر اعظم وو.

نور به نوم په خله وانه خلي ديزيد او دشمر خوک
 په رښتيا که د دهر يانو په ظلمونو شي خبر خوک
 خان محمد په تور د مينې د وطن چارماری کېږي
 د اړدو د اقبال ستوري په سر وینو کېږي وېږي
 جنرالان دې پس له دې نه خاورې باد کړي په سرونو
 اور ئې پورې په منصب شو په عزت په نشانونو
 د ماما د بریتو ژارشم چې قربان د نام وننگ شو
 د غیرت د بلې شمې نه لوگی لکه پتنگ شو
 سیاه پوشه ټول وطن دی د دې غم او له فراقه
 حکه شني لوخړې خيژي نن د خلکو له تالاقه
 بیا د خلکو نه تاو شوی نن کړی کړی بښاماردی
 چې هوس ئې په زړه کېږي دیولوي کله منار دی
 بې وهلو بې وژلو هیڅ تسکین نه شي کولی
 بې مخبره که ئې پلار وی پرې یقین نه شي کولی
 حکه وینې څکي د خلکو او سرې غوښې د بچو خوري
 چې رهبر د انقلاب دی غم د ټولو پر گنځو خوري
 د چنگیز حکمراني کړی خواعلان ئې د جمهور دی
 خان ترې وساتئ عالمه سرې لمبې دي سوتنوردی

۱- جنرال خان محمد خان چې د ملی دفاع د وزارت مرستیال وو -

۲- ماما زرمغون شاه چې د پکروال وو -

زمونږ زړه ونه د کتو دي خپل بچيان ليدلى نه شو
 په خپل کور په خپل وطن کښې خپل بنديان ليدلى نه شو
 د ښکاريانو په پنجره کښې د مرغۍ پشان پړقيږو
 عاقبت مو معلوم نه دی چې به څه شواوڅه کيږو
 (ده مرنک) ته که څوک ورشي دا احوال به ور معلوم شي
 د زړگونو بيگنا هو قیل و قال به ور معلوم شي
 په زندان کښې به ټول وويني د ظلم وحشتونه
 خاورې شوي اميدونه سر ژميدي سره کلونه
 داسې ظلم پاتې نه دی چې په دوى به شوې نه وي
 داسې ماسر او لږم نشته چې به يې دوى چيږلى نه وي
 د بانگه افرانو د باد درده شاه خا لميانو
 د وژلو د وهلو تراشردې د فدايانو
 دا محشر به هر بندي ورته په سترگو کښې بيا کړي
 دا قيامت به ديوالونه د زندان ورته عيان کړي
 په ژړا ژړا به ستړى د دې ظلم په ليدو شي
 پښيانه به ټول عمر د دې زخم په کتو شي
 دا محيط سلکۍ سلکۍ دي دافضاله غريو ډکه
 داسينه داغي داغي ده دالمن داوښکو ډکه
 دا د غم هغه داستان دی چې غمونه وروي
 دا د مرگ هغه بيان دی چې مرگونه ژروي

حکومت د پرچمیانو جوړه کړې داغوغا ده
 نازل شوي په دې ملک باندې نن دا توږه بلا ده
 دا وطن دی جدا شوی شوکیدلی له دنیا نه
 تماشې ته ئې نن ځکه عالمونه دي حیرانه
 د اسلام د دین سودا ده د افغان د ناموس غم دی
 لوې واره پرې خبرومه که عرب دی که عجم دی
 د کابل نه جوړه شوې د غمبونو مه خانه ده
 د سرو اوښکو د شرابو د سرو وینو په مانه ده
 چې پرې سترگې خوږیدلې هغه ټول له مینځه تللي
 چې پرې زړونه د وروښانه هغه ټول له ملکه تللي
 د سکوت مَهر په ځله دی خاموشي حکم فرماده
 هیر شوی نن له خلکو نه شراره ده که خندا ده
 د چمن بڼه ده مړاوې په بلبوسوران کې دی
 د بهار په سرو گلونو په بهار کېښې خزان کې دی
 د اولس د سترگو خوب دی تښتیدلی له هیڅ بته
 انساني کرامت ریزې دي د ظلمونو له وحشته
 یو غریو دی پورته کیږی د زخمي زړونو له تاوه
 یو لمبه ده چې تاویدې د آهونو له پسخواه
 هر طرف ته چې نظر کړم د حرمان لړې خورې دي
 د ملت د اُمیدونو په زرگونو ډیوې مړې دي

يو در ياب دى خروشانه د سره اوبښكو په موجونو
 يو غبار دى پرديشانه د وطن په سيمو غرونو
 د نفرت د زهر د كه يوه ترخه سيلۍ لگيږي
 د احساس چاره له قهره په اوبو كښې خوږې كيږي
 د افغان د نامورو له قبرونو غوغا اورم؛
 د تاريخ له لويې خوږې له حرمه شراب اورم؛
 وايئ ولي له دې غمه دا آسمان نه شو نسكور
 وايئ ولي له دې آهه دا جهان نه شو سور اور
 افغانى بيرغ شو بښكته په لمسون د ملحدانو
 د تپس جنده شوه پورته په لاسونو د دهر يانو
 زما خدايه ته ئې وينې زما ربه ته ئې اورې
 د اسلام د غم نارې دي د افغان په سرشوي خاورې
 دا وطن كه نشي بې سره د بچو ئې سر په دار شي
 په دې ملك كښې به بل څوك بيا د توحيد علمبردار شي
 څوك به بل كړي مشالونه د اسلام په منارونو
 څوك به وساتي خيالونه د دې ملك د عظمتونو
 څوك به پورته له دې خاورې د غيرت اوننگ بڼه كړي
 څوك به بيا تور په لاس كښې د ننگو بد رگه كړي
 څوك به بيا څنگه تازه كړي د محمّد زړه يادونه
 د لوديانو بورجلونه د سوريانو يادكارونه

د ميروټس په پل به کيږدي قدمونه کوم باتوره
 چه کورگيانو ته ټوپک شي اودهر يانوته شي توره
 ابداي غيږت به چاته په زارو په چغو ورشي
 چې د جنگ نغار وکړي د غازيانو سره نېکر شي
 خدائے خبر چې دغه خاوره بيا پيدا جمال الدين کړي
 چې مشرق دوباره وينی کړی متحده مسلمان کړي
 کمان نه کړم چې پيدا به بل غازی امان الله شي
 چې دامره شمعه کړی بلکه په وطن رنارناشي
 د سيندونو د خپو نه د دې خاورې د ذرو نه
 د ډاگونو د سينو نه د دې دنکو دنکو غرو نه
 دا غوغا راپورته کيږي دا آواز اوريدل کيږي
 واي پورته شه افغانه! چې ناموس دې تالا کيږي
 اې د لوي قدرت خاونده! اې د ژوند او د مرگ پلاره
 قرباني زموږ پرده کړه د عزت د شړوند د پاره

۱. محمد شاه بابا

۲. سيد جمال الدين افغانی

۳. د افغانستان پخوانی پادشا اعلی حضرت غازی امان الله خان

د بهاره سر يو خو خبرې

هغه وطن نه دی اوس مه راځه بهاره ته
هغه ختن نه دی اوس مه راځه نکاره ته

هغه چمن و سو خانه تاچې بنایسته کړی و
هغه کور تالا شو ما په مینه چې جوړ کړی و
هغه گل شو مړلوی کله تاچې خندولی و
ما د زړه په وینو چې ساتلې اولوې کړی و
نه دی دکتلو اوس مه راځه بهاره ته
بیا به پښیمانه شی مه راځه نکاره ته

هلتہ پہ سرڻ شونڊو وڇي شريخندا ڪافي دي
 سترگو ڪٽي له غنه پيٽي شوڀي شر ڀاڳي دي
 ويردي ماتمونه تالا شوڀي آرزو ڪافي دي
 هيري له بلبلو دطويانو نوا ڪافي دي
 نشته دي ساقى مينامه راحه خماره ته
 دي خنابندي له نورمه راحه بهاره ته

وراث چي په بمونوشه دا وطن زمونڊه دي
 سڪور چي په اورونوشه دا چمن زمونڊه دي
 سور چي ٽول په وينوشه دا ڪفن زمونڊه دي
 دا ٻوٽي ٽوٽي بدن دا بدن زمونڊه دي
 ستادخندا ورڇي دي مه راحه دلداره ته
 هلتہ ٽرا ڪافي دي مه راحه بهاره ته

زه زيب و زينت له د بهار ڪلونه نه غوارم
 زه په غم ڪٽي ڇوڀ يم ڄاڻ له نور غمونه نه غوارم
 زه په زهر داغلي د لاله داعونه نه غوارم
 زه په وينو سور يم ستانه نور رنگونه نه غوارم
 نه يم تماشاهه جور مه راحه بهاره ته
 خپله تماشايه مه راحه ڪماره ته

هلته زلمی جونه په لکونو په داسر شوي دي
 هلته تورې خاورې په کلونو اصبار شوي دي
 هلته لوی واره د ولسونو مهاړ شوي دي
 هلته بشري جنايتونه په جاسر شوي دي
 ته چرې غارت نه شي ديار دغاړې هار ته
 مه راحه نکاره ته مه راحه بهار ته

نړۍ چې په کورنۍ ټخوک به ستاسو هرکلی وکړي
 ستاله سترگو جاسر شي سپيلني شي او لوگي وکړي
 زيری په بلبلو په کارغانو بيرغلی وکړي
 دې دميني کور کښې بيا دميني بوزغلی وکړي
 ستا قدر دان نشته دی مه راحه بهار ته
 بل وطن له تلي دی مه راحه نکاره ته

نوي غلبله ده کورنۍ نوي غوغا گډه ده
 نړۍ د آسيا کښې دروسانو و با گډه ده
 زهر په خوږو کښې په خندا کښې شرپا گډه ده
 لويه هنکامه ده حکه لويه سودا گډه ده
 نه چې پرديشانه شي ای دميني يار ته
 واوره کلعداره ته مه راحه بهار ته

بیا هم که راجی دز می و ناب ارغوانی راوړه
 دې مستانه زړه له د مستانو مهماني راوړه
 پت راوړه ، عزت راوړه ننګ افغاني راوړه
 شور راوړه ، مستي راوړه بیا هغه خواني راوړه

تښ لاسونه رانښي ای د وخت مالیاړ ته
 دا د سیالۍ وړجی دي مې مشي غمخواره ته

اصلاحات

ظلم چې روا کړي او د حق ورمېن کړي مات
دې ته عدالت وايي او د ښه مساوات

دا د کميونزم د حاميانو فلسفه ده
دا د دهریت د پيروانو عقیده ده
دا د جهان خورو ملحدانو فيصله ده
دا د ليننزم تنسته ده او بډه ده
لوې وارې چې قتل کړي او خوښ کړي ميراث
د ښه تحول وايي او د ښه اصلاحات

دا هغه ښامار دی چې ئې خپل بچي خوړلي دي
 دا هغه بلا ده چې ئې ډیر خلک وژلي دي
 دا هغه سیلاب دی چې ئې ډکې خوږې وړي دي
 دا هغه طوفان دی چې ملکونه ئې تباہ کړي دي
 دا د بشریت د غم خوارانو دی سوغات
 د یته عدالت والی او د یته مساوات

دا هرڅه د ځان د پام غواړي د مزدور په نوم
 دا د ملتونو شته رانغاړي د مزدور په نوم
 دا لکه لیوان په سونه داړي د مزدور په نوم
 خپله شروي خپله خوږاړي د مزدور په نوم
 غوښتي خوري د خلکو او د خلکو کړي هیهات
 د یته تحول والی او د یته اصلاحات

چا؟ د لمر ختیزې اروپا لمنه سره کړله
 چا؟ په افریقا کښې د نفاق بله لمبه کړله
 چا؟ د ترویزم نوی جوړې مدرسه کړله
 چا؟ د نړندګۍ لاس په سر وینو مله کړله
 دا د (کریملن) د حاکمانو دې خدمات
 د یته عدالت والی او د یته مساوات

دا ویده هرگونه چا د خوبه سراوینن کړي دي
 دا د جنګ او روڼه چاپه هرځای کښې بل کړي دي
 دا د مرکزي آسیا هډونه چا خوړلي دي
 چا د افغانانو بې ګناه بچي وژلي دي
 دا د همزليستی مسالمت دي انعامات
 د پټه عدالت وایي او د پټه مساوات

وسو جهاتونه د مذهب جنازه وځي
 وړانې شوې دیرې د قومیت جنازه وځي
 لوټ شو عصمتونه د عزت جنازه وځي
 وړک شو اصالت د رسالت جنازه وځي
 دا دی د (مارکسیزم لیننزم) مکافات
 د پټه تحول وایي او د پټه اصلاحات

اور ولکيد

د سرو لښکرو ډي ناتاس په کلي کور ولکيد
 په وطن اور ولکيد
 په ټول جهان کښي له دې غمه شروشو ولکيد
 په وطن اور ولکيد

نن د مشرق له سره تاج د عزت کوزيږي
 د تاريخ پاڼي سوزي د آسيا زړه دريږي
 د اوښکوسيند دى روان د وينو رود بهيږي
 د بشري قصابي نوى مشقونه کيږي
 ليونی کيږم خلکه! داخه انگور ولکيد
 په وطن اور ولکيد

د بُت شکن په خونه شور و فغان کېد دی
 د (میر ویس خان) په بچو آه و فغان کېد دی
 د احمد شاه په میراث چور و تالان کېد دی
 په افغاني رسالت د مرگ خزان کېد دی
 نرمونږ په سر او په شتمن خټک اولور ولگید
 په وطن اور ولگید

په غر او سمه نرمونږ د اور لېبې دي خوړې
 په کور و کلی نرمونږ د غم چپې دي خوړې
 د مرگ سلگي دي خوړې په وینو سرې دي خوړې
 د بربريت او وحشت تورې پرې دي خوړې
 په خزانو د تاريخ نرمونږه چور ولگید
 په وطن اور ولگید

نرمونږه خيرې گريوان نور د کڼد لونه دی
 دا سور کفن نرمونږه نور د ليد لونه دی
 دا ناسور شوی پرهار اوس د بنود لونه دی
 دا غم لېلي داستان د اور يد لونه دی
 د زور و ظلم په مونږه سې منگور ولگید
 په وطن اور ولگید

لاږه هستی زموږ نه په نیستی بدله
 د پلار نیکه جونگره په ویرانی بدله
 د شروند بنادي خوشحالی په بدبختی بدله
 په پردیسی بدله در بدری بدله
 د شوروي استعمار په موږ نه زور ولگید
 په وطن اور ولگید

ننگ و غیرت زموږ نه دا قبولی نه شی
 په خپله خاور کښې (روس) چرې منلی نه شی
 د غلامی داغونه په ځان لیدلی نه شی
 دا بې عزته شروندون په اوږدو وړلی نه شی
 د افغاني شهامت په لمن تور ولگید
 په وطن اور ولگید

نه درديري نه رحيمري

د آسمان لمنې سرې شوې د ماتم وريچې خوه ريږي
بيا د سره اوښكو باران دى د مشرق گريوان خيريني

د تاريخ په لويه خونه لگيدلي دي اوسر و نه
انساني قدور تالا شو انساني ضمير ژر پري

عدالت په ځنکدن دى د انصاف جنازه وځي
د ظالم تور ستيريږي د مظلوم اوښكي بهيږي!

دا د عصر تقاضا ده که آشوب دى نه پوهيږم
يو انسان د بل په غوښتونه مريږي نه شرميږي

کرشمو د نوي علم بوالهوسه ليوڼی کره
د بنو بدو تمیزنه کړي په بنو بدو نه پوهیږي

د انسان په بڼه ښکاري خوسیرت یې د حیوان دی
د فرګونو نه خوند اخلي له جنگونو نه صبر یې

په تش لاسو ولسونو کړي غوښې د تهاڼکونو
د محشر غوغا ده جوړه مور وځوې سره بلیږي

د انسان د وینو تېرې د انسان د غوښو وږي
د شرق په سرو هډونو د ليوه غوندې غریږي

نه یې سترګې شلیدلې نه یې زړه شل
هسې شافې زور او ظلم د آدم په بچو کیږي

زړه چنگیزه امان غواړي نن د یوه روسی له جوړه
د افغان په کور کېږي هسې بشری قصابی کیږي

دا صحنه د کتونه ده دا منظر د لیدو نه دی
قیامتونه ترې ډوګنېږي وحشتونه ترې لږ نه ږي

راشې وویښې په سترګو ای د زړونو خاوندانو
په حیوان یې هم څوک نکرې هغه څه چه په مونږ کیږي

د سر نه د تيارې جنگ دی که قیام د نام و ننگ دی
 لوې واره د افغانانو په سر وینو کینې لمبېږي
 سرې یو ځای لاسې بل ځای پرېکړ شوي اندامونه
 د غلیم په بمباریو حصې کافي په دوې کینې
 چاته وکړم فریادونه چاته خاورې په سرباد کړم
 دا قاتل د زهاني دی نه در دینې نه رحیمېږي
 ای د عدل د عوه دارو! ای د امن خدمتکارو
 په زخمونو کې پاکیدی چې ترې سرې وینې بهیږي

د افغان جنازه وويسته خلکيانو
پرچميان ئې خلکه اخلي قدمونه
د تاريخ مانې نسکور کړه دهر يانو
د بېرک په کور دې بل شي سره اوروته

عظمتونه د دې سيمې خاورې کيږي
د ختيز په کورکښې لويه غلبله ده

آمنيت د منطقي ته اور لکيږي
له دې غمه پيښه لويه خطر ده

د آسيا له تندي شني لوخړې خيژي
د آسيا په زړه الحاد کړي حبله ده

د مادي د فلسفې په نيرنکوونو

تالا کيږي د مشرق د سرتاجونه

د اورنگ او د فرنگ د وره شوه تیره
 اوس د مارکس او د لینن شور و غوغا ده
 د ماضي د ناکړو د قيصه شوه هیره
 نوې غم نوې اندوه نوې شراب ده
 نوی آه نوی صیاد دی نوې ویره
 نوی دیو نوی آفت نوې بلا ده
 په نامه د بزکړانو مزدورانو
 روا شوي دي په سل رنگه ظلمونه

تشي چغي د بشر د خواخوږۍ کړي
 سر و مال خوړی د قومونو بڼاماران دي
 بې هوډه نارې د خلکو د یارۍ کړي
 چې د خلکو وینې ځکې هغه لیوان دي
 خوشې لافي د وطن د غم خوړۍ کړي
 په هر کونډه مړینې قصابان دي
 سترگې ډکې دي له اوبنګو زړونه رېږدي
 د اولس په وینو سره شو دیوالونه

د افغان په خونه اور دی لګیدلی
 سړي لمبې د دهریت ترې پورته کیږي

په چپو دریاب دکفردی راغلی
 دظلمت دریځې دلمر په مخ غوړیږي
 هر ضمیر دی پریشانۀ زړه داغلی
 هر وجدان له دې آشوبه نه خوړیږي
 د افغان په نوا میسو وشوې لوبې
 د تاریخ په پاڼو پریو تل گردونه

*

په زمرګونو بیګناه دي نیول شوي
 په سوونو بیګناه شولو اعدام
 نه ګناه شته نه خطاشته نه خه شوي
 د ستالین خونی داستان مومی انجام؟
 داسې کافي به په چا دی نزی شوي
 لکه نن چې په مونږ کیږی صبح و شام
 د خلیانو د ظلمونو له تارهاکه
 دی شلیدلي په لکونو کړیوانونه

*

د رنځاود تیارې نښتې جنګ دی
 د مذهب او د الحاد مقابلۀ ده
 د توحید د شاه زلمود تورې شرنگ دی
 د مسلم او د شیطان مبارزۀ ده

په ملی ناموس ملیونو کړی تنګ دی
 د وطن د آزادی مجادله ده
 "یابه و خوری ککړۍ یابه کاهران شي"
 ننګیالو د افغان کړي دي لوږونه

*

لوې ماتم زمونږ په خونه دی سړا غلی
 لوې ښامارن زمونږ د غاړې نه چاپېر شو
 دهر چاله سترگو خوب دی تښتیدلی
 د هر چا زړګی اخته د غم په وېر شو
 د چار یارو خاې هوراو دی نیولی
 د دې لوې وطن تاریخ له خلکو هیر شو
 په کابل کېنه د اسلام په منارونو
 پورته شوي د دهریانو بېرغونه

*

زه پوهېدم د امنګۍ په ماتیدو دی
 ولې د زبه ئې په پېړو پېړو یادېږي
 ډیرې میندې به شي بورې پدې لار کېږي
 ډیرې خویندې به په چغو وژړېږي
 ډیر سرونه به په دی خاوره شي خاورې
 ډیرې خاورې به په ډیرو ودرېږي

د ملی غورزنگ حشر ونه راروان دي
ماپه دې شافې ليدلي دي خوبونه

*

خپله خاوره به په خپلو وينو سره كړم
په دې خاوره كېنې زه روس نشم منلی
اندامونه به خپل ټول اړه اړه كړم
په دې كور كېنې زه جاسوس نشم منلی
قرباني به دخپل تن ذره ذره كړم
نامحرم او نامانوس نشم منلی
زه يادكار د احمد شاه او د شير شاه يم
ما داؤ كړې په خوارو دي سرونه

*

سربه وركړم لاس به وړنكړم هغوته
خوك چې نن زمانه دين او دنيا اخلي
څنگه او كورمه زه هغو څير و ته
په ښكاره چې مې عزت او حيا اخلي
څنگه پريږدم خپل نن اوسبا غلو ته
په غارت چې رانه نن اوسبا اخلي
يا ژوندون د شرافت دى يا مرگى دى
نور د زړه په سربه كېنېږدم داغونه

اسويي

کور مې لوقې لوقې د جهانونو په بهونو شو
 اور مې بل په غرونو په ډاکونو په سیندو شو
 باغ وېږ مې و سو نمرودانو په لمبو د اور
 زړه مې تر مې تر مې د جفا په تاپا کونو شو
 خاورې مې په سر شوې خو له خاورې نه تیرونه شومه
 شروند مې فاکرار لکه هوسی په مینو تونو شو
 اوښکې مې له سترگو مې لوگي مې له تندي نه هم
 سر و مال مې خلکه چې په خله کې د توپونو شو
 خونه مې لوگي شوه دیوالونه مې پاخه شو لا
 سر مې بیا عالمه د غیرت په گڼکونو شو

عبدالله غنخور د جهاد له ملگرو سره ، د فیصلې جلسه

نور به د چنگيز او له انگرېزه کيله نه کوم
 پام مې نن سبا چې دروسانو په ظلمونو شو
 ننګ د کور له مېړه ولاړېږي دامتل دی
 لوی او دور مې خلک دا وطن به د جنګونو شو
 خه که (اندروپوف) نن د کارمل د سرچوڅه شو
 یاد راته تاریخ د شاه شجاع د محشرونو شو
 دا خونی هاتی به آخر سر په کرښه کېږي دي
 پورته که بیرغ د بخارل د نهضتونو شو
 ما شکست پذیر کړه هغه خه چې ناپذیره و
 غږ د سپینې تورې چې مې خور په وطنو شو
 فخر په اسلام کوم او ناخر په خپله توره
 ننګ مې لکه سیند د اباسین په غورز ټکونو شو
 سترګې مې دي پورته په ټولی د سیالانو کېږي
 شمار د قربانو مې له زرګونو په لکونو شو

ما د زماڼي ډیرې تودې سرې لیدلي دي
 خیر دی که رقیب راته ناحقه په کواښونو شو

مُسْلِمَانان وِثْرني

کمونستانو ملاتړې افغانستان وِثْرني
 مُسْلِمَانان وِثْرني
 دُروس په تور د توحيد دېن طوطيا وِثْرني
 مُسْلِمَانان وِثْرني

دچينايانو په نوم امريکايانو په نوم
 دفيروالانو په نوم داخوانيانو په نوم
 کليمه کوي دمحمّد آخري زمان وِثْرني
 مُسْلِمَانان وِثْرني

دا بشري عليمان د عدالت رهنمان
 دا حرفوي قاتلان د خداي رسول دشمنان
 په بې رحمۍ سره د حق د غوډياران وژني
 مسلمانان وژني

دوی تاريخونه سيزي د خداي يادونه سيزي
 د افغاني ثقافت ټول کتابونه سيزي
 په جسارت سره حکمونه د قرآن وژني
 مسلمانان وژني

دا د خلقيانو ډله د پرچپيانو ډله
 دا د دهریانو ډله د میکياولانو ډله
 سړي خواړه دي زلمی جوته ماشوما وژني
 مسلمانان وژني

دا د لښمن پيروان زموږ د غوښو وژني
 او دا خونخواره ليوان زموږ د وينو تښي
 په هر ساعت زموږ بچي په اين وژني
 مسلمانان وژني

چه ئې ملگری نه وي هغه افغان نه گڼي
 چه سور خلقي نکړی خان هغه انسان نه گڼي
 دا عقیده ده د دوی په دې جهان وژني
 مسلمانان وژني

دوی قومیت نه مني اسلامیت نه مني
 د مادیت نه پرته هیڅ حقیقت نه مني
 دخپل غرض دپاره شمې دایمان وژني
 مسلمانان وژني

دا قام فروشه خلک وطن فروشه حزب
 دا دین فروشه خلک ضمیر فروشه حزب
 افغانه واوره د افغان نام و نشان وژني
 مسلمانان وژني

زموښ په وینو ئې ښکاره دواړه لاسونه سره دي
 زموښ په غوښو ئې د خوږې واړه غاښونه سره دي
 سره بیرغونه د خلقیانو ورته ونه وایي
 دا خوزموښ د تن شلیدلي گریوانونه سره دي
 یوازې ټوټې نه دي چه سرې ښکاری زموښ په وینو
 په فوارو زموښ د وینو بازارونه سره دي
 لین نوازو خون خورو په موښ یرغل کړی دي
 کورونه سره کلي دی سره او جوماتونه سره دي
 ملگرو پام چه ئې دوکه په شعارونونه شی
 په هر قدم باندې خواره کوره دا هونه سره دي

زمکه ده سره فضا ده سره درو دیوار سور دی
 د قام په وینو لمبیدلي خندانونه سره دي
 زمونږه سرو وینو د سرو شرابو ځای و نیو و
 چه په محفل کېنې د خلقیانو پرې جامه سره دي
 زه به دنیا ته د دې سرې کوډتا څه او وایم
 د غوايي میاشت ده د لیوانو کړد ارونه سره دي
 د سرو کافرو د دې سور کفر پوښتنه مکره
 د اور لمبه ده چې پرې غرونه هم د اکونه سره دي
 ځای مې په خوله کېنې د تکبیر غرونه پاتې نه ش
 چې د هور او مې په خوله کېنې آوازونه سره دي
 په رنډا ورځې حلال شوی یم د روس په توره
 د حال په ثربه مې گریان په پرهرونه سره دي
 وطن فرو شو د وطن د سر سودا کړې ده
 د افغانی ضمیر نن ځکه فریادونه سره دي
 اوس د مخراب او د منبر جتانزه او وتله
 چه د دهریانو څړیدلی نشانونه سره دي
 په موبړه هسې رنگ نادو دې ظالمانو کړې
 چې په کتو ئې د هر چا د زړه داغونه سره دي
 افغانه خاورې دې په سر شوې پرې پوهیږي کنه
 ستاله ماتمه نن د دهر پیغامونه سره دي

نرمی و حال

د بامرانه تبتید مه د ناوې لاندې شوم
 له کوټکونو ویریدمه د ارې لاندې شوم
 ما د سردار د برو بزن نه گيله کوله
 چې ناگهانه د لیوانو د حملې لاندې شوم
 ما د گم شو د اوریدلو نه خپل سر ټکوه
 چې د دهریانو د کنځلو د شیبې لاندې شوم
 زړو زخمونو د لاخولې بڼې لگولې نه وې
 چه د الحاد د نوی تیغ دکټارې لاندې شوم
 دا رنیا وړخ راباندې شپه شوه له هیڅه خپې
 چې د خلقیانو د وحشت دتورې شپې لاندې شوم

ما په دنيا کيښي دوزخونه د قيامت وليدل
 چي د روسانو د جهانرو نو د لبي لاندي شوم
 نگارخانه مي د وطن قصاب خانه شوله اوس
 چي د بشر د قصابانو د چري لاندي شوم
 رانه شوې هيري د چنگيز او د انگرېز خبري
 چي د لين د پيروانو د بري لاندي شوم
 ننگ وناموس مي شو برباد دين او وطن مي شولوت
 چي د قفقاز د ديوانو د ولقي لاندي شوم
 په شريفدانه مي جنازه له کوره ووتله
 چي د خوني هاتي د ژاچي او کوندي لاندي شوم
 دا مي سزاده که لانور د دي بد تر شمه زه
 په رينو سترگو چي د دام او د داني لاندي شوم
 مانه پوښتنه اوس د خداي او د رسول مه کوه
 زه بنديوان د دهریت د زولني لاندي شوم
 نور به سور کړي چرگ حلیم په تالي کيښي د بل
 چي د اسلام د دشمنانو د پخري لاندي شوم

مُسْلِمَانانَ کافر کوي

دهر يانو ملا ترې اخوانيان کافر کوي
 خپل کفر پتوي مسلمانان کافر کوي
 رنډا ورځي ته شپه واي او شپې ته واي وريځ
 په هسې نيرنگونو عالمان کافر کوي
 اعدام د مؤمنانو ته جهاد واي تره کی
 هم دا کفر ئې بس دی چې غاږيان کافر کوي
 قرآن ئې د پنبولاندې خوشبڼه کوي انسان ته
 د خولې په مسئلويو ملايان کافر کوي
 کافر ته مسلمان واي مسلمان کښی کافر
 د خپل غرض دپاره اين و آن کافر کوي

انگريز به درنه هيرشي که دانوی روس دې وليد
 چې کافر کوي مسلمان او مسلمان کافر کوي
 د جبر په مذهب دی لاس نيوه ئې د چنگيز
 د حق علمبرداره امامان کافر کوي
 د خاورې د اسلام نه جوړوي مرکز د کفر
 خلقیان دی پاڅيدلي افغانان کافر کوي
 خه عجب به زمانه ده خه عجب به ننداره ده
 فاسقان دی جمعه شوي زاهدان کافر کوي
 د کابل د لارې خلقه اژدها ئې بچي نه ده
 پاکستان کافر کوي او هم ايران کافر کوي
 د مشرق حکمرانی ته بريښنيق تېلې ملا ده
 د هر دين د عقائدو پيروان کافر کوي
 د حيرت کوټه په خوله شوه د نظر د خاوندانو
 چې شيطان په نوی رنگ کښې آدميان کافر کوي
 چې انسان شی خود غرضه شی ترې ورکه د حق لاره
 کله ځان کافر کوي کله جهان کافر کوي

نوی بِلَا

بیا په مشرق باندې راغلي واویلا ده نوې
په هر طرف باندې خور شوروغوغا ده نوې

نوی آسټوب نوې بلا ده چې دنیا بوکښوي
نوی آفت نوې حربه ده ماجرا ده نوې

نوی غدی ده لگیدلي د بشر په خونه
نوی شبخون نوې حمله ده کودتا ده نوې

براعظمونه لوټوي مهاروي ولسونه
په نوی رنگ کښې بردکیده استیلا ده نوې

خوله ئې ده سره د اروپا او د آسيا په وینو
 د زړه په رنځ ئې اخته کړې افریقا ده نوې

سترگې ئې سپینې په خلیج او بحر هند پسې دي
 سرو صدای خوزولې امریکا ده نوې

حکمرانی ئې ده په نړۍ کېنې ددې لوې دنیا
 په بدو بحر نه مریږی هلوغاده نوې

خوري هیوادونه ملتونه د زرگونو کالو
 سرې خور ده جهان سوزه اثر دهاده نوې

دین و مذهب پانېمالوي قومیتونه و شرقي
 د فضیلت په کور کېنې جوړه انګولا ده نوې

په خوله ئې یوڅه کوی بلڅه لایه زړه ئې دي نور
 د شلم قرن طوطعه ده معما ده نوې

عقل او هوش له منځه وړي فاسدوي ذهنونه
 د نړۍ روځکه پیمانه او صهبا ده نوې

په ښکاره خوري دخلکو غوښې کړي دعوی دخلکو
 په جهاني سرکس کېنې لویه تهاشه ده نوې

خلق مني خلق مني ولي خالق؟ نه مني
نوی منطق او فلسفه ده هیولا ده نوی

په جناياتو کوي فخر د مسلک په نامه
ده جوړه کړې ئې کابل نه کربلا ده نوی

لکه دوزخ ئې په هيڅ وخت کينې خيټه نشوه مړه
چې عالمونه قتلوي هغه وبا ده نوی

ساده عالمه دې بلاته کمونيزم وائي
په بشریت باندې يرغل ته ليننيزم وائي

جلال آباد ، د حوت اوله ورځ

۱۳۵۸ کال

حُم لِه دې وطنه

رنگ د بُلبلانو په سرو وینو داچمن شو
حُم لِه دې وطنه
سرې لمبې ترې څیږي اورې کډ په باغ وېن شو
حُم لِه دې وطنه

سره وږخ ده راغلي سره اورو نه لکيدلي دي
کور په کور بمونه له آسمانه وريدلي دي
کلي تالا شويدي کورونه سوزيدلي دي
څوک په نره داغلي څوک په وینو لمبيدلي دي

مئیندې پورې شوې دي خويندې ژړيدلي دي
 سرو خلیانو سره خوله ماشومان زموږ وژلي دي
 اوسومه له غمې اورې پورې په بدن شو
 خم له دې وطنه

سرې د آسمان غاړې د سرووینو بارانونه دي
 بل د جنگ اورونه دي لورپه لورپه مرګونه دي
 توپي دي تپانګونه جهانونه دي بمونه دي
 چغې دي شورونه دی ویردی ماتمونه دي
 جوړپه غراوسمه د خلیانو یرغلونه دي
 جبردی ظلمونه دي سل رنگه کفرونه دي
 خاورې مې په سرشوی چې مې قام په رنگن شو
 خم له دې وطنه

جوړه له هرات نه د مظلومو قتل ګاه شوله
 پورته د پکتیا نه د محشر لویه غوغا شوله
 ویښه په لوګر کې د مرګونو اردها شوله
 ګوره په کنړ کې هم کړاله کربلا شوله
 ویر شو په مېدان کې په پنجشیر کې ولویلا شوله
 مړه شوی لکونو د خلیانو سره خوا شوله

ځکه رانه پاتې دا د پلارنیکه مسکن شو
خُم له دې وطنه

نشمه کتی هن اوجات ته نړیونه شراري
دې اسلام کشتی ته زړونه څه رودونه ژاري
سره لکه لالونه په سرو وینو غرونه ژاري
شنې لوڅرې خيژي په کبې شنه بڼونه ژاري
زړه کبې د باميانو د بودا ذکر و نه شراري
شهر غلغله کبې د تاريخ يادونه ژاري
مور شومه له ژوند چه ژوند و هسي غرن شو
خُم له دې وطنه

خُم له دې وطنه د امان خبرې نه کيږي
دې سړي خور و سره د انسان خبرې نه کيږي
نه کيږي د زمکې د آسمان خبرې نه کيږي
کوره د شيطان سره د رحمان خبرې نه کيږي
اور سره عالمه په هيڅ شان خبرې نه کيږي
توړ واو چرو سره د درمان خبرې نه کيږي
جوړ راته په کور کبې د الحاد دارورسن شو
خُم له دې وطنه

مونږ پخپل وطن کښې ديوانانو ايسار کړي يو
 لوږ واره يې خلکه له شړوندونه بيزار کړي يو
 آه کولی نشو ظالمانو مهار کړي يو
 ټول لکه اوبښان يې په يوه لاره قطار کړي يو
 څوک يې بنديان کړي يو څوک يې فرار کړي يو
 څوک يې پخپل کور کښې حلال کړي په دار کړي يو
 اور راته وطن شولو او کور راته مدفن شو
 خُم له دې وطنه

شړوند راپورې خاندي او غزت راته گيلې کوي
 ننگ راته ژرېا کوي غيرت راته سلگۍ کوي
 دين رانه مخ اېروي مذهب راته نارې کوي
 پت رانه خوا بدي دی تاريخ راته قيصې کوي
 زړه مې ځاي له نه راځي پښتو راته باني کوي
 زه دده په طمعه دی تالاش دکاسرې کوي
 مرمې بې اجله چه پردی رانه وطن شو
 خُم له دې وطنه

وړک شومه تباۀ شوم په رڼا ورځې تالا شوم
 پاټې د سیالانو د سیالۍ نه د دنیا شوم
 چاته کټې نشمه د خلکو د خدا شوم
 تاج و تخت مې ورکړۀ زۀ د بل د درګدا شوم
 فخر د آسیا و مه پېغور د آسیا شوم
 حکمۀ اوس له ژونده په مرګي باندې رضا شوم
 ګډې مې په باغونو د شمال زاغ و مرغن شو
 حُـم له دې وطنه

اې زما وطنه د ظلمونو قرباني شولې
 ته د کارملي د هوسونو مهماني شولې
 ډوب شوې په الحاد کې د عمرو نو زنداني شولې
 کیوتې په لاس د روس لارې پېزواني شولې
 فخر افغاني زما ننګ افغاني شولې
 شمعي نوراني زما شپې ظلماني شولې
 قات راباندې ستا د کلتونو خوږ دین شو
 حُـم د سرته وطنه

حُم په هغه لاره چه پرې تلي کاروانونه دي
 ياديې طوفانونه دي او شوريې قيامتونه دي
 پټ يې په هرپل کښې د ژوندون ولړه رازونه دي
 هم پکښې تختونه دي هم پکښې تاجونه دي
 پاتې يې تاريخ ته بې مثالہ يادگارونه دي
 دک د ننک سيندونه دي جگ د غېرت غوږ دي
 توره يې په لاس کښې لوس په غاړه يې کفن شو
 حُم له دې وطنه

ورکا ده

ډيرې خبرې ډيرې خولې دي مُدعا ورکه ده
ډيرې جرگې ډيرې قيصې دي ماجرا ورکه ده
د نن سبا د خالي تمې نه به څه پوره شي
د نن سبا نه لاره خپله نن سبا ورکه ده
خلکه منم چه خبرې په خبرو شي حل
خبره دا ده چه خبره له هرچا ورکه ده
څوک د پيسو څوک د وسلو او څوک د څه په طلب
د چاپال ده ويښه شوې لودچا ورکه ده
د زعامت د هوسونو چه تپوس ونه کړې
له صاحب دلونه د نړيو مشغوله ورکه ده

دامغلق متن بی شرحی سروانیږي کله
 (شرح جامی) له مدرس اوله ملا ورکه ده
 څنگه به پوې شم په معنی او په رموز د کلام
 چه دخبرو مې خبر او مبتدا ورکه ده
 په طبیبانو او د مکرو مې زهګی شولو شین
 چه درنځونو پرې بڼه شي هغه دوا ورکه ده
 د سرو جامونو د سرو وینو پېمانې ډیرې دي
 د سرو ګلونو د سرګو شونډو خندا ورکه ده
 خندا خوڅه ګوې چه نه رځی په خوب وخیال
 تراړم په دې چه مې د خوب زهګی ژبا ورکه ده
 چه اجابت یې استقبال په آسمانونو کوي
 هغه فریادهغه ناله هغه دُعا ورکه ده
 صاحب نظره چه خفه نشې رشتیا به وایو
 دا معنی خدا ئی پرو زمانه هم له تا ورکه ده

د اختر مبارکي

وطن مې ټول عالمه سوردی د پچو په وینو
په کومه خوله به د اختر مبارکي ووايم

فضاده ډکه له غریوه له ماتمه ځني
هواته کورئ بوربوکی خاورې په سربادوي
دوشتونو یرغلونو نرزلې دي خورې
لویه غوغاده طوفانونه د محشر یادوي
په کور وکلی مې د سره خلقی ویا ده کده
نارې سوریدي څوک پسرلو څوک پدريادوي
نره به په داسې غم لړلي حال کې څه ووايم
عالمه چاته د اختر مبارکي ووايم

د زمانې گريوان شو خیرې د وخت په گوتو
 د بشری قصایې بیانوي مشقونه کېږي
 د جهان خوره ملحدانو د روسانو په تیځ
 د عالمي امن په سرباندې وارونه کېږي
 د بشریت لمنه سره ده د مشرق په وینو
 د کریملین په دسیسو قتل عامونه کېږي
 خوله مې په سروینوده ډکه پرې به څه ووايم
 ملگرو! چاته د اختر مبارکي ووايم

یوخوا آشوب دی د جنگونو د مرگونو غوغا
 بل خوا غمونه د فراق دي اندامونه سيزي
 یوخوا مې مخې ته د نام و ننګ بېړه ده پرته
 بل خوا دی هجر د وصال د باغ کلونه سيزي
 یوخوا عزت راته ژړا کوي په چغو چغو
 بل خوا مې آه د حسرتونو ارمانونه سيزي
 خلکه بېرته نه پوهېږمه چه څه ووايم
 یارانو! چاته د اختر مبارکي ووايم

لویه اختره چرته چرخه په لویانو پسې
 د مهاجرو په جونگرو کېږي اختر نشته دی
 سارې آهونه فریادونه او سرې اوبشکې به وې
 ته چه پرې ځان سنگاروې هغه گوهر نشته دی
 چه په سندر و بیا نکړیزې په لاسونو کیدی
 هغه دیار هغه دلدار هغه گدر نشته دی
 لویه اختره ماشوم نه ئې درته څه ووايئ
 څنکه اوچاته زه اوس ستا مبارکي ووايئ

نور وپسونه قرباني کړه د اختر په نامه
 مونږه وطن له د سرو نو مهماني کړې ده
 د ابراهيم خليل الله د قرباني په قدم
 مونږ د لکونو فرزندانو قرباني کړې ده
 د افغاني شهامت سردی چه آسمان ته رسي
 قهرمانانو زموږ بیا قهرماني کړې ده
 اوس د غېرت څلي له ځمکه ورتنه ووايئ
 زار و قربان که د اختر مبارکي ووايئ

د پښتو د پاره وه

خونه د بابا مې د جرگو د پاره وه
توره مې نيم كنه د جگړو د پاره وه

ناوې د تهذيب مې د ماضي په كښه كښې
خدایكو چه لایقه د جوړو د پاره ده

خه كه پرې زه خلكه نن پردی سندرې وایم
دا خوله جوړه شوې د پښتو د پاره وه

وخت وکه بختونه راسره جلب نیولی وو
بله می دیوه د پلوشو دیپاره وه

دا زما خانی که نوایی که بادشاهی بولی
جکه می شمله د کارنامو دیپاره وه

تنگ وکه غهرت وکه پیتو زما لباس و
لویه می نیولی د دعوو دیپاره وه

زه د حق د لاری د ازله نه ملگری یم
چه می خانگو کینی الله هو دیپاره وه

دا د قربانی خلی چه دومره لورولو ما
هغه می آسمان ته د ختو دیپاره وه

حَسْبُ حَالٍ

څوک د وطن د آزادۍ په تلو سوپې دي
 څوک د قدرت د خپلولو په آسرو پسې دي
 د چا هدف دومره عالي دی چه مایه ده د نانو
 څوک لکه مچ د هوسونو په خوښو پسې دي
 چا سرو مال کړو قرباني د خپل وطن له سره
 څوک د بې ننګه ژوندانډ په ورځو شپو پسې دي
 چاته مچي ژاړي د ولوبې نه ډوډۍ نلري
 څوک د الاؤنس د نعمتونو په مزو پسې دي

څوک په شاهي محل کې ناست دڅه نه نه دي خبر
 څوک درېدړه په جونگرو په خيمو پسې دي
 څوک سرگردانه په تالاش کې دي د حق ويلو
 څوک د منطق او فلسفې په سفسټو پسې دي
 څوک واسطې او وسيلې لري د غمه دي خلاص
 څوک نيازمنډ د بې نيازوپه چينو پسې دي
 دواړو هجرت له ملکه کړې د اسلام په نامه
 يو نې شربت څکي نور نې تربې په اوبو پسې دي
 اوس د عالي شورا د غرونه تپوس کومه
 په حال خبر دي که جرگې نې په جرگو پسې دي
 د تاريخي مسؤليت د پتيدلو نه دی
 ډيرې خبرې گونگوسي په گونگوسو پسې دي
 نه اعتماد نه اتحاد شته خان حائي ده جوړه
 د غور حاي دی حادثې په حادثو پسې دي
 په هوښيارانو نور باور د خلکو پاتې نه شو
 د اميد سترگې اوس د قام په ليونو پسې دي
 جهاد عمل دی قرباني ده او تقوى ده د دين
 تشې خبرې افانې په افسانو پسې دي

۲۳ تور ۱۳۵۹ ش پېښور

هجرت

په شنو بڼونو د طویانو مې غوغا خوږه شوه
په کور وکلي مې د ظلم انګولا خوږه شوه

د ملحدانو د ظلمونو غلبې مراغلي
په غراو سمه د بمونو نرلزي مراغلي

په هر قدم باندې د سرو ډزونېران جوړ شو
په هر چمن باندې د سرو وینو باران جوړ شو

یوځای په وینو لمبیدلي شاه زلمیان پراته
بل ځای کلونه ترې ترې ماشومان پراته

پېغلو مېرمنو په سړو شونډو ووجامونه ایښي
د خپلو وینو ئې په مخ باندې خالونه ایښي

د نانږ کلونه په کل بوتې کښې هېڅ پاتې نه شو
شاهرم په دې چه هم کل بوتې لارو پاتې نه شو

په ټول وطن باندې د سړو وینو څادر وغوړید
خو په کُنږ کښې خاص د سړو وینو بستر وغوړید

کلي بڼارونه ډیرې وړانې زمکې شاړې شولې
د ننگ غېرت کډې هر چاته ورپه غاړه شولې

څوک د وطن د آزادۍ له سره جاس شولو
څوک له وطنه لاس په سرې تارپه تار شولو

آه! د دې لوی وطن مرغی خورې ورې شوې ولې؟
آه! د دې لوی ملت اسرې زسې زسې شوې ولې؟

زۀ هم له دې غمه نه یو ساعت بې غمه نه وم
د نړۀ مې وینې خڅېدې سترګې بې نمه نه وم

لکه مرغی د خپلې جالې نه بې و شومه نړۀ
د نرور و ظلم په سپلا ب باندې لاو شومه زۀ

خپلې قبلې ته مې کره شا د عبادت په طمعه
له کورۀ لارمه صحرا ته د هجرت په طمعه

په مازيګر مې سترګې پټې د خپل درنه کړلې
پنې مې سپکې هغه دم د سم او غرنه کړلې

خلک وټول له کلو تلې بس یو نړۀ پاتې وم
په اندینو کښې ومه ډوب په خۀ او خۀ پاتې وم

وداع مې وکړۀ کور و کلي د بارکامه سره
لوښکې مې توږې کړې د اسمار او د دانګامه سره

علا بارکام د غمخور دکلی نوم دی.

علا اسمار دکلی نوم دی.

علا دانګام دکلی نوم دی.

د سر د پاسه جهانرونه دم په دم غريده
د اور لمبې وې خورې شوې جهنم غريده

يو خوا بڼلې وه د بمونو شور و شر جوړ و
بل خوا په واورو غرونه ډک و ترې سقر جوړ و

په داسې حال کې چې دهجرت و کاروانونه روان
شرافراق و دهرچا په مخ سيندونه روان

په لاره تلمه له هېڅته کور و کر شومه
د کيونو غونډې په غرونو باندې سر شومه

مخه مې وکړه باجوې ته په خوارو راغلم
د اسلامي جهاد په طمعه په اسرو راغلم

لاس مې خالي و نه وسله وه نه پېسه راسره
د ارمانونو ډک زړه مې و بدرکېه راسره

د اسلامي غېرت په ډاډ مې اتکا وکړه
قام او اولس ته مې په سړو سترگو شرپا وکړه

چغې مې وکړې چه د سور کفر سپلاډ راغی
چه بشري قصابی کړی هغه قصاب راغی

سترې رڼا کړې اشره داده هېوادونه تیرې
ویده قومونه ناخبره ملتونه تېرې

دین و مذهب پي مالوي قومیتونه و شرني
د بشری کرامت شمې چراغونه و شرني

د دهر پت خوني طوفان دی غورنګونه وهي
اسلام کوشی پکښې د سروینو موجونه وهي

د دې عظیم خطر دپاره اتحاد دی په کار
د حیدري چغې په جوش باندې جهاد دی په کار

پاشي چه ننگ پخپل وطن او په ناموس وکړو
پاشي چه غم په سپینه توره نن د روس وکړو

پاشي چه بیا زاره یادونه عظمتونه شی وینس
پاشي چه بیا د آریانا ویده بختونه شی وینس

پاخځي ڇه بيا په آب دتوري د مخ آب وکتو
پاخځي ڇه بيا په عقابي نظر عقاب وکتو

پاخځي ڇه وخت د قرباني د نهوړ وخواندي دا
پاخځي ڇه وخت د مرگ لوښوند د مسلمان دي دا

رڼه مې سترې په دې چغو په نارو شوله
موده مې تيره باجوړ کښې په جرگو شوله

(خو) په هر قدم مې له دې غمه نه بار بار وتړل
طبعي اسرې څه منزري په اومه تار وتړل

سکروټي وې په نغرو کښې خوښې نه ورنه و
بلې لمبې څه ترې جوړېږي هغه اور نه و

څه سرکرده شي د غازيانو هغه ځوان نشته
په باجوړ کښې بل غازي عمراخان نشته

زړه مې صبرکړه جندول ته لاروان شومه
د دې وطن د نرو نځينو په پرسان شومه

توره غونډې د ارمانونو يوه ډيرې ښكاريدۍ
د جنگيالوله سر وليدلى يوه پکړۍ ښکاريدۍ

په سر سرتوره گريوان خيرې مې (موندۍ) وليدۍ
د بخت کاسه مې درې ورې عجيبه وليدۍ

(تور) په غمونو کښې و ډوب له غمه تور ځليدۍ
د تنگيالو د زمانې يو سړى سکور ځليدۍ

برجونه و څوپکښې ناست عبدالمتين نه و
خانان وو ډيرخوپه هل چا باندې يقين نه و

زړو يادونوپه هر کام باندې شرپل راته
د خان د تورې صفتونه به ئې کول راته

آه په جندول کښې د يوسف نغارې نه ډنگېدې
شهوار نه وو د تورينو تورې نه جنگېدې

(۱) عبدالمتين د جندول د علاقې پخوانى خان وو.

(۲) يوسف د جندول د علاقې پخوانى خان وو.

بس په (کمبر) کېنې مې یوڅه سترگې خوږې شولې
په (شای خیلو) مې د خوږ نړۍ دې شولې

چه بهرته پورته کړی د ننگ سید احمد خان وو
(باسروه) خو وه ولې هغه مردمېدان نه وو

د باز په تراله کېنې سپین سترگي تپوساناست وو
د بلبلانو په باغجو باندې کارغان ناست وو

د عمل ځای وې عملو په جرگو نیولی
د پښتو ملک و سوداګرو په پېو نیولی

د بې خاوندۍ کور پشانې مې جندول ولیده
جندول مې څه وچه مرکي ته مې کونټون ولیده

بناسته وادي ده د جندول پکېنې ژوندون نشته
چه تقدیرونه بدلوي هغه پښتون نشته

د زړه په سترگو مې له غمه نه تیاره راغله
د اندېښنو چپه مې زړه له دوباره راغله

ماويل ځم چه د خوشحال د ننگ ديري ووينم
په پښتونخواه کښې د تاريخ د زهه قطري ووينم

چه قدم ځای د احمد شاه او د شېرشاه باله شه
چه لشکرگاه د بت شکنو په مېشتيا باله شه

هغه د تورو او د زغرو د ننګونو خاوره
هغه د پت او د عزت او د جنګونو خاوره

هغه د ټول افغان په ننگ باندې تړلې توره
هغه د ننگ په کار وړار باندې ويستلې توره

هغه چه برېښې ئې ناګمان او اباسين مسته و
هغه چه شرنگ ئې په کټونو کې غليم لږمه و

هغه چه تاوئې د بريتونو قسمونه کټل
هغه چه نور ئې له نروړ کړو قلنگونه غوښتل

هغه چه داغ ئې په خاطر د لورنگ زېب ايني دی
هغه چه باج ئې د خپل وخت په هر رقيب ايني دی

هغه چه مخ ئې اړولی له انگریزه نه و
هغه چه چرې ورسوسته شوې د جنګریزه نه و

د هغې سیمې په لیدلو مفتخر شومه
د هغو خلکو په پوښتنه باندې سر شومه

په یوه پښه مې هر یوگټ د پېښور ولیده
د سر په سترګو مې آواره او هم غر ولیده

د مایوسی خاورې مې خلکه په سر یاد کړلې
چغې نارې مې د هیهات او د فریاد کړلې

ما چه غوښته هغه شاهین هغه شهباز نه و
ما چه غوښته هغه محمود هغه ایاز نه و

ما چه غوښته هغه پښتو هغه پښتون چرته و
ما چه غوښته هغه مجنون هغه مفتون چرته و

ما چه غوښته هغه دلدار هغه ننگار نه و
هغه ساقی هغه باده هغه خمار نه و

نړو یادونو د پتمنو په قبرونو شړل
ننگ و غېرت له ډیره قهره نه غاښونه چپل

په ننگ ولاړمې پېدا نکره ننگ شریک نشته
دولت شریک دی پکښې ډیر خوغم شریک نشته

د پښتونوالي په رشتیني جنازه شوې وه
د ځان ځانیو په هر کور کښې انگازه شوې وه

د نام و ننگ په ځای خبرې د پېسو کېدې
گرې قيصې د سازشونو په حجرو کېدې

زړه خوبونه تعبیرونه و خوبونه وړي
نړاهه وختونه او بختونه و وختونو وړي

د اعتماد ځای و مرموزې پالیسۍ نیولی
د نمر و کور و داوطلبې جاسوسۍ نیولی

د شمله ورو پښتنو هغه شملي نه وې
غېرت ویده و د ننگونو نرلزي نه وې

د غنقا نوم و پاتې شوی نورځه پاتې نه و
د ننگ لښکرې خوږې شوې وې هېڅ پاتې نه و

پخپل حرم کښې نامحرمه جېړاني پاتې شوم
په شته اولس کښې بې اولسه ارماني پاتې شوم

لکه ویشلی مرغۀ ناست یّمه چغار کوم
او دا د غم قیصه دغمه نه باس بار کوم

اوس مې تکیه په یوه خدای دۀ اوپه توره دۀ بس
د ننگ لباس مې دی په تن کښې دامې زغره دۀ بس

سر مې داوکړی دی دخپل وطن اوقام په نوم
دخدای نوکر یّم قربانیزم د اسلام په نوم

خوچه جهان وي نوجهاد دمسلمان به وي
خوچه جهاد وي ننگیالی نړوی دافغان به وي

شی افغانی بهرغ به پورته دافغان په مټو
د اسلامي علمبردارو دایمان په مټو

نجیب اللہ غمخور لہ خیل یوہ ملکگری سر
د جہاد پر سنگری کی

په اسلامي وحدت به لاسره دکمال شي پوره
زړه آرزو به دجمال او د اقبال شي پوره

په بلالي جذبه به چغه د اذان وکړم
د نوي ژوند نړۍ به بيا پدې جهان وکړم

د دهریت په منارو به نرلزلې شي خپرې
په (کریملین) به د غمونو تورې شپې شي خپرې

رڼا به پورته له کوه طور د افغانانو نه شي
دنيا به خلاصه د (لینن) د شرمخانو نه شي

هیره کړه

رهبره څنگه دې د خپل اولس ترها هېره کړه
 امیره ولې دې د خوږ وطن غوغا هېره کړه
 داپه تاڅه؟ وشو د چا توره بلا وخورې
 چه داسې نر دې فاجعه د نن سبا هیره کړه
 خدا پرسته تن پرست مادي پرست شوې ولې
 چه په يوځل دې طريقه د مصطفى هیره کړه
 په سړو او سپينو څوک تاريخ او وطن نه هيروي
 تاپه څه وجه تاريخچه دخپل بابا هیره کړه
 د انبياؤ وراثت تشې خبرې نه دي
 د عمل لاره چه هوس له ميا ملا هیره کړه

وَاعْتَصِمُوا بِ خُلَّةِ الْبُيُوتِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 د ا د وحدت جذبه زهونزله زړونوچا هېره کړه
 اهل رسولوپه املوکو څوک سوشه ماتوي
 تاپه جیفه باندې د ټول عمر تقوی هېره کړه
 (حُسنه) ولید! اوس به څرنگه منزل ته رسو
 ستا اهل بېتوچه قیصه د کربلا هېره کړه
 د بې خبرو بې شعور وگيله نه ده په کار
 په دین مینوچه بنکاره د دین غزا هېره کړه
 (خانه، ملکه) دامې هېڅ کله باور نه کړو
 د وطن ناوې چه په سړو جوړو کې تا هېره کړه
 چاته فغان وکړمه چاته خپل گریوان څیرې کړم
 چه مې خوا خوړو د زخمي زړه واویلا هېره کړه
 ته د آسیاد نرېکي سړوې د مشرق د سر تاج
 (عقاب) تاپه څه داخپله (آریانا) هېره کړه
 ویره مې شوی د سیالانو د سیالی نه وځم
 طمعی اسری چه رانه نن دین و دنیا هېره کړه

جَهَان مَرِي

سياسي قتلونه کيږي افغانان مري
 د اسلام د بلي شمعې پټنگان مري
 د بل چا د سرو مال خطرۀ نشته
 مجاهده مهاجر مري پرديان مري
 خپل بنائيت وړپورې اور شه که باور کړې
 سڅنگويه سڅن ساز مري سڅندان مري
 ځلميتوب له آرزوگانو صدقه شو
 څوک چه ځوانه تمنا کړي هغه ځوان مري
 هسې ومړه په ځوانۍ کښې پریشانه
 لکه گل چه په ځوانۍ کښې پریشان مري

دا آشوب د زمانې نه دی نوڅه دی
 مبارز د آزادۍ چه (عزیزجان) مري
 فراغت دې مبارک وي د کيدو
 د وطن په نام وننگ باندې شېران مري
 د سیه د ملحدانو ده پوهیدم
 که مې دلته که مې هلته فرزندان مري
 ما د امن کور کښې (پېښور) مري
 ستا په غېږ کښې مې پچي په هی سوران مري
 په امان کښې بې امانه وشل کیږم
 بې خزانه مې گلونه د بوستان مري

په دې کار به پیمانې شي رقیبه !
 که زه نه وم ته به هم نه یې جهان مري

کافغانی ضمیر اول

هغه چه زه پرې نانريدمه هغه ځوان څه شو
 هغه چه زه ترې زاريدمه هغه خان څه شو
 څه شوزما د زه کي سر د اُمېدونو ديوه
 څه شوزما د سترگو تور هغه جانان څه شو
 څه شو زما هغه د بڼې وړځي ملگري خلکه !
 اوس يې نه وينم هغه ستوري د آسمان څه شو
 څه شو هغه چه يې له غمه نه بې غمه نه وم
 څه شوزما په لوبکو لوبند هغه گريوان څه شو
 څه شو هغه چه غلېمان يې وو په دوړو کڼې ډوب
 څه شو کاروان هغه ساروان هغه داستان څه شو

څه شوآمو او اباسين چه غورزنگونه وکړي
 څه شواجل دزمانی هغه طوفان څه شو؟
 څه شوهغه شان وشوکت او قام ولي نرمونږه
 څه شو پښتون هغه مضمون هغه عنوان څه شو؟
 څه شوهغه چه مائي نوم دزړه په سر ليکلی
 څه شوهغه زماله غمه پريشان څه شو؟
 په مونږ راغلي محشرونه قيامتونه دي نن
 څه شو عالمه ننگيالی ځوی دافغان څه شو؟
 دسړو لښکرو دستم په جهنم کې سوه نرم
 څه شو زما درنځ داروهغه درمان څه شو؟
 څه شوپه څه باندې اخته دا خدای خدمتگار
 لوی او واړه کوي پوښتنه (باچا خان) څه شو؟
 د سياست ژبه او سترگې رانه هم وړکې دي
 په ټپوسونو شومه سترې (ولي خان) څه شو؟
 څه شوي زمونږ د ثقافت هغه آبدارې تورې
 څه شو (حمزه) هغه (رښا) شېوا بيان څه شو؟
 څه شو (مهدی) او (قلندر) او (پريشان خټک)
 څه شو (شیدا) او (سمندر) غیب لسان څه شو؟
 چه دافغان په ننگ د ننگ توره نن بیا وټري
 صوبه سرحده چرته لاره خوشحال خان څه شو؟

لویه تیرا، په خوب ویده که بې هوشی وړیده
نه معلومېږي (ولی خان) او (نادر خان) څه شو؟
د جنگ لښکري د غازيانو خوه رې شوې وينم
چاچه وو ډزی چلو هغه (ملتان) څه شو؟
هېڅ نه پوهېږم په (ګورویک) کې خاموشي ولی ده
دارالجهاده ستا د نړۍ آتش فشان څه شو؟
څه شو (وزیر) څه شو (مسعود) هغه توراني مټی
څه شو لښکر د منزو د کوهستان څه شو؟
څه شو زموږ غم شریکه (اچکزي) او (بلوچ)
څه شو باغز مه (نصیر خان) او (صمد خان) څه شو؟
چه د نریارت په غاښي، لویه قام ولي جوړ کړي
خیالي مومندو (حسن خان) او (یوسف خان) څه شو؟
ملکان پیر دي د حاجیانو هېڅ کمی نشته دی !
چه د غزا بهرغ اوچت کړي (محصل خان) څه شو؟
(عمر شهید) خدای خبر چه له بل چا پوره شی
چه دوباره کړي ځان شهید هغه ارمان څه شو؟
د دین غزاده باجوړه وروسته پاتې نه شی
ستا د بچو د لیونو تورو باران څه شو؟

ع حاجي حسن خان د کامی خان وو-

ع حاجي يوسف خان هم د کامی خان وو-

چه پرې سنگر د پښتون والي او اسلام شى قوى
 د (ترکاني) د سر شمله (عمراخان) خه شو؟
 خه شوقا صد د نام ونگ چه پښتونخوا وغوزى
 خه شو جرس د خوږو نهرونو د فغان خه شو؟
 سېلاب اختي يمه وري مې لامبوزنه آشنا
 خه شولې ستا دخولې وعدې هغه زبان خه شو؟
 خبر مې واخله چه اوبه له سره تيرې نه شي
 دا ورځې شپې به د تلخ د زهه نه هېرې نشي

مُرَبَّاعِيَا

خپل تاريخ په خپلو لاسو توره وي څوك ؟
 اې بېرکه ليونيه ! څه دې وکړه
 چا په خپله لمن هې داغ دی ايښې
 تاته واييم (پنجشيره) څه دې وکړه

د (تړکي) د (آمين) مغوته تور دي
 د تورمغو د تور نړو به څه واييم
 په (لايق) او په (بارق) مې خواشي بده
 د بينا د نايينو يو به څه واييم

د پښتو ځله د پښتون په نوم شرميرې
 (وطن جار) چه نورهم ځان ته پښتون وايي
 د وطن ليلی يی خرڅه کړه په نورو
 دی په کوڼه شربه ځان ته مجنون وايي

په (رفيع) او په (قادر) به گټه کيدو
 تپوسان دي په مرداره باندې جنګ کړي
 د وطن عزت يی لاندې کړه له خاورو
 نه شرميرې کودتا په نام ونگ کړي

(کلاب ځويه) د چا ځويه څه خو بويه
 د پکتيا لمنې سرې په وينو بنکاري
 دا د چاله کور شې لوڅې څيڅي
 دا د چاپې شرميرې لارې څاري

ورځې او شپې ې شوې لوگي دنن سبا په طبعه
 نور ې توبه شه د سبانه په سبا لارمه
 نرما د بخت کلاب غوټی دی غوړيدلي نه دي
 د باغه تشه ځولۍ ورمه بينوا لارمه

چه اباسېند په چا وچيرې هغه زه يم نن
 آشنا مې خله په خوله يو بل ته زارې کوي
 زه بې غوټه که جنت وي هم جنت له نه ځم
 جانان مې ولې دې نياز و دلدارې کوي

واي قسمت دې کته کړې خرڅو سور پرې نشوم
 خر سوارې ځان له مکتب دې او هنر غواړي
 ساده افغان ډم زه د دې قصونه نه و ځم خبر
 چه سلا مې کمشزې شام و سحر غواړي

زه مهاجر د مارجونو راشنونو نه يم
 ما سره ډير عالي فکرونه مقصودونه دي نور
 که همدردې غم شريکې راسره چا ونکړه
 سلام به وکړم ترې به ځم د خدای ملکونه دي نور

تيرې به شي

له غمه ډکې ورځې شپې دي آخر تيرې به شي
رانه چاپېره سړې لمبې دي آخر تيرې به شي

لويه غوغا ده په مشرق کښې نن زما په خونه
د نورو ظلم افانې دي آخر تيرې به شي

د خوږ وطن په حال شړا کوم په چغو چغو
اوبنکې مې نن ولې ولې دي آخر تيرې به شي

د زهرو کوټ خلق کوي د مجبورۍ له غمه
ماچه شوملی دا پيالې دي آخر تيرې به شي

د غزت جنگ دی زلزله ده دناموس په ډگر
دار ورسن که غوغړې دي آخر تيرې به شي

بيا یم راغلی زخوکنو له د غزا په اُمید
په استانو مې غلبې دي آخر تيرې به شي

ننگ وغېرت دی وروړولي ده او پتو ده آخر
ناستی مې کور په کور جرگې دي آخر تيرې به شي

په هرې شپې پي سباوي په پروڼ پسی نن
دا چه خورې تورې تيارې دي آخر تيرې به شي

هميش به نه وي منونه د جانان د کوڅو
که د بيلتون نارې سورې دي آخر تيرې به شي

لاسه که هرڅو خطرناکه ده پروا نه لرې
يوڅو سلگي په وينو سرې دي آخر تيرې به شي

مرگ مې قبول دی نه دا هسې بې غزته شوندون
که د تاريخ سختې شيبې دي آخر تيرې به شي

زه (ناگهان) ايم (اباسينده) خان تماچه نه شي
ماته معلومي ستا نخري دي آخري تري به شي

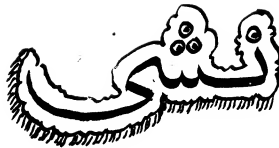
هغه چه زه پري نازيده به نيانه وخوت
ديار د لاسه ناکړې دي آخري تري به شي

که نن په ماسبا په تاده داي واوره آشنا
دا دنيا سرې تودې دي آخري تري به شي

ياد به باقي وي د پښتو او پښتونخوا په لمن
داچه دخلي ابي باني دي آخري تري به شي

ستا بي قدرې مې په زړه داغ ده پېنوره واوره
دلته مې ورځي ميلمني دي آخري تري به شي

په خبرو بڼه پوهېږي ولې غږ کولې نشي
چه هېڅوک ترې خفه نشي ځکه حق ويلى نشي

د قرآن په پاڼو مخې هميشه دسترگو کسي
د عمل په وخت کېنې حکم د قرآن منلى نشي

تبسم د خوشگويي هر ساعت په شونډو خوروي
زړه يې ملک لکه دکاڼي په چاريزه سينرلى نشي

مکتوبونه د فکرونو د دنيا وړته معلوم دي
خوله ډيره احتياطه خپل جهت بنودلى نشي

د دانش په آئینه کې هرڅه وینی ډیر د لرې
خو دخپلې بریرې لاندې غل غډولیدل نشي

د شبنم په څېر وریږي په تیارو د توروشپو کې
چه رڼا شي راسرکنده بیا یی څوک کتلی نشي

سوارکاره ځان ته وائی د جهاد د میدانونو
خوپه داسې نیلی سورځی چه یی جلب نیولی نشي

که څه وایم خطر ده که څه نه وایم کناه ده
زه به مې لوس د مجبوری نه مخپل غم تهرلی نشي

دا فتور د زمانې دی که آشوب دی نه پوهېږم
چه حق گوی د حق دپاره په منبرختلی نشي

حق پالل که آسان نه دي حق ویل هم سربازیده
ځکه حق د حق دپاره هر سړی غوښتلی نشي

ماشوم زېږ

گرځوانونه دي شلیدلي په زرگونو په لکو
د باطل او د حق جنګ دی د وطن په سمه غرو

چا سرونه قرباني کړه د وطن او قام دپاره
څوک په غم د سیمو نړو ډوب له سره تر پېښو

د چا خونې شوې میراثي فضاګانې کړي وپرونه
څوک مزي کړی بی جهاده د جهاد په سپینو سرو

نړو پر حالت دی بدل شوی هرڅه نوي نوي ښکاري
نوی بریت دي نوي ږیره نوی ولدی د پټکو

د احتیاج په زنجیرونو منځري تړلی وینم
زړه هې ریرېدي په بازونو شاهینانو غرخنو

دا بی وځله بی وطنه دلته هم په آرام نه شو
د غرض د صاحبانو له نرنکو مفت خورو

که زاهد د شکرانودی که عالم دی بی عمله
ناخبره خبرمشی دا جهان دی د قیصو

یویی خوري بل ورته کوري هغه خاندی دغه ژاري
یو عجب به ډرامه ده د هجرت د نندارو

نه واکمنه واکداري شته نه واحده رهبري شته
زعامت دی د ټوپکو نیابت دی د پېسو

څوک ئی سرته غلي ناست دي څوک ئی مال وي په بډه
د غازیانو دی خدای مل شي د اسلام د ننکوالو

مؤرخ ورته حېران دی فیلسوف دی فکر وړی
څنگه فرق وکړي په دې کښې نن دخپلو د پردو

په توپک ویشتلې بڼه دی په سنگرد آزادي کښې
نه چه شپې سبا کوي څوک د ذلت په بسترو

چه نه مرمه نه رغیږم شه توبه له هسې رنځه
کيله من يم له طبيبه د همدرد و غمخورو

دا دورونه به تل نه وي دا وختونه به فنا شي
خو یادونه به شوندي وي ددې ورځو ددې شپو

د تاريخ د آئينې نه څوک ځان نشي پتولی
په غږونو په چلونو په پېسو او په وسلو

اوس له ډيرې مجبوري نه له دی هسې کجروي نه
ماشوم زړه ویده کومه هر ساعت په الله هو

دوہری خیمہ

ز امر اشناته

دیر راباندې گران پي خولوس ستالیدل گران شويدي
یا مړه مهربانه چه داخه درباندي شوي دي

ته د ژمي نمر شوې په اسانه بکاو کيږې نه
سترگو ته نظر شوې خو په سترگو لیدل کيږې نه
سترې شولې خولې په تپوسونو پیدا کيږې نه
بهر دی جادو دی که ټوټکې درباندي شوي دي
ستالیدل گران شوي دي

ته له پناه ووتې له نرخه چه ونه وځي
 دا کوره سراب دی فکر وکړه چه تیرنه وځي
 شپه ده تروښمۍ ده تیندکونه دي پرې نه وځي
 نرلفي دخوبانو دې د غاړې کمند شوي دي
 ستالیدل گران شوي دي

ته د آسمان ستوری شوي اسمان ته رسیده گران دي
 ته د هاسوری شوی ستا لاندې ودریده گران دي
 ته یو داسې خوب شوي چه تعبیرئ اوس کید گران دي
 حکه مې دوه سترگې د کتونه څلور شوي دي
 ستالیدل گران شوي دي

ته د حاسدانو له حسدۍ پروا مه کوه
 سترگه د سباشه نوره ترهه له چا مه کوه
 هم د نظربانو له نظره سودا مه کوه
 تاته سپیلني په خروارونو لوگی شوي دي
 ستالیدل گران شوي دي

زه د نړیو سترگو خوه بې مینې پور وړی یم
 ستا د محبت د لوی دریاب یونیزه وړی یم
 د ووب په تصو رکبې دې خبرې ته سوچ وړی یم
 ماخولې خبر کړه چه داڅه راز کافي شویدی
 ستالیدل گران شوي دي

سپوږڼی ته

هنداره د محبت ده که د سپینوزو جام دی
 که لیلی ده پاس ختلی د مجنون په لورې پام دی
 شرق او غرب ئی رڼا کړی څه صورت اوڅه اندام دی
 نه پوهېږم څه مشعل دی چه په توره شپه بلېږي
 که د ښکلې نلوې مخ دی د پلو لاندې ښکاريږي

په افوق کې همیشه وي کله کله ځان ښکاره کړي
 د احساس خاوندان واړه دخپل مخ په ننداره کړي
 د مټین سترگې له غمه هم د اوښکو فواره کړي
 همیشه وي سرته ناسته د غمجنو زموږانو
 ته به وایی قابله ده علاج کړي د بیمارانو

په دیدن ئې نه مریږی هر سړی ورته حېران دی
 داڅه بڼکلی نوراني دی چه بنایسته پرې ټول جهان دی
 تنهایو مخ یی لیده شي نور وجود یی پټ پنهان دی
 خلق وايي جوړه شوې د قدرت د رنگینو نه
 د فلک نیاز بینه لورده نه کوزیږي له زانگو نه

بې حجابه مخ روانه ! د آسمان په کنارو شي
 په خرام خرام کښې جوړه رقصه دنداسرو شي
 کهکشان یی ټول د غاړې حمایل د سپینو سړوشي
 په نازونو کرشمويی حېران پاتې عالمونه
 دي د حن پور وړې یی د بنایسته جونو مخونه

پوی پری نشوم څه هېکل دی تل راڅیږي د غره سرتو
 همیشه کوي څارنه د لیلی د مجنون ورته
 ټوله شپه په بام ولاړه شوکیرې کړې ناز پر ورته
 لکه شمع د مراد وي لگیدلی تر سهاره
 نوچه وخت د خلوت تیر شي بیرته ځي پخپله لاره

د بنایت نظیر ئې نشته په زمین او په سما کښې
 عجب رسم دی بڼکاریږي په دی لویه شنه فضا کښې

عبداللہ غمخور، لہ خیلو مجاہدو ملگرو سرہیدل کبریک

پېدا کړې خدای دحسن ملکه ده په دنیا کېږي
په نگاه د محبت سره نظر کوي هر چاته
د آسمان سپینه سپوږمۍ ده زياتي هرې خواته

دادچا د نرېه دپاره ارايش د ځان کوي ته
د سپين مخ شمع کړې بله تورې زلفې کړې خوسې ته
نازنین صورت يواځې لټوي دشت وميرې ته
د سيندونو دريا بونو تل کېږي گرځې غلي غلي
خورسې شپې سپوږمۍ يې ته په چاڼي زړه بايللي

هله زړه سړاته وايه د نرځمي زړه کي حالونه
چا دي ايښي په زړه باندي دا د عشق سوي داغونه
د مادي عالم په زړه کېږي خو ټول مړه د عشق اُرونه
د آسمان له غېږې ولي خوشي ځان رانوروي ته
د مجنون په طمعه څله لټوي هره کېږدي ته

دلته مينه لبا سیده نه محمود اونه اياز شته
د مادي گټې سودا ده نه د عشق څه رانړونياز شته
خود غرضه خود طلبه نه دچا د نرځمي ساز شته
شقاوت او بد بختي ده هر طرف ته راشه کوره
په پرده کېږي ځان اوباسه چرې ته نه شي نکور

ستاد ميني سيال نه وينم دا عالم توره بلا ده
 پکني هج دبنادي نشته شپه او ورځ د غم شراده
 نيمه خوا ترې واره تللي که وار مق او که عذرا ده
 زهه که صبر له هر چانه مه غولپه نوريه زمکه
 لټوه د اسمانو پوه هجر اکني خپله ورکه

ولي يو عرض به وکرم که يي واورې نازيني
 زما هم شوې دواړه سترگي ستا په شان له غم کني سپيني
 د علين په لور مې تللي معشوقه ده ماله جيني
 د هغي حضور ته وړاندې زما ټول کړه فريادونه
 دواړه لاس په تندي ايښي وايه تل کړي سلامونه

د حمل ۱۲ نېټه ۱۳۴۲ ل. جلال آباد

(دا شعر د نارنج د گل په مشاعره کېږي ويل شويدي -)

شخصي ستايم

څنه اوربل يې د مېلونو نه ډک کړی دی بيا
 څانگې نن غاړې له د سپينو نورو هار کړيدي
 د شنو سرينو مو شونو بېخملوپه جوړو کېږي پټه
 مگې د چا د پاره دا نوی سينگار کړيدي
 نه يم خبر چه غوټې څله او دڅه په طمه
 نوی تکل نوې نشه نوی خمار کړی دی
 زه خوله شونده لاس ختلی غم زپلی ناست يم
 پخپلو شپو پورې حېران يم چه غلی ناست يم

زه به د سرو مټلو د سرو شونډو خنداڅه کره
 مانه می سره ځله ماشومان جامه ډوډی غواړي
 زه به څه پوی شم په نغو په ترانو د بهار
 چه کور وکلی رانه یوه کیده مری غواړي
 زه به څنگ واوړمه دهل او د بلبل خبرې
 چه زخمي زهه رانه دارو درمل پتی غواړي،
 جام د صها دې هغه څکي چه په زهه غم نلري
 د کلو سیل دې کړي هغه چه ملاکې خم نلري

ادیبه ته پوی شه اوستا د خیال رنگینې ماني
 زه په پوکی زمکه ناست یم دروزی په طمعه
 ته د سپین مخ په کور ولفو کښې شین خال لټوي
 زه غزلو سمه لټومه د ډوډی په طمعه
 ته درنگونو او خوندونو په تالاش کښې ډوب یی
 زه ډوب په غم کښې د خواری او مزدوری په طمعه
 ستاد رومان په کرونده کښې گل زارونه دي جوړ
 زما په مخکښې د غمونو امبارونه دي جوړ

شاعره ځله راته سره او سپین مټونه ستایي
 زما په سترگو کښې له غمه نه مټونه شوي

ته په ساغر او په مينا او په خندا مين يئ
 زما د اوبنکوسره شپې ورځې کلونه شوي
 زه څه خبريم بنکلا څه ده ساقی څه ته وایي
 چه تمام عمر مې دولېدي سره جنکونه شوي
 نه اورمه نه اورمه د خوار حسن سندرې نورې
 نه نيسم نيسم کل مروخو ته گودرې نورې

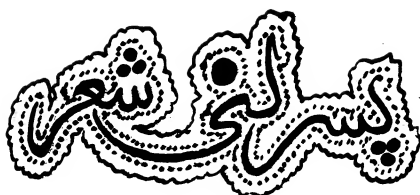
زه په مې د زير نارنج په شان دی ترازې ترازې
 څه که له غمه نه په ډکه خوله خندا کومه
 رنگ مې اولوتی وچې شونډې سر وهلی گرځم
 له خپله بخته او نصيبه نه تړا کومه
 بخښنه غواړم چه په آه مې څوک خوابدي نشي
 د بدې ورځې مجبوری نه واويلا کومه
 تاسو ووايي د (سپين غر) د کلو هارو ستايم
 که خوار اولس وږی برېښد (ننگرهار) وستايم

د شتې منمه چه سمسوره شوې په شنو بڼونو
 ولې زما شری په شال باندې بدله نشوه
 پکښې تيار شولو کورونه رنگارنگ باغونه
 مگر د خوارو برخه خواره وه بهتره نشوه

ڊيري ۾ي واوريدې چاربيتې بگتي غزلي
 خدايڻوچه يوه پکښې زماڅرکوند سندره نشوه
 اوس نوپه مرواږو کښې لاس وهم لعلونه کورم
 دخپل قمت دپاره کرځمه فالونه کورم

د آسمان د زهه تناکي شوي ماتي لوريه لور د رحمت و شوبار لونه
 شوې قبولي د بلبلو ننواځي کلو پورته کړه د خاړو نه سرونه
 په حېر کښې د هر چا سترگي شوې پاتي قدت جوړ کړه په جهان کښې جهانونه
 د فطرت ناوې کړه (اسو پښې سرې بيا
 هرځای جوړې شوې د کلو نندارې بيا

جهان نوي عالم نوي هرڅه نور شو نوي گل نوي بلبل نوي نوا ده
 نوي رنگ نوي قلم نوي دستور شو نوي خط نوي اثناء نوي املا ده
 نوي يار نوي بهار نوي غور شو نوي مهر نوي عشق نوي خنده ده

هرڅه نوي دهرچا نوي دوران شو
په زړه دنيا کښې پاتې يو افغان شو

دفلک لیلی کړې دواړه سترگې شوې نندارې ته د بهار د زیږو کلو
ورته ندرې وي منلی خپلی اوښې په سبا کښې د غوټې د سپړودلو
بلبلانوجه به کړې شرار کونې نن خوشحاله دې دکل په ښکلولو
دهرباغ غوټې یی واړه کړې خندانه
دراحت اُمید پیدا شوله شرار نه

ښکته پورته د بهار له برکته هرځای جوړې دلفریبه منظرې شوې
کمل سړوخانو سرکړه پورته له تړبته نوې زلفې دچمن په مخ خورې شوې
دنسیم دتوروشپوله حرکت دشاعریه خیال گډې زلزلې شوې
مخ د نرمکې هم د واړو کایناتو
یوه جلوه شوه د رنگینو خاطراتو

مړه سیندونه د دنیا شولو سرشاره د حیات وږمه تاویدې غرونو کښې
بلبلانو وجد واخست له سهاره زمزې کړې په خاموشه سردرو کښې
نباتات واړه ژوندي شولو دوباره لوی تاثیر دی ددې وخت په ورځو شونې
کوره ځان نکړي غافله نن دې واردی
د اُمید غوټې کله کیږي نو بهار دی

دې بهار خان سره راورې بهارونه نېاقي لواناسي سره هم غاړه
 سرکوي دهرچا واره مرادونه دشلم قرن بهاردي هرڅه غواړه
 دکل زار دکلوپاقي شوفکرونه نن قومي پسرلي غواړې جهان واره
 ته هم قام يې اي پښتونه زير شه خان ته
 لږ د نړۍ په سترگو اوگوره جهان ته!

نه بلبل يم نه دملو تماشا کړم د بهار په بېگلانه کړمه خونې زه
 سينه چاکه غم د قام لکه لالا کړم د ارمان لرم په زړه کې ډير اغزي زه
 شپه لوړې سوچ و هم ولولې لا کړم اي فلکه پټې په زړه ټيمه ستي زه
 بوسرانه يم چه د باغ شينلي غواړم
 زه پښتون يم د پښتون پسرلي غواړم

نېنه ده

داغ مې د زړه دخپل اشنا نېنه ده
 دچا د يادو د جفا نېنه ده
 جنون د مينې کړم عالم ته نېنه
 لکه چه سترگه د سبا نېنه ده
 په زړه خوږلی نا اشنا سترگويم
 حکه مې نېنه نا اشنا نېنه ده
 کړيوان مې خيرې له بڼې وږې ندى
 داد هجران د واويلا نېنه ده
 توره دار شوې يم په تور د مينې
 تور مې دسترگو د ليلى نېنه ده
 سترگې مې زړه ته رانژدې کړه اشنا
 پکېني اوکوره چه دچا نېنه ده

هغه ورځې هغه شپې راغلي

د کال ځوانیده د وین مومستې چپې راغلي
 د ناز کلونه بیا پیکي له دلیلي راغلي
 نوې نغمه ده نوې ساز دې د بلبل په ژبه
 نوې جلوه ده نوې نوې تماشې راغلي
 په باغ وېن کېنې غلي غلي کونگوسه ده کده
 چه پا بوسی له د دلبرو سرې غونچې راغلي
 فرش د بڼو دی غوړولې فرشتې د بهار
 وایی صحرا ته د کُل رُخو قافلې راغلي
 راشه چه پورته کړو جامونه د صها د میو
 مونږ چه غوښتلې هغه ورځې هغه شپې راغلي

آب دانه

وا وختې پيرې شوه رانه تيره زمانه
نبتي يم د لمعي د دامونو په دانه

نه، ې مټې کار کړي نه ې لاس د عقل رسي
هسې رنگ افون دی هسې شافي نهولانه

شوند راپورې خاندې ارمانونه ې ويرونه کړي
ځکم د زهگې وينې پيمانه په پيمانه

آه؛ زما قمته چه دا څرنگې بلا يی ته
نه، متاع د دين شوم نه د دهر فرزانه

هېڅ مې حاصل نكړه پدې ډيرو خوشامندو كېڼې
داغ مې د تندي شو ذهنيّت غلامانه

آب مې د مخ ويولېو د يوې خيټې دپاسره
اور دې په نصيب شي او په دې آب و دانه

ډيريم غولولى دې شونديو زيارتونو نره
نوره مې توبه شه له خانقا او آستانه

چاته عرض وكړمه او چاته كړيوان خيرې كړم
يو مې غوښې غواړي بل هډوكي شكرانه

لاس راكړه اې پلاره دوختو د نجات په نوم
سيندېمه اخستې طوفانونه مركانه

ساه مې په مړۍ كېڼې دم مې تلې د پښونه دى
پروت يم د مرگ خولې ته وزر سوي پروانه

نور غمونه نه خورم ماسره غم د دې خبرې دى
مړي د ننگ غېرت د جوشه ډكه ترانه

زړه ته رانزدې شه چې زړه په غوږ وواوړې شه
دا خبرې نه شي په ناول او افسانه

بخت مې د سيزلو او تندي مې د داغلو دی
نور مې د خان مکره را نه خپل شو بیکانه

نه هغه خمار شته نه غرو په سر کني پاتې دی
نه هغه ساقی شته نه باده او موی خانه

زه او زړه سره پاتې په حیرانه حیرانه کني یو
دیوانه بده خند د ده به بدیوانه

کوږ لیونیه خپله خوله درته بلا نشي
مکره دا د ژوند خبرې هسې سر ندانه

نوي پاليسي

ستره بنادي وه چه قانوني اساسي راځي
 ديموكراسي راځي
 د نوي شړوند دپاره نوي پاليسي راځي
 ديموكراسي راځي

شو تشكيلونه نوي حكومتونه نوي
 د يوه اوبل په نامه ماموريتونه نوي
 لوی تحول دی حبيبي ځي عباسي راځي
 ديموكراسي راځي

شور و غوغا ده گډه ویر انګولا ده کله
 په کور او کلی کې نن دا واویلا ده کله
 رجب خان ژاري چې حزیونه سیاسي راځي
 ديموكراسي راځي

د اګتر محمود حبيبي د اطلاعاتو او کلتور وزیر د عباسي د اطلاعاتو او کلتور وزیر -

په نهضتونو پسې ملي غزمونو پسې
 نوی لېتون دی روان قومی فکرونو پسې
 خاوند خیر کړي چې مرموزه جاسوسي راځي
 دیمو کراسي راځي

ماویل آباد به شو په زرګی بناد به شو
 جوړو ستم به نه وی په خپل مراد به شو
 زه خبر نه وم چې خبرې لباسي راځي
 دیمو کراسي راځي

ستاد راتلو په طبعه ستاد لیدو په طبعه
 مونږه پیړۍ سترې کړې ستاد بنادو په طبعه
 بیا یې شوې خاورې په سر چې مایوسي راځي
 دیمو کراسي راځي

مونږ امیدونه لرل هم اړمانونه لرل
 د سترې زړه د پاسه یوڅو داغونه لرل
 (خو) بخت مې کوټه دی خلکه بیدو کراسي راځي
 دیمو کراسي راځي

د نوی شړوند د پامه نوې پالیسي راځي
 دیمو کراسي راځي

در بیان حقیقت

ادبی ملی سیاسی شخصیتونه

د پښتو لوی صوفي شاعر

رحمان بابا

عالمکیر د پښتو ژبې د ادب د آسمان نمره
د مینو په جهان کښې ستا قدم تر هر چا بره

د با ګرام په لوی افق کښې خلاند ستوری د سحر
د عرفان په میو مسته بې نیازه قلندر

ته مرشد یې ته استاد یې د صادقو عاشقانو
بل چراغ د زړه د خوښې رهڼا د ګمراهانو

تاپه سحر دخپل شعر خاموشی دېن کړه ماته
 د ادب معیار دی او بنود د پښتو ژبې د نیا ته
 په اقلیم د سخن وروتن دی کښیښخوده چاته
 د نغمه په شان خورې شوې ستا خبرې هرې خوانه
 هسې د مړچې تا پایلی ، په رشتیا لسان الغیب یې
 د فطرت په حدیقه کښې د ادب د کلوزیب یې

شه خبر د ادب پلاره د ادب په مکتوبه دی
 ستا د ناز غوټې رږیږی د بې نیاز وپسړلی دی
 په بلبلو ناتار کډ دی د نازغانو یرغلی دی
 د پښتو د لیلی نرلفې تالاکیبی ماته دی
 ویر او ساندې پورته کیږی د افغان د لاله زار
 د ادب جنازه وځی د شعرونو له کلزار

د افغان ترکي به بیا خنګ په خندا او په نڅاشی
 ستارنګین غزل چې نوي سوراوتال به له کوم خواشی
 نامر موته به خرنګ داغ پټې غوټې واشی
 په علاج ئې نه پوهیږم د دې رنځ به څه دواشی
 د ساده انشاد پام یوځل بیا وکړه د عا ته
 دارموبن د شرفند سندر بیا توده کړه په نوا ته

په يو کام تر عرشه مهځه پينه نيولی شه وگوره
 په (کابل) کښې څه محشر دی د الحاد د ظلم زور
 لوې واره په اور کښې سوزي فضا ډکه له انگور
 د پښتون خونه تالا شوه د پښتو ادب. بي مور
 لار سپړه قلندر دا دې وخت د کرامت دی
 چې ازاد افغانستان شى کنه جوړ په مونږ قیامت دی

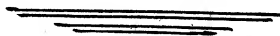
ټورنځ خوشحال خان خټک ته

د ادب د اسمان نمره دخانی د سر دستاره
 د معناد ملک امیره د خودی د کلو هاره
 توریالیه د تورزنو ننگیالیه د ننگونو
 د افغان دسترگو تور د پښتو زیب و ننگاره
 د خیبر د زمره تسکینه د اتک د ورشو بازه
 میرشکار د شاهینانو د نر مرو د کوهساره
 مشري په تا کړي فخر سرداری دې لارې څاري
 شهامت درباندي ویاړی قهرمان د کارو زاره
 د افغان خونه تالاشوه د تاریخ خلی نړیپدې
 د پښتون جنازه وځي د وطن د لاله مزاره

خانۀ تاپيرې خبرومه خانۀ تاپيرې ژرومه
 مشه خبر زمونږ له حاله سرکړه پورته له مزاره
 د کور شپه نه سبا کيږي دامنزل دوسو دراز دی
 د افغان د ننگ د پاره لاس کړه تورې ته دو باره
 غم شريک په خوب ویده دی ننگ شريک پرې نه پوهيږي
 چاته او کړم فريادونه چاله ورشم کړيوان پکاره
 نه پښتو شته نه پښتون شته نه هغه شورو جون شته
 نه هغه د ننگ لښکري له اټک تر کندهاره
 که هر خورمه لټومه ستا د ننگ تورې او غرغري
 نور خه نه دي پاتې شوی ستا د پلونوله غبارم
 اباسين دی غلی غلی اسويلی ترې پورته کيږي
 (ناکمان) په وينو سور دی دروسانو له يلغاړه
 يو آشوب دی بې مثاله يوه غوغا ده بې نظيره
 يوه ناله ده جگر خوښه همه سترگې دي خونباره
 په زرگونو په لکونو افغانان دي وژل شوي
 ټول وطن په وينو سور دی د دهر يانو له کشتاره
 د ملی قيام په طبعه ستا چنې له يم سراغلی
 ملا تر مړاسه وکړه چې پرې غرونه شي همواره
 اورنگان د زمانې نن خانه بيا دي پاڅيدلي
 ډيره لويه هتکامه ده سوچ پرې اوکړه شهسواره

په درونه یم په هرک نه یم بادران په جنګ کې تل مری
 مړ په دې یم چې ملت مری ازادی مری غمګساره
 قلمرو د افغانانو د افغان دلاسه وځي
 ننگ ناموس ئې پئی مالیری دظلمونوله ناتاره
 داپیغور به هسې نه وی چه به زه پری یواځې سوزم
 داپیغور به شی ټول عمر د همدې پښتون دپاره
 د اشرف د لرو او برو دانا موس دهرافغان دی
 دا دیوه کاله پچی دي ټول دیوې انجه اوپلاره
 په شریکه به یادیږی که په بڼه وی که په بډه
 دا د مرګ او د ژوند سوال دی له (آمو) تردې دیاره
 مریږن دیوه چمن کلان یو موږن دیوې وږې ښاخونه
 غم ښادی زموږن یوه ده له خزان او له بهاره
 دا ویده له خوبه ویش کړه هسې نه چې پاتې نشي
 ډیر ویده دي پاتې شوی د سیالانو له قطاره
 شاه زلمی ددغې خاورې د غیرت په میکدو کښې
 قربانی ته به نڅا کړه د زړه میو خماره
 په جرګو مړه کو نشي تاویلی لا پخوا دو
 اوس بې تورې پاتې نه ده پښتنوته بله چاره
 چې شرنگه وشي د تورو او بریښنا وشي د زغرو
 چې دنیا ئې تماشې ته له حیرته شي بې واره

دا چې وخت د نام وټنگ دی د غليمه سره جنگ دی
 دا بې منگه پښتانه کړه څه خبر له خپله کاره
 چې بې نومه پاتې نشي د تاريخ د زړه داغ نشي
 لوي واره د اولسونو جان فدا کړه جان نثاره
 د زلمو د لاسو تورې بيا کلکونې کړه په وينو
 چې وطن پرې فخر وکړي ياد کارونه بې شماره
 دا سارې زهرونه تاوده کړه چې ننک وکړي غزونې
 چې وختونه سلامي شي او بختونه شي بيداره
 چې غليم شي سر ښکونه قوميت شي سربلنده
 (ابا سيند) غاړه غړۍ کړه د (آمو) سر نامداره
 د قلم او ښکې کړه پاڅې حماسي ته ضرورت دی
 موټې کيده بيا په توره چې تيغونه شي آبداره
 گلشنونه به شرومندي شي نکه تونه به ساه واخلي
 ستاد تورې له برکته ستاد شعر له اسراره
 ته پيغام د زماني يې ته د آزاد استقلال يې!
 چې افغان درباندي وياړي ته رشتيا هغه خوشحال يې

همتان شاعر

استاذ خليل الله خليلي ته

تورو شپو د غلامۍ لړه سبا يې
 سپين سحر د آزادۍ لړه بڼدا يې
 د فطرت په حديقو باندې يې زيری
 د نهضت د قافلو بانگ در ا يې
 مصور يې مغني د طبيعت هم
 سخن گو يې سخن ساز سخن سرا يې
 راز و نياز يې د کلونو د بلبلو
 آب و تاب يې د سمبلو هم حلا يې

د شهيد د غاړې هاري يې د ننگ تور
 د ليدو د خولې دليل يې هم عصايې
 يې ناله د نيم و شب د زنده د لو
 د عارف د زړه تسكين يې هم دعا يې
 يو پيغام يې د هاتف د خولې وتلي
 يو كلام يې د ليدو د دل آرا يې
 چې شاهان يې په آسانه موندې نشي
 هغه بانر هغه شاهين هغه هما يې
 په غرور دې سراوچت دی له اسمانه
 په خشوع د حرمينو مصلّا يې
 تيز نظر دې کهکشان په دودو د ووب کړ
 ته عقاب د دنگو غرونو د آريا يې
 جهان بينه د شرور فکر خاونده
 نه پوهينم چې هامون يې که دريا يې
 نه ته پير د ميخاني يې د رندانو
 هم رومي يې هم جامي يې هم سنا يې!
 بل مشال يې په محفل کښې د يارانو
 هم ساقی يې هم باده يې هم مينا يې
 زمزمه يې د ضمير د گائيتاتو
 هنگامه يې د وختونو هم صدا يې

ستالمن هميشه ډکه دی په ستورو
 دُر ککوهر لرې نایابه بې بهایې
 ته شاعري يې د لطيفو احساساتو
 ته جرس د زخمي زړونو د غوغايې
 بې خودي دې له خرده کمه نه ده
 د آسیا په زړه کې بوتی د سومایې
 د خپل عصر بې نظیره بې مثال
 د خپل خان خپله مثال يې تماشا يې
 له نظره دې خدایې و ساته نظره
 مسافر که په یورپ که امریکا يې
 اوس په شام د غریبانو اوښکې توپ کره
 چې پینښ شوې د وطن په کربلایې
 د آنر بوتان مات کړي هم خلیل و
 ته خلیل يې قربانۍ لره پیدایې
 د ملوک کچکول راواخله قلندر شه
 که راغلی په پوښتنه د رابیا يې
 بې ستون له د فرهاده تیشه راوړه
 طلبکار که د شیرینې په رشتیا يې
 د دُر خو د سر زړوکی تاریه تار شه
 آدم خانه اته ژوندې يې ته لاپا ئې

په تدبیر د تقدیر بُکلی آسانېږي
 ته اُستاد خو د انشا او د اِصلاح یې
 د مزدور خبرې پریږده چې مزدور کړي
 زما خانه ته افغان یې ته آغايې
 بیا خبر د خپل چین واخله نسیمه؟
 که اشنا د زړو سترگو د اشنا یې
 داڅه و شو داڅه کیږی نه پوهیږم
 ته واقف یې درازونو ته دانا یې
 د تاریخ مانه نسکور کړه دهریانو
 اې حکیمه! که خبر له ماجرایې
 د وطن جنازه وځي اوږده ورکړه
 که شریک یې په ماتم او په شر یې
 په ایوان او په دیوان به بیا غږیږو
 اوس به غم د وطن شر او په وای وای
 تیغ د ژبې دې گویانه په قلم کړه
 کار و نزار د نام و ننګ دی که څه وایې
 د ملت کشتی دویبڼی زړه ځي رین دی
 رارسیده ناخدا که کتخدا یې
 وخت بدل شو سور او تال د ساز بدل کړه
 ترانه یې که نغمه یې که نوایې

د وطن په درد وغم باندې ژپینه
 که خوږمن یې د درد منو که دوا یې
 د حیات سندرې کومه په افسون کې
 د گور موي به ننګ وکړي که دوا یې

د ادې وخت دی د ویلو د کولو
 پس له مرګه به یادینې په سندرې

بُلند نظره اديب

بِناغلي (۷) مِجروح ته

حُلاند ستوری په افق کېنې دافغان يې
 بله شمع د فطرت په دبستان يې
 يو پيغام د زمانې يې د اسرار و!
 يوه آرزو د ارمانونو د ارمان يې
 يو نسيم د بيدارۍ يې د وختونو
 يو خاموشه انقلاب د دې زمان يې
 پلوشه يې د حسين د مخ له نوره
 فرزانه د نبوت د خاندان يې

بلندي دې د نظر رسي آسمان ته
د معنی د ملک امیر یې کهکشان یې

فلسفه ده که ادب که سیاست دی
مسلط په همه واپو په بڼه شان یې

چې بهايي د خوبانو سره نښته،
هغه دس هغه کوه هغه مرجان یې

چې تصویر یې مصور کولی نه شي
د دنیا له سترگو پټه هغه جهان یې

ته سالار د قافلي یې د احرار
ته امام د روشن فکر د کاروان یې

ستالوي ستاله خودی نه معلومیدی
که دا نور عالم دی نرمکه ته اسمان یې

ستادانش او فضیلت من لدونی دی
ته یو بحري بې پایانه بې کران یې

د اقبال او خوشحال د فکر مله
د (سید) د روح تفسیر یې هم بیان یې

چې فلک يې د خوب زړه ترجباني کړي
 د شبنم په اوبښکو لوند هغه گريوان يې
 د افغان دستگو تور د زړه گي سره؟
 ته مهېان کړامې د پاکستان يې
 په اير وکښې لعل هيچرې نه پټيږي
 مسافره ته خو لعل د بدخشان يې
 نرمانه که شوه بې قدر غم يې مکره
 ته پخپله قدرمن يې قدر دان يې
 څه که عمر دې پيرې ته نژدې کيږي
 نوې فکر لري سرکښې نوجوان يې
 زهرمه د باغ وېش يې د بلبلو
 تمنا د سرو گلونو د بوستان يې
 ته دانا يې ته صادق يې ته امين يې
 مېشتې ځکه په نوم د (شمس الدين) يې

مَجَاهِدُ مَشْرِخِيَّابِ حَضْرَتِ صَاحِبِ تَهْ پروپیٹام

دَ احرار و دَ تُولِي علمبردار
دَ جهاد دَ قيادت دَ سر دستار

دانشبنده سخنور نکتہ دانه
رموز فہمہ دیدہ ور پختہ کار

سر حلقہ د عالمانو خطیبانو
دَ محراب او دَ منبر زیب و نکار

دَ وطن پہ درد و غم باندی مفتونہ
دَ اسلام پہ غم غمجنہ غمگسار

مجاهده! دا مرکوي غوغا اورې
د سيندونو د ډاکونو له کوهساره

د توحيد د باغ کلونه تالا کيږي
د الحاد د تاراگونو له يلغاره

د حرم مرغی خه ريږي په ملکونو
د بي رحمو صيادانو له کشتاره

د مذهب جنازه وحی د وطن هم
د روسانو د ظلمونو له ناتاره

سرې لمبې په شين چمن باندې خه ريږي
شني لوخې پورته کيږي له گل زاره

سور ښامار منجیله پريوتو په خونو
لوی واره کيږي ته اچوي بې شماره

اژدهاده په مرکونو نه مريږي
د هرچا سترگې له غمه دي خون باره

قيامتونه محشرونه دي جوړ شوي
د بمونو د جازونو له غراره

ته يې مير د قافلې د افغانانو
ته مشعل د اميدونو يې نامداره

کاروانونه د جهاد دې منتظر دي
سالاری د قافلې وکړه سالاره

وراست د رسالت دې دی په غاړه
د (عمر) د لاسو تیغه جوهر داره

چې غبار پرې د خاطر زمونږ شې لري
د اشنا د کوڅې ته سراسه غباره

یا تکیه د یوه خدای ده او د تورې
په جرکو مړه کو نه کیږي څه چاره

یا ژوندون د شرافت دی په دنیا کېږي
یا مرګی دی با عزت به با وقاره

بې عمله چې خبرې د عمل کړي
شه توبه د داسې خلکو له گفتاره

لوی چارې د مردانو په مردۍ شي
لوی ښکارونه په شهباز کړې میرشکاره

په تسپو په بریره نده په تقوی ده
دینداری د ایماندارو ایماندارو

زه ویریرم دا وطن خي دا ختن خي
د خود کشو خود غرضو له کردارو

بیداری او غمخواری درلر بویه
چې دا لوی کارولن څوک بیانکړي بې لاره

بې مرسته څوک خبر د مرید اخلي
بې طبیبه څوک علاج کړي د بیمار

هغه کار چې په چا کېږي په هغه شي
د بل چا په طبعه مه کښینه هوبنیاره

د توحید دیوه کړه بله چې رڼا شي
د ایمان جذبه دوچنده کړه سرشاره

سبق ورکړه د اسلام د تعلیماتو
چې تاریخ پرې فخر وکандی د وبارو

دا هجرت د یار غار ملگري غواړي
ضرورت د صادقانو دی بسیار

د لښکرو په ډیرښت باندې څه نشي
ایمانداره سل بهتر دي له هزاره

په رښتیا که موږ رښتني مؤمنان شو
منحرف له لارې نه شو نگوښاره

د امتیاز په خدای په موږ باندې رڼا کړي
د اسلام د سپینو تورو له کډاره

نه به خلق نه به پرچم وی نه به روس وي
نه به غم نه به اندوه وی نه خون خواړه

ازادی به قدمونه زموږ ښکل کړي
په هرځای په هروطن په هر دیاره

دا خورې ورې مرغۍ به شي راهتولي
دا سوخته چمن به ټول شي لاله زاره

خاورې شوې اړزوکانې به شړوندی شي
ناخبره به خیرشي له اسراره

فدایان به نشان واخلي د سرو زرو
د افغان تاریخ به بیا شي زر ننگاره

عبداللہ غمخور لہ خیلو مجاہد و ملکر و سرور

پلوشې د نورو نار به راخوهرې شي
د غازيانو د سرو سترگو له خماره

ستا يادونه به ژوندي وي ترقيامته
ستا خوبونه به تعبير شي له سهاره

ته مشعل د طريقې د مصطفى يې!
ته والا يې حُکمه ته (صبغة الله) يې

پېښور
د حمل د مياشتې اوله ورځ
۶۲ ۱۳۰۰ ش
✽

ادب او سیاسي شخصیت

بنا علی عبدالرحمن پشواک ته

ستا په ځوانۍ باندې وقار د زلمیتوب شپور
ستا په خردۍ باندې معیار د سړیتوب شه پور
ورځو او شپو چه په کوم چا پسې خوبونه لیدل
ته پچې له ناز له خوبه وینې شوې هغه خوب شه پور

ستا په دانش د دانایۍ شربه گویانه شوله
ستا په بینش د بینایۍ شمه روښانه شوله
تا چې پیغام د زمانې کره په یونو کښې آغاڼ
سخن راځي ته دې دنیا ټوله حیرانه شوله

له منصبونو بيزاري هميشه تا كړيده
 له زور او زړه بې نيازي هم خدايگو تا كړيده
 هغه چې سړي بې له خدايه چاته بنكته ندي
 (پژواكه) دغه لوي بل چا نده تا كړيده

ستا په هجرت به قافله د نام ونگ پوره شي
 ستا په همت به وحدتونه د غورنگ پوره شي
 ته چې راتلي نو بصيرت په خلكو زيري كول
 اوس به سيالي د افغانانو د فرهنگ پوره شي

بنه شوه چې راغلي تاريخ ستا دراتلولار ته كتل
 ملي قيام دې د غرو د ډك خمار ته كتل
 قومي آرزو درته له ورايه نه وه غيږ ينولې
 كاروان روان وو خو يې ستا د پښو غبار ته كتل

تور قلم هيش چاره د لويو چارو كوي
 رهنمايي د جومبشونو د احرارو كوي
 دا دوه قوته چې شي يو دود تاريخ په شربه
 خلك قيصه د مهاجرو د انصارو كوي

دا رڼا وړخ راباندې شپه ده ځکه شپې ښکاري
 د ماتم لړې د وطن په مخ خوږې ښکاري
 د نوي کال مبارکۍ به مې وييلې وي خو
 لارې کوڅې زمونږ په وينو باندې سرې ښکاري

صاحب نظر د مردانو د مردۍ ورځې دي
 د شاه نرلمو د امتحان د قرباني ورځې دي
 مونږ په اسمان باندې غوښتلې خدای په زمکه راګرې
 ستا د قلم او تيرې ژبې د سيالۍ ورځې دي

کُل باچا الفتویہ یکاد

توره تیالو ده که دُستجوې نظر تلی دی
 که د ادب او د هُنر د اسمان نمر تلی دی
 چې په ماتم یې خلکو ویر خاورې په سر باد کړې
 نن د قومی هستی هغه دُرو کوهر تلی دی
 د غم بادونه دی چې الوحي زمونږ په سیمه
 زمونږ د کورم د بڼلای شام و سحر تلی دی
 د قام ولس چې یې پالنه کړه د زړه په ویش
 نن د هغوی دسترگو تور د زړه کی سر تلی دی
 حق پرستی دده مسلک و، و ملگری د حق
 د حق د لارې یو باد درده منور تلی دی

عالی فکرونه در سره و هم عالی خیالونه
 د ارمانونو سره کور له زړه پر هر تلی دی
 څوک چې په قام باندې میڼ شې قام په ده شې میڼ
 ځکه یې غشې د فراق په هر ځیگر تلی دی
 د خیال په پروچې یې نر مکه اسمانونه کتل
 زموږ له جالې نن هغه بازو شهرتلی دی
 چا چې د حق جگړه د شعر په مصرعو کوله
 هغه ادیب هغه خطیب هغه منبر تلی دی
 څوک به تبلیغ د قومیت د فلسفې وکړي بیا
 د ملتیت علمبرداره سخنیر تلی دی
 د تخیل په کلشونو به غوغا کړه شې
 که شي رشتیا چې د معنی د ملک افسر تلی دی
 دیموکراسی به له حسرت نه گریوان څیرې کړي
 چې یې میڼ د کور وکلی مړه ورتلی دی
 چې ناکړه دو یې نور د زړه پریشانی ډیره کړه
 ځکه زړه ستړی د دنیا نه په سمر تلی دی
 الفته، ستا په غم افغان افغانیت شراړي
 ستا په مرگی باندې مظلوم انسانیت شراړي

پېښور - د ثور اوله وځ
۱۳۶۲ ش

د قومي ليکوال پاڅه ادیب حزروم لښکر قيام الدين خادم په یادو

لویه پښتو دې وه په زړه کښې د پښتون د پاره
لویه غوغا دې وه په سر کښې د ژوندون د پاره
تا د دې لوی وطن د پاره لوی خوبونه لیدل
په غم کښې ډوب وې د سیحون او د جیحون د پاره
خلک ویده و او ته وینې وې د سبانه سیمه
وې ناقلاړه شپه او ورځې د لټون د پاره
پریشانه نرلفې د پښتو د لیلی قاسمې کړې
د نوي ژوند د ارمانونو د همنون د پاره

هغه چې ستا نظر کتلی شوبل چا ونه لید
د زړه صفحه شوه سپینه پاتې د مضمون د پارو
عمر دې ټول لوگی لوگی کړه د دې لوي ارزو
حارس و قربان شوې د قومي شخړو جنون د پارو
ډیرې نارې سورې دې وکړې د پامیر له خړکې
امو خیبر ته د اصلاح او د سمون د پارو
واړه سوالونه نه کول لویه نیولې وه تا
فرهادي عزم دې سروزه د بې ستون د پارو

(خادمه) ته رښتیا پښتون دې او پښتون لاړې
چې بې ننګۍ ته پاتې نه شوې پروڼ لاړې

د افغانستان پخوانی پاچا

د نام و ننگ لویه غونغا ده ته به کله راځي
د خوږ وطن په حال شرا ده ته به کله راځي

ملی ماتم دی یرغلونه په حرم شوي دي
د نامحرمو غلبلا ده ته به کله راځي

د کل خانې د زړه فریاد دی چې اسمان تدرسي
په غم کښې ډوبه (دلکشا) ده ته به کله راځي

(حرمسرای، ماتم سرای بشکاری له ډیره غمه
غریو نیولې دا فضا ده ته به کله راځي

(سلام خانه) قصاب خانه شوله زمونږ د بچو
آه و فریاد او انځور لاده ته به کله راځي

زړېکې ې رینډی چې اوس نوم د (ارگ) په خوله یادوم
له غمه ډکه ماجرا ده ته به کله راځي

په غمشریکه سراسیمه چې بلا و خوږو
رانه تاو شوې اژده ده ته به کله راځي

ستا د وطن په محبوبې پسې دیوان سراغلي
د (شیرینې) د زړه (فرهاد) ته به کله راځي

ورځې او شپې ې کړې لوگي دنن سبا په طمعه
زموږ خبره نن سبا ده ته به کله راځي

لارې کوڅې دي سترگې سترگې د جانان د لیدو
د نامرادو بامراده ته به کله راځي

د فریشانو آرزوگانو دي صفونه ولاړ
د زخمي زړونو التجاده ته به کله راځي

له نورو خلکو پوره نده دغه لویه سیالی
تمه ې تاته مسیحا ده ته به کله راځي

وهرې خبرې شکایت د نرماني نه کوم
لویه خبره مدعا ده ته به کله راځي

د ننګ غږت کډه مې کړې ده هجرت په نامه
د تاريخ لويه ابتلا ده ته به کله راځي

د نام وننگ په سر مې بيا په کړنګونو شو سر
دنيا نرمونږ په تماشا ده ته به کله راځي

دا چې برينښنا مې بړندې سترګې د دنيا برينښوي
د ننګيالو د تيغ برينښاده ته به کله راځي

د ليوني وحشت د لاسه مې کړيو ان خيرې شو
د ليونو تورو خړپاده ته به کله راځي

د رنځ طبيبه که راځي ستاد راتلو ورځې دي
د مرګي کډه واويلا ده ته به کله راځي

کابل - د روژې میاشت

۱۰ - ۷ - ۴۵ ش

هغه دخت چې ارواښاد شهید صدر اعظم محمد موسی
شفیق په ډه مړنگ کېږي بندى دد -

بندى اشاته

خپل چمن راته سور اوړ شو خپل وطن راته زندان شو
خپل یوسف لیدلى نه شم خپل مسکن راته کنگان شو
هغه سترگې دې ړندې شي چه تاده وینی په سترگو
ته ارمان دارمانونو ارماني دې هر ارمان شو
په زمرگونو امیدونه په لکونو زخمي زړه پونه
خاري ستاد راتلو لاس منتظر دې هر افغان شو
ته شفیق یې ته رفیق یې ته موسی زموږ دطور یې
نوم دې حکه دزړه سره خور دزړونو په جهان شو

سازمونه له تنې درويي که غوغا ستاد فراق ده
 د وطن په غراو سمه جوړ د سرو او بنکوباران شو
 ستا مثال د محبوبې دې څوک دې هيڅ ليدلی نه شي
 په نژدې کينې دوهره لرې لکه لرې چې اسمان شو
 ده مزنگه زه تر زړه وران شي ته د ظلم کوږه
 خوږ اشنا چې ستا په غيږ کينې په ناحقه بنديوان شو
 دا آسوب د زمانې دې که يرغل د ملحدانو
 مور د لور جدا کينې پلار و خوی ته په گريان شو
 د وطن بڼه ده زيرې سترگې ډکې دي له اوښکو
 د دهر يانو له شامته چې په سرو کلو خزان شو
 يواځې ته په بند کينې نه يې هر سړی بندي په کوردی
 د وحشت له يرغلونو د هر چا زړه په لهران شو
 د افغان د عظمتونو درنه خونه تالا کيږي
 ځکه خاورې په سرو لم د تاريخ څيرې کړيوان شو
 د پښتو ځلی نړيږي د پښتون جنازه اوځي
 د وختونو شر او ارم زړه چې گډه په هې سوران شو
 د احساس چرې چې وژني دا قيصه نه کوم نوره
 ته پخپله بڼه پوهيږي د عيانته څه بيان شو
 نیک اختر دې مبارک شه اې مظلومه بنديوانه
 ستا ديدن زمونږ اختر دی خدای دې خلاص کړه له زندانه

د انورالسادات

بيا د مشرق لمنې سرې شوې دسادات په مرگ
 په هر طرف نارې سورې شوې دسادات په مرگ
 په درست جهان کېنې دغم لويه انگازه شوه خوره
 جوړې د اوبنکو فوارې شوې دسادات په مرگ
 د امنيت گريوان شو خيرې د وحشت په ځوتو
 د جنايت تورې تيرې شوې دسادات په مرگ
 تالا ترغه شوې ارزوگانې د مظلومي د نيا
 د مايوسي لړې خوړې شوې دسادات په مرگ

د انسانې ضمير له غمه جنازه ووته
د عواطفو ژبې پرې شوې د سادات په مرگ

د افريقې لمن خالی شوه کاروانونه شو لوټ
د سيادت وړانې ديري شوې د سادات په مرگ

په هرمونو کښې غوغا شوه په سيناکښې شرار
د مرو د نيل چپې خورې شوې د سادات په مرگ

حَيُّ الْعَرَبُ شولو خاموشه منادي شو ترور
غوغې د مصر حنجري شوې د سادات په مرگ

د جهان خور ملحدانو قاتلانو د وخت
لرې د زړونو ترارې شوې د سادات په مرگ

دې ستمگرې زماڼې فلک ته څه ووايم
ديري قومي خوږې سپرې شوې د سادات په مرگ

د شهيدي جڙال ضياءُ الحق

په خواشيني مرگ

د مشرق کرييان له غنه نه پاره شو
مرد حق مرد مؤمن ضياءُ الحق لاه
چې خبرې يې د اسمانه سره کولې
هغه سر هغه نظر هغه افق لاه

خلک وائی سل دې وهرې يو دې نه مري
که باور کېرې ستا په تلو ملکونه ژاري
د لکونو کروړونو انسانانو
فکر ژاري سترگې ژاري زپونه ژاري

د هجرت اوبنکې مې بيا په مخ خوهړې شوې
ته چې مخې د حق په لوري حق نواز
هر طرف ته شرمخان دي گړنکونه
دا کاروان په چا سپارې غريب نواز

ستا نامه به مې د زړه په تخته ليک وي
خو چې دا نمر او سپوږمۍ او داجهان وي
ستانکي به يې ونه وځي له يادو؟
خو شوندي چې په دنيا کښې افغانان وي

ای شهیده! د جهاد د افغانانو
ای مشعله! د اسلام د پټنگانو
د توحید بیرغ به څوک په اوږدو واخلي
څوک به خاورې کړي اسرې د ملحدانو

د غیرت چغه دې وکړله سالاړه
د ایمان قوت دې اوبنوده جهان ته
د افغان د ننگ د تورې په شرنګا دې
اسلامی مورال دې وڅیړو اسمان ته

دغه ته' وې چې سپر شوي د احرارو
 دغه ته' وې چې طبيب شوي د بيمارو
 دغه ته' وې چې دې حای په زړه کښي راځي
 دغه ته' وې چې شمله شوي د انصارو

د زړه ستنې موکړې دي ستا په لوري
 ته' عظمت د افسرانو يې افسره ؟
 چې ته' نه يې زړه مې رينډي نه' پوهيږم
 د خيبر تسکين به څوک وکړي خيبره ؟

يو طرف ته د روسانو ظلم زور دی
 بل طرف ته د هندوانو شورشور دی
 د قسمت کښلو ته هيڅ ويلی نشم
 دغه وخت دجرنيانو د ترور دی ؟

تابه دومره صبر کړی وی هجرانه
 چې يې دا ارمان وتلی په جهان وی
 د کابل د آزادۍ د مراسمو
 په بنادۍ کښي شريک شوی دافغان وی

خوږ بياي

د پوهاند سيد بهاول الدين مخرج پيادو

د دانش گريوانه چا پامه پامه کړې
 دا د غم شيتي مې چا په زړه کړه لکه
 د خرد په خونه سره اورو نه بل دي
 چا ترور کړې له چشمانو مرد مکه

د شعور او د احساس په کور غوغا ده
 د فرهنگ سترگې له غمه نه وچيږي
 چې دانا زمانې کړې سترگې پټې ؟
 لوی واړه يې په بيلتون باندې شريږي

دَ ضمير او دُ وجدان جنازه وشوه
 دَ شمر لاسونه بيا په وينو سره دي
 دَ حسن او د حسين د غوښو بوی دی
 اهل بيته کښې څوک بيا په ظلم سره دي

د حیات د فلسفې کتاب شو پورې
 دیده ورس د شرق و غرب د مدرسې لاسه
 تسلی د اهل ذوقو به څوک وکړي
 چې امام د روشن فکر و له حلقې لاسه

تا د سر په بهاحق د دین ادا کړه
 په رشتیا سرته (سید بهاء الدین) یې
 چې سرخرویه د دارینو بلل کيږي
 ته د حق په وینو سور هغه جبین یې

چې غوغا یې په جهان باندې خوه و ده
 د هجرت په قافله شوی شېخون دی
 علمدار د آزادی په وینو رنګ شو
 د عالم نزرګی پرې حکه جگر خون دی

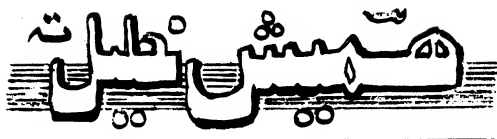
بشري جنايتونه واي دیر دعي ؟
 د دولت د پاره هرځای هرڅه وشو
 ما د علم دشمني لیدلې نه وه
 راشی وینی د (پوهاند) سره څه وشو

د کافر او مسلمان اوبښکې پرې څاڅي
 ستمگره ته انسان یې که حیوان یې
 دغه ظلم د کیدو و چې تا وکړه
 دا ته څرنگه کافر او مسلمان یې

خلکه راشی چې پرې وکړو ننو اچې ؟
 شهسوار د نام ونک د قافلې عجی
 خطر ده زهرونه زیږدی سترګې ټراړي
 وخت او بخت رانه په هسې حادثې حی

خپل بنادست درپورې اوس لکه د کل شو
 د حسد بادونو ویوې عندلیبه ؟
 تورې لړې د ما بنام دغم لباس وو
 هیر به نشي ته زموږ شام غریبه

منور پښتون

د مینو د ویشتلو زړونو رانه یې
 د غمجنو د زخمي حُکمر اواره یې
 نکتہ رس یې نکتہ جویه، نکتہ فهمه
 سخن دان یې سخن گو یې سخن سازی یې
 زمرمه یې د کلونو د بلبلو
 هنگامه د نیارمنو د نیار یې
 یو پیغام یې د وختونو د رازونو
 یو نسیم د ارزوکانو د پرواز یې

لکه پرځه راوړيزې له اسمانه
 په دولت د خپلواوښکو سرفراز يې
 تيز نظر او لوړخيال دې حيراني کړي
 نه پوهيږم چې شاهين يې که شهباز يې
 بلاغت دې رقيبان کړه بې جوابه
 په اقليم د سخنورو کښې مهتاز يې
 په ليکو په لوستلو نشوي سترې
 چې پښتو پور کوي هغه جان بازي يې
 په جبين دې د پښتو ايني خالونه
 تا سنکار د ژبې کړي دی استاذ يې
 ناخبره دې خبر کړه له اسرار
 د معنا په ملک کې شمع د گذران يې
 زړه دې ډک دی د پرشور ارمان د
 د پښتو کمان په لاس کې تيرانداز يې
 ته عاشق يې په پښتو پښتو په تاهم
 راته وايه چې محمود يې که ايان يې
 چا بدمخ کړې د پښتو د ليلا زلفي
 چا کړې جوړې د دې مخ کيسو درازې
 تادی کړې د غريبي ليلا قدر
 ته رښتيا غريب پرور غريب نوان يې

په نایابه نسخر شرحې کړې تا دي
 لکه خط دیار په مخ په اهترانر یې
 کړیدلی په دې لار کښې یې عمرو نه
 محقق یې په تلاش کښې د پښوانر یې
 د خوشحال د زړه تارونه دې خیر لې
 د شیدا د آه و سوز سره د مسانر یې
 د رحمان او د حمید په کل کڅونو
 کل افرونه کل اندوزه کل اندانر یې
 پښتونخوا دې پوره وړې د خدمت ده
 د پښتو په هوا خواو کښې پیش تاز یې
 ستانماڅنه د پښتو نماڅنه بولم
 ته لایق د تحسینونو د اعزاز یې
 پیښور دې سپلنی درته لوگی کړی
 ته سر مشق یې سر آمد یې سر آغاز یې
 د پښتو د تندي خال اوسې همیشه
 ته شاعر یې د پاکدام د ترکونانر یې

د مرحوم استاد فليلى په ياد

د هنر په جهانونو کښې غوغا ده

د ادب په اسمانونو کښې شرا ده

د دانا په جدايې ډارې سورې دي

د اسمان لمنې بيا له غمه سرې دي

د مشرق گريوان په اوښکو باندي لوند دی

د دانش په خزانه شوی شېخون دی

د فطرت په حديقو کښې غلبه ده

د حسرت په جزيرو کښې زلزله ده

د شاهين د الوتو وزرې پرې شوې
تلوسي پرې د پروان خاورې ايرې شوې

د كلونو سترگې ډكې دي له غمې
د بلبلو آواز ناست دی له دې همې

نكھتونه له چمنه په شرابو ځي
عندليب له گلشنونو په غوغا ځي

د كابل بڼه ده مړاوى نكار نشته
د بهونو د طوښبانو چغار نشته

چې خبرې د اسمانه سره كولې
جزيرې د محبت يې كچ كولې

د ادب له بزمه هغه دانشور لار
د هنر له سترگو هغه ديده ور لار

دا خبره په هر ځاى كينې شوه مشهوره
د فارسى ادب بې پلاره شوبې موره

ډير عالم يې په فراق خون جگر دى
د (مېرچ) د خون زړه گي نه خداى خبر دى

د (پژواک) له تندي شې لوڅرې څيړي
د استاد په غم کښې سوزی هم شريږي

د خپل تن د بيماري نه لاس په سر شو
په بستر کښې په شرا په کوکو سر شو

د کابل ښائست به څوک په کوټه ټول کړي
د جانان حسن به څوک په سترگو ټول کړي

د پغمان اوښکې به څوک کاندې تصوير
چې آگاه کړی عالمونه په دې وير

کوهدامان به چاته فرش کاندې ليمه خپل
چې جانان پرې قدم کيږدي جانانه خپل

حسين کوټ، به چاته ووايي حالونه
په زړه و سترگو د مينې سلامونه

مگدستي به څوک د زړه په وينورنگ کړي
بلبلان به څوک سرشماره په آهنک کړي

(گل بهار) به هرکلی ووايي چاته
(گل غونډۍ) به پلورې کړې بل چاته

د (کوهستان) د زړه تسل به په چاوشي
چې ته نه يې دغه کار به په چا وېشي

مرمزه د چاربيتۍ به شي خاموشه
د پروان د زړه نغمه به شي بې هوشه

هماسه د افغانانو د شمشير بيا
څوک به وکړي داستانونه د دې شير بيا

د نسيمه سره به وکړي څوک خبرې
ستا په شافې د رافشانه لب شکرې

د ادب ليلۍ به بيا کاندې سنکار څوک
ور په غاړه به د کلر کاندې هار څوک

عکاسي به څوک کوي د کائناتو
د معصومو خوبو وړو خاطر اتو

ناخبره چې خبر کړي همه واره
د کاروان جرس به چاته شي په غاړه

مجاهدو ته به څوک لسان الغيب شي
د هجرت د قافلو د کلو زړيب شي

مونڊ به ونه باسو تاله خپله ياده
د وطن د شيرينۍ د زړې فرهاده

خو قلم وي او ديوان وي ته به هم يې
خو چې جان وي او جانان وي ته به هم يې

خارشتم ستا د جدو جهد له فرهنگه
اي په عشق د آزادۍ سوي پتنګه

د (الفت^(۱)) اوبنګې مې نه وي وچې شوې
د (خادم^(۲)) کوکې مې نه وي غلې شوې

خبر نه وم چې له زړونو اسويلى ځي
د ادب د اسمان ستورى (خليلى^(۳)) ځي

تابه دومره فکر کړى وو هجرانه
مسافر دى چا نيولى له کړيوانه

چا مهجور بلبلان دي خوړولى
کوم کوربه خپل ميلمانه دي شرهولى

په نيمګړي داد به څه ووايم تاته
د زخمي زړې به شړل وکړمه چاته

ته خبر يې چې په موبزه څه تيريږي
 د اجل د بهاني نه څه جوړيږي

دانشور دې رانه واخيست په انكوريم
 د ماشوم په شافې كېد په شروشوريم

د خليل په تلو دوستان دې كړه ملاله
 نمرودان يې شپه مرگ باندې خوشحاله

نه (بېرگ) مري نه (نجيب) مري نه روسي مري
 ننگيالي مري تور يالي مري خليلي مري

د قضا حكم ته هيڅ ويلى نه شم
 بې د ده له رضا هيڅ كولى نه شم

كنه موبزه او د غم د پاسه هم څوك
 د دې دروند پيټې دلاندې دم په دم څوك

چې چراغ د هنر ځمكې پوشيده كړه
 او گرايوان يې د ادب پرې بريده كړه

چې د كلو د بلبلو پرې غوغا ده
 كه يې زه په اوښكو ډوبه كړم سزا ده

ننواتې چې قبوله كړه فلکه
 نور چې وساتې د غم له مردمکه
 خلک وايي سل دې وهری یو دې نه مري
 راته پاتې یو (مجرّوح) دی دی دې نه مري

۵ بېرک کارمل - ۶ ډاکټر نجيب الله -

۷ سيد شمس الدين مجروح -

خلو و بر خه
*

د جواد سندری

مر مښې افغانه

ستاد کارنامو چراغ به بل وي جاودانه

مر مښې افغانه

ته له ځانه تیر شوې خو دخپله شانه تیر نشوې

ته لکه عتقاد زما ښې په دام کېږې کیر نشوې

مر شولې خو ځله خو غلام نه شوې اسیر نشوې

ته یو داسې خوب یې چه تر لوسه لا تعبیر نشوې

ستاد شهادت قیمې دنیا کر له حیرانه

مر مښې افغانه

تا د غزنوي او ابدالي شمې هوبانه کړې
 تا د ملت سانه و د تاريخ ژبې کويانه کړې
 تا د زخمي نهرونو دارمان غوټې خندانه کړې
 تا د حق په چغه حيراني واپه حيرانه کړې
 ځکه د الحاد خونه ده گډه په لېزانه

مړ مشې افغانه

تا د خپل تاريخ د مړينو رسالت اوښوده
 تا د نړۍ شان د مسلمان امامت اوښوده
 تا د جنګيالو او توريالو نرعامت اوښوده
 تا د افغاني ننگ وناموس اصالت اوښوده
 ستا د قرباني څلي به لوړوي تر آسمانه

مړ مشې افغانه

فخر د آسيا وې خواوس فخر د دنيا شولې
 ته څه دې فرعون ته عصايد بېضا شولې
 توره شوې تهوپک شولې تنه شولې بربينا شولې
 چغه د منصور شوې او جمد د مرتضی شولې
 تا د دهریت جنازه وکړه په بڼه شانه

مړ مشې افغانه

لاس تر نړې واره د فوجونو خاوندان ووتول
 ډوب په تصو کښې د سرو سپينو مالکان ووتول
 غږ کولې نشو چاله ويرې په لږه ان ووتول
 واره طاقتونه د دنیا ورته حیران ووتول
 تاپه مخ د تورې دامشکل کرلو آسان

مرمشی افغانه

ستا د تورې دمرز دې چه دنيا له خوبه وينه شوه
 وينه له فکرونو امريکا له خوبه وينه شوه
 لرې شوه خپه اروپا له خوبه وينه شوه
 کورنۍ افريقې ته هم آسيا له خوبه وينه شوه
 چغې د تخمين دي پورته کيږي له جهان

مرمشی افغانه

اوس به ملتونه د دنیا نوي غزمونه کړي
 نوو منزلونو ته به نوي قيامونه کړي
 نوي به دورونه کړي نوي به جامونه کړي
 نوې خوشحالی به وي نوي به جشنونه کړي
 خلاصه به دنيا شي دروسانوله غوغانه

مرمشی افغانه

بهاری تہ

زہ پہ خپلو وینو رنگ یتُم دَ رنگونو نہ بیزار یتُم
 دَ بہار بہ خہ منت ورم چہ دَ یار دَ غاہی ہار یتُم
 خوشبوی زما د وینو سرلوئی کوی پہ مشکو
 بی نیار یتُم لہ نیمہ زہ لالا دَ کوسار یتُم
 غلبی دَ نام ونگ می آسمانونو تہ ساسیری
 ہنگامہ دَ مرہ نو یتُم دَ بسمل مرغہ چغار یتُم
 زمزمہ یتُم جاودانہ دازل ابد پہ شونہو
 یومل یتُم بی نیازہ لہ خزان اولہ بہار یتُم

د فطرت په حديقه کبې مې عالم په تماشا دې
 دخپل رنگ له برکته د هغه رنگونو پلار یم
 ز بهاره مالیدلي نر خزانه ما کتلي
 چه ماضی پرې بښاسته ده د هغه کاروان غبار یم
 چه تاریخ پرې کوي فخر او ملت پرې کړي نانړونه
 زه د هغولا سوتو زه د هغه سر دستار یم
 سومات او پانی پت مې غورځکونه دي لیدلي
 د گنگانه تپوس او کړه زلزله د هندو بار یم
 د غیرت په څلو گرځم د خودی په نیلي سور یم
 چه یې مرگ نشي و شړلې د هغو میو خمار یم
 ازما یلي یم وختونو په خوځله په خو رنگه
 ملیت مې افغاني دې قهرمان د کارونمار یم
 په رنگونو په خوندونو پسې ته ځرځه بهاره
 زه اخته د قام په ویر یم د غمژنو غمگسار یم

نه مني

نن که یې قبوله کړې سبا یې نه مني
 یوځل نه دی عالمه په بیا بیا یې نه مني
 خبره د جهاد د اتحاد ده نور څه نه ده
 نادان پکښې څه نه وایي دانا یې نه مني
 جرګه که پرې څلور واړه یاران کړمه یارانو
 راضي به مقتدي شي مقتدا یې نه مني
 په ډیرو هلوځلو او ځکرونو شومه سترې
 اشنا مې ناشنا شولواشنا یې نه مني
 دا خلطه مضارع ده که دعوی د راجلین
 لا لابه څه قانع شي خو چاچا یې نه مني
 آیات او که حدیث ورته بیان کړمه ملګرو
 دا کتږ به ډیر څه وایي خو ملا یې نه مني
 غرض په مخه کړیدي خو شروي دي که تندرو
 په تړایې نه مني هم په ځنډا یې نه مني
 جهاد د آزادۍ په اقتدار باندې بدل شو
 هغه یې نه مني کوره همدا یې نه مني

کومې خواله ځي

زمونږ د سيل مرغې خوريږي واويلا له ځي
 د خپلې جالې لاس په سړيدى صحرا له ځي
 د ستمگرو صيادانو له وحشته ځنې
 مراوي څانگونه هر طرف شور و غوغا له ځي
 داسې مې کوکې ژباکاني ځي راځي غوږو له
 لکه ماشوم په چغوچغو چه بابا له ځي
 څوک د ناکامه مزدورمن شو د يورپ د کوڅو
 څوک د پټو اک غوندې مجبوره امريکا له ځي
 په چا ميړې د پاکستان او د ايران شوې ډکې
 څوک د خوارۍ نه درېه دره افريقا له ځي

دا هغه سردې چې بې خدايه چاته ښکته نه و
 نن يې ملگرو سلا مي وينئ چې چا له ځي
 څنگه به نه بادوم خاورې له دې هسې غمه
 چې مې اشنا له غيږې دروي نا اشنا له ځي
 وړوکی مروی چې مې نه ليدلې دا غمونه
 د جانان کډې دي باريږي کومې خوا له ځي
 دې کم نصيبو دا په کوم ښامارپښه ايښې ده
 چې يوې بلا نه نه وي خلاص نېلې بلال له ځي
 بيا هم پدې حال کښې افغان په افغان رسالت
 کفن په سر باندې تړي د دين غزا له ځي
 د وطن مينې صدقه ستا د جنونه شمه
 ليونی زهه مې هر ساعت ستا مشغولا له ځي
 دا د زمرود بچو کور دی پردی کيږي کله
 خیر که بچي يې نن سبا بلې درگاه له ځي

لیونی مشرته

څوک دې بنديان کړه څوک دې مړه کړه داسې چا کړيدی
لیونی مشره دا ذکر و وڅه چه تا کړيدی ؟

د اقتدار حريصه مور په منصوبو نشوې
په وړارت په صدارت سفارتونو نشوې
په ډيرو زمکو دولتونو په قسرونو نشوې
ته موږ د خلکو په وهلو په مرکونو نشوې

د خپل تاسو په عزت داسې لوبې چا کړيدی؟

لیونی مشره دا ذکر و وڅه چه تا کړيدی ؟

تا د دې ملک بچي په څه ګناه وټرلي دي نن !
 تا د دې کور خلک په څه خطا نیولي دي نن
 تا د اولس ژبې په څه سزا ترلي دي نن
 تا په کوم جرم دا زخمي نړیونه دا غلي دي نن
 داسې نادودې دخپل قام په بچو چا کړيدي
 لیونی مشره دا دکړو ووڅه چه تا کړيدي ؟

تا د جمهور په نامه نوې باداري کړه شروع
 تا د رهبر په جامه بله سرداري کړه شروع
 تا د مصلح په بڼه لویه خون خواري کړه شروع
 تا د انصاف په ځای بنکار د کلتوري کړه شروع
 داسې داغونه د تاریخ په لمن چا کړيدي
 لیونی مشره دا دکړو ووڅه چه تا کړيدي ؟

تا د افغان خونه تالا په ظالمانو کړله
 تا د اسلام شریزه توهین په ملحدانو کړله
 تا د تاریخ مانی نسکوره په دهریانو کړله
 تا د وطن هستی په لاس د رهزنانو کړله
 داسې تاختو د ملت په خونه چا کړيدي
 لیونی مشره دا دکړو ووڅه چه تا کړيدي ؟

بې عزتي دومره چه نن د نروړ وځوان وشوله
 بې حرمتی هومره چه نن زمونږ دشان وشوله
 جنازه ښكوره په ښكاره چه د افغان وشوله
 سوداگري چه په ناموس د مسلمان وشوله
 د شاه شجاع نه پرته هسې كاني چا كړيدي
 ليونی مشره دا دكړو ووڅه چه تا كړيدي ؟

د يار محمد او طلاي ارواح خوشخاله وينم
 د مسلم وينه چه ستا جام كښې مالا ماله وينم
 يممه حيران چه دوباره هغه ناخواله وينم
 چه لوی واره يې بيا له غمه نه پر كاله وينم
 تا په رښتيا زاره خويونه د بابا كړيدي
 ليونی مشره دا دكړو ووڅه چه تا كړيدي ؟

ستا سياسي تجار تونه اوس افشا شولو ټول
 ستا بلا شوي نېرنگونه برملا شولو ټول
 ستا فريبونه د پردې لاندې رسوا شولو ټول
 ستا په غرض باندې همه واره اگاه شولو ټول
 تا چه خبرې د مراقب سره په غلا كړيدي
 ليونی مشره دا دكړو وو څه چه تا كړيدي ؟

نن چه په پټه د غليم سره ملا کوي ته
 دا خو د قام او د وطن د عزت غلا کوي ته
 د خان دپاره چه زمونږ د سر سودا کوي ته
 دا په ناموس د لوی افغان پورې خدا کوي ته
 دومره تورونه په خپل خان باندې چا کړيدي
 ليونی مشرۍ دا د کړو و وڅه چه تا کړيدي؟

تا به تاريخ محاکمه کړي د مجرم په نامه
 په خپل حرم کېنې د بي رحمه نامحرم په نامه
 تل به يادېږي په دنيا کېنې د ظالم په نامه
 د يو خون خوره ملت گټه د حاکم په نامه
 د خان غليمه هې شندې په خا چا کړيدي
 ليونی مشرۍ دا د کړو و وڅه چه تا کړيدي؟

۱۶ د ثور ۱۳۵۵ کابل

د پروان کارته

وې نه پېژنده

په اشنایي کښې نااشنا دی وې نه پېژنده
په مخامخ کې پسی شادی وې نه پېژنده

په خوله یې یوڅه کوي بل څه از برای خدا
په بینایي کې نابینا دی وې نه پېژنده
داسې څه وایي چه ملکي حیرانېږي ورته
هغه څه کړي چه د خدا دی وې نه پېژنده
د سربې سترگو که هر څومره ورته کورمه زه
د نمره د سترگو نه پنا دی وې نه پېژنده
ماویل ملک دی پیدا شوې د انسان په صورت
وغولیدم د غولیدا دی وې نه پېژنده

یو طرفه دوستي کوي بل چاته ندی قائل
 د حده ډیره خان تمادی وې نه پیژنده
 زهې حاشيې ېې پسي ټولې قط په قط وکتې
 د نوي عصر هیولا دی وې نه پیژنده
 دی د مشرق خوپه مغرب پسي خوبونه وینی
 سری نر مونږ که د بل چا دی وې نه پیژنده
 زهې ېې موئن دی خو دماغ ېې سرکشی کړیده
 دی مقتدي که مقتدا دی وې نه پیژنده
 د مغتلفو خصلتونو مجموعه ده جوړه
 خان و ملک که میا ملادی وې نه پیژنده
 شوم په سوچونو باندې ستری جبرانی دغه ده
 دهیچا ندی د هر چا دی وې نه پیژنده

بیره ېې سپینه د سپین سترگې زهاني سړه شوه
 د سپینې ورځې غل بلا دی وې نه پیژنده

د میزان ۱۴ ۱۳۶۳

پېښور

محره

په وطن جنگ دی د نړۍ سره اړو پاته مخه
 د سیالۍ ورځې دي لالیه افریقا ته مخه
 داو د سرو نو وهل کیږي د ناموس په ډگر
 د تورې پلارم قدم مخکې واخله شاته مخه
 توتې توتې کره خان په پت کې د وطن د مینې
 لوگی لوگی دخپل حرمه شه حمرا ته مخه
 بې وطنې پخپله مرگ دی که پوهیږي پرې څوک
 له هسې ژونده مرگي بڼه دی بلي خواته مخه
 پروفیسري که ډاکټري یا که پی مغور
 د جنگ د صفه نه بڼا غلیه امریکا ته مخه
 د جهاد فرض مقدم دی د کعبې په طواف
 حاجی صاحب پښه نیولی شه مرو ته مخه
 خوله کېږي ښه ښه ده رهبره درته څه ووايم
 دین و دنیا ښه تالا کیږي هغه ودا ته مخه

یو خواښکړې دې جنګونه بل خوا دا اندېښنه
 زما عقابۀ اوس سیلونو د دنیا ته مخه
 د تپیتو سترګو شونډه به خود بل په درکښې کوي
 د خپله دره به بې نوا بلې درگاه ته مخه
 غورپرې وکړه بې له تورې چاره پاتې نده
 تشو خبروله قصرونو د جنوا ته مخه
 غرونه راغونه لېږدلي دي زمونږ په وینو
 سترګې رڼا کړه پټې سترګې مشغولا ته مخه
 د عزت شونډ دی یا مرګی دی د زلمو په جهان
 د بې عزته شونډانه شوروغوغا ته مخه
 د دنگو غرونو د بازونو د شاهین بچیه
 د مصنوعي باغ وېښونو تماشا ته مخه
 توبه توبه شه دبیدرود بې ننګو کوڅو
 مرګی ترې ښه دی په خوځله بې وفاته مخه
 هسې نه ته چپرې سبا د پڅوړونو نشې
 څارو قربان شه د اشنا ناهشنا ته مخه
 ستا د قمت فصله لیک ده ستا د تورې په مخ
 د افغان خویه خوشامندوله هیچا ته مخه

کوهر به شي

جاې كړه سپينې قبا واغونده سره زړه به شي
دعوى كړه لويه كار هېڅ مه كوه ر هېر به شي
مخ كړه په بیره باندې پټ چه دې عېونه شي پټ
بيا كه هرڅه پټوي غل نه يې مه تر به شي
د چاپلوشو ضرورت كنه د وخت ضرورت
كه مريدان دې كړه پيدا نور البصر به شي
مالونه خوره د مهاجرو د تنظيم په نامه
زه دې ضامن يم نر پرسته ميلونر به شي
دين فروشي قام فروشي تشې خبرې دي دا
استفاده وكړه له وخته بهرور به شي
غورپري وكړه برخور دا وخت نه راځي بيا
گوتې به مړوې ارماني د دې كوثر به شي

پرېږده وطن چه د غمونو په ټټۍ کېنې سوزي
 چاره د ځان کوه له غمه کور وگره به شي
 د آخر ته لا تر اوسه څوک سراغلی ندي
 دنيا کړه خپله د هر چا د زړه کې سربه شي
 خلک غوږونه لري سترگې چاته پاتې ندي
 که جهاد نکوي موفاتح د هر څير به شي
 ځان کړه خاموشه د ضمير او د وجدان په چغو
 که ډير غريب يې په لږ وخت کېنې معتبر به شي
 بې له خاصانو د بل چا سره ليدل مکوه
 په انتظار کېنې ساته خلک مؤقر به شي
 په قسمونو صرفه مکوه په ډيرو وعدو
 د سياست معنی همدا ده پرې ليدرب به شي
 مصاحبې له خلک غواړه خو خبرې مکره
 په سوغاتونو بې ويلو سغور به شي
 بې غمه کړه د امريکا او اروپا سيلونه
 داله دين چراغ دې لاس کېنې دی گوهر به شي
 بس کړه چه نوم په خوله وانخلي د تقوی او د دين
 زما په شانې خوا رولر او در په در به شي

سلام وایه

د سباخوږه نسیمه په وطن می سلام وایه
 د مهجور و بلبلانو په گلشن می سلام وایه
 بشکوه د وطن خاورې د غازیانو قدمونه
 چه یې مخ په وینو پټ دی په دمن می سلام وایه
 چه یې سر له ډیره نازه رسیدلی تر اسماندی
 د پامیر د لورې څوکې په لمن می سلام وایه
 چه په وینو لوبه کېږي او په وینو ساتل کېږي
 د هیواد په کانونو بوټو باغ وېن می سلام وایه
 په لیمو لاسو جارو کره د ښو په څوکو ورشه
 د غیرت په بام ودر او یاسمن می سلام وایه
 د وطن د ویر ژېلو د زخمي خاطر دیاره
 د بسلو پرهارونو په نرولن می سلام وایه

د بې پلاره ماشومانو د ماتم لوبځې كړه پاكي
 د لكونو شهيدانو په مدفن مي سلام وايه
 د كابل د زلمو جونو په بې مثله قربانيو
 د (ناهيد) په سپين پروني سور كفن مي سلام وايه
 د حرم په مراوو مگلو لولپه سوو سنبلو
 چه يې زړه له غمه شين دي په چمن مي سلام وايه
 كه لاله دي زړه داغلي يا مگلاب دي ترې ترې
 د نرگس په رڼو او بنكو او سوسن مي سلام وايه
 د تكبير نعره كړه پورته بيا په شاه دوشمشيره كښې
 په شريكه د دواړو تورو د شيون مي سلام وايه
 غلبلي په قبر جوړې د جبير انصاري كړه
 د (عاشقو عارفانو) په جوشن مي سلام وايه
 له (وزير محمد اكبر خان) طوفاني قوماندې راوره
 په اتل د افغانانو شير افكن مي سلام وايه
 د غازي (محمد جان خان) بې پېغامه چه راشي
 په لويي د ده د غزم او سخن مي سلام وايه
 كه (غازي مير بچه خان) دي كه غازي امين الله خادي
 د لوكو په غراوسمه لو كوه د امن مي سلام وايه
 (محمد گل مومند) خبر كړه د افغان په محشرونو
 په بابا د پښتون والي د مېلن مي سلام وايه

ژړېدلې چه ټول عمر د وطن په درد و غم کښې
 په مزار د دانشور (سید حسن) مې سلام وایه
 د پغمان درې له ورشه پرې شریږه راغوه پریږه
 په غوغا د یادگارونو او ځنګدن مې سلام وایه
 استالف، که کل غونډی ده، کل دره که کل بهلاری
 چه کل کونه دي په وینو کل بدن مې سلام وایه
 د پروان د بناسټه سیمې په سرتیرو شاه زلمیانو
 د پنج شیر په شنو زمریانو او کوه کن مې سلام وایه
 دلجوبی کره د وردگو، صدقه شه د لوڅره
 د باغز مه هزارو، په دیدن مې سلام وایه
 د شمال په شملورو که تاجک دی که پښتون دی
 د وزیرگو، د ترکمنو، په چین مې سلام وایه
 جنګیالی د خان اباد، دي د مزار، که بدخشان دي
 په شېخون د شمسوارانو د قطغن مې سلام وایه
 چه د جنګ د میدانو په سرو وینو کښې لبېږی
 د غلجو، د دورانیو، په تورزن مې سلام وایه
 د (احمد) د قدمگاه نه سپېلنی لوکی لوکی شه
 د محمود، د رسالت په بت شکن مې سلام وایه
 د اسلام په بله شمع چه پټنګ غونډی سیه زېږی
 د هرات د سربازانو په کشتن مې سلام وایه

د پکتیا په دنگو غرونو قیامت خیزه غورزنگونو
 د منگلو، د خدرانو په اتڼي مي سلام وایه
 (مهترلام) به شي خوابدي دلغمانچه تېرشي
 د غازيانو په لښکرو انجمن مي سلام وایه
 د سپين غر، درني لښي دې ونه وځي له يادو
 د ننگر د ننگيالو په هر تن مي سلام وایه
 د غليم د سر په وينوچه ټول سيند په وينو سور کړي
 د کنړ د باتورانو په مکن مي سلام وایه
 هر ساعت په تولا سوچه د روس سره جنگي پي
 په پي کار د افغانانو تن په تن مي سلام وایه
 د محفل ياران مي واره مسافر د بل وطن شو
 د فراق د سوز د شمع په سوختن مي سلام وایه
 د وطن د سوري لري چه عامي د پېښور يټم
 د کابل په صبرم شام لوماسختن مي سلام وایه
 د هجرت غمونه ډېر دي نور غمونه شوتري پاتي
 د غمخور، د ملک په توره مرد وزن مي سلام وایه

اول د حمل ۱۳۴۵

پېښور شاهين ټاون -

په چاسپاري

اشناچه ځي يورپ ته نو وطن په چاسپاري
د پلار نيکه هډونه اوسمن په چاسپاري

غازي چه ځان په ډډه کړي درم له ميدانه
دا توري بهرغونه او کفن په چاسپاري

حيران يمه عالمه منادي ته د وختونو
سحر د خپلي خونې او خفتن په چاسپاري

بلبلې چه لاس واخلي دنوانه په گلشن کښې
نو غنچې د ناز د گلو او سوسن په چاسپاري

ماليار چه تماشوله ځي د بل وطن د ځکلو
نوبڼونه د طوطيانو او چمن په چاسپاري

منم چه مجبوري ده د افغان د باتورانو
خودا جنگ د سپينو تورو تن په تن په چاسپاري

سپاهي د نام ونگ چه زعزه اوباسي له تنه
تاريخ د عظمتونو د مهن په چاسپاري

ساقی چه بي نيازه شوه شمعې د شرا نه
نو محفل د پروانه وانجمن په چاسپاري

وهغه ته ځي پېغام دی چه فرار کړي له جهاده
غوغا د قام وطن او ځنګدن په چاسپاري

نرمونېر حال

لکونه په کښې ورک شو خوشوته شو اباد
 جهاد دې نرنده باد وي
 رهبر دې وي خوشاله نور عالم که وي نابند
 جهاد دې نرنده باد وي

رهبر دې وي خوشاله نور لولس که در په در شو دده پرې څه پرواده !
 دچا وني بهيرې څوک له غمه کور وگر شو دچا شور و غوغا ده !
 دچا خوني تالا شوې وايه څوک خلوري په سر شو دچا دکور شراره ده !
 پردی غم پرې اختر شي چه حاصل يې شي مراد
 جهاد دې زنده باد وي

نیستی پکښې غوڅېږې د تنظیم په جوړولو نڅه ده کامیابه
 عزت پکښې موندی شي د ذلت په قبلولو ځوهر ده نایابه
 هرڅه پکښې خپلېږي د پېرلس په ښکولو دعا ده مستجابه
 جاهل پکښې عالم شولو نادان پکښې لوتاد
 جهاد دې نرنده باد وي

یاران د اتحاد دي خپل مقصد ته رسیدلي چرچې دي لومړې دي
 بنامار غوندې یې خپه یې په هرڅه دي اچولي موټرې که ښکلې دي
 مالونه د جهاد خوري په شریکه غلي غلي پیسې دي که وسلې دي
 چکونو د بانکونو یو خسر وکړه بل قباد
 جهاد دې نرنده باد وي

لالابه وهي تورې په مورچل کښې د غازیانو نمرې به عبدالله کوي
 غم به دلالي په سروی شپه او وچ یارانو مته به خندا کوي
 مري به شارلېمي په نام ونگ د افغانانو څوک یې خون بها کوي
 شیرینه بی ستونه شوه په برخه د فرهاد
 جهاد دې زنده باد وي

تلاش د آزادۍ په اقتدار باندې بدل شو وطن رانه هېرېږي
 سالار د قافلي مې د غرضه سره مل شو تاریخ راته ټرېږي

ناموس دارمانونوې د پښولاندې غوښل شو وچلن يې عذابيري
 رهزن پکښې مالدار شولوشريف پکښې برباد
 جهاد دې زنده باد وي

غښته د وطن بطوس د سر دلاندې ويډ کړم زمونږ که دا حال وي
 نارې دا اتحاد به نورې ولې بيهوده کړم که دا قیل ومقال وي
 گريز داروپا ته به ونه رې امانه کړم که دا رنج وملال وي
 هجرت به خرڅوومه که په کم وي که زياد
 جهاد دې نرنده باد وي!

پېښور

۱۲، قوس ۱۳۶۳

جهاد مو پرېښود اميرانو صاحبانو ولې
 په تشوې غوږ په نعرو د اتحاد اتحاد
 د دولت وېر و خريمانو د قدرت واورې
 دين و دنيا د افغانانو شوه برباد برباد

اسویلی

زخمی زهنگی تیکورومه په نړو یادونو
 د هجرتونځی تیرومه په نړو یادونو
 په تمه تمه د مرغی په شان په لویو مېرو
 په ډکی شپې سبا کوومه په نړو یادونو
 د بڼو څوکوله راغلی مروړې اوسنکې
 پوځلا کوم کارومه په نړو یادونو
 تیاره خوره ده لاسه ورکه ده نظرنه لکي
 دیوې د زهونو بلوومه په نړو یادونو
 داڅه راوشونه پوهېږم د خوهرو په خوهرو
 دخولې نمرې خوهڼه کوومه په نړو یادونو
 دهرچا خوسنه چه په هغه که په داسې ځي
 زه به زهې لارې ساتمه په نړو یادونو
 حالات بدل شوزرې سترگې راته پاتې ندي
 د زهوسترگو سود کوومه په نړو یادونو
 چه زمانې راته اشنا سترگی نا اشنا کړلی نن
 نوره د گلو کیدې بدمه په نړو یادونو

کورپه کورگه دی

چه محشرونه لږ نړوي هغه انکور کچه دی
 زما په خونه باندې خلکه داسې اور کچه دی
 د وحشتونو نرلزله ده نن زمونږ په سیمه
 قتل عامونه غلبلي دي شرو شور کچه دی
 انسانیت چه ترې له شرمه ځنې مخ پټوي
 د ظالمانو په مونږ هې ظلم نړور کچه دی
 د سمرقند، او بخارا په څیر زمونږ په غوښمو
 هغه جاني هغه قاتل هغه خون خور کچه دی
 خلک رانده ندي بڼه ویني او پوهېږي پدې
 په سراوختې مې دا دچا سټک اولور کچه دی

چه لوی وارہ خیتی تہ آچوی د مرگ پہ کومی
 زمونږ پہ خونه نن سبا هغه منگورگډ دی
 عالم یی وینی د هپاله سترکو پته نده
 داسی غوغاده چه خبر یی کور په کور گډ دی
 په رڼا ورځ چه دارایی د ملتونو لوتی
 زمونږ په شتو هغه رهن لو هغه چورگډ دی
 د انسانو وینی څکي د سرو شرابو په ځای
 په می کدومی د حرم هغه میخورگډ دی
 سترگی یی سپینی د مشرق په خزانو سپی دی
 مطلب یی نور دی خو په مونږو هسې تورگډ دی
 دنیا به وویني طوفان د غور ځنگونو زما
 څه که کاروان می په سرحد او په لاهورگډ دی

پېښور - د میزان ۱۳۶۱/۲۸

هغه هجنون نه ټسکاري هغه ليلوتلي ده
هغه پښتون نه وينم هغه پښتوتلي ده

هغه پښتون چرته دي هيرود افسانو چه و
هغه پښتون نه وينم خاوند د کارنامو چه و
هغه پښتون څه شولونامدار د زمانو چه و
هغه پښتون کوم دي شهنسوار د ننگيالوچه و

خاورې مې په سر شولې سته مې ختلي ده
هغه پښتون نشته دي هغه پښتوتلي ده

هغه پښتوخه شوه د (شیر شاه) د سرجو غچه وه
 هغه پښتو کوم ده د خوشحال د تنگ شمله چه وه
 هغه پښتونه وینم د قام د جنگ وسله چه وه
 هغه پښتون نشته د پښتون د تن جامه چه وه

هغه ادم لاره د درخو کپه وتلې ده
 هغه پښتون نشته دی هغه پښتو تلې ده

هغه پښتون کوم دی چه سیال د سیالانو و
 هغه پښتون خه شو چه مثال د هر وانو و
 هغه پښتون نه کورم چه ننگ د باتورانو و
 هغه پښتون ورک شولو چه شان یې د شاهانو و

هغه شاهین نه بنکاری ما ورشو کتلې ده
 هغه پښتون نشته دی هغه پښتو تلې ده

دا چه په پیسو خرڅېږی دېته څوک پښتو وایي؟
 په پرمټ کړسو خرڅېږی دېته څوک پښتو وایي؟
 طبع لو په اسرو خرڅېږی دېته څوک پښتو وایي؟
 په یو موټی چنو خرڅېږی دېته څوک پښتو وایي؟

غمخور له مجاهد سو سره د جهاد په سنگر کې

اوبښکې مې له سترگوځي مياشته مې ليدلې ده
هغه پښتون نشته دی هغه پښتو تلي ده

راشئ د پښتو په هسې حال باندې ترها وکړو
راشئ د پښتون د پاره فکر د سبا وکړو
راشئ د تاريخ سره خبرې او صلا وکړو
راشئ چه د خپل مرض په خپل طبيب دوا وکړو

دا کشتي راوښئ طوفان په هغه کړې ده
هغه پښتون نشته دی هغه پښتو تلي ده

پېښور - د حمل لوله ورځ ۱۳۶۵

نور به صبر کړمه زه له صاحبانو
چه هيش راته وايي لڼ ترانې
په لولو لوبه دا ماشوم ويده کړم
پرې پوکمه به يادونه پخواني

ياده نده

يوې لوڼه يوه مخ دی دورويی می ياده نده
يوه می ژبه يوه دین دی دورنگی می ياده نده
عيب جویی دهپا نکرم بی جهته نه غریزم
څه چه وينم هغه وایم پس کویی می ياده نده
بې د تورې له سپینه مخه په بل مخ نشوم مین زه
چه می څوک د غاړې هارکړي دلبري می ياده نده
سربه څار کرم له وطنه مال به هم ترې صدقه کرم
چه صاحب پری خوشحالیدی پای بوسی می ياده نده
که غنچي غوندي خاموشه یم گویا په سلو شربو
چه سر نه شومه پوهیږم انگريزي می ياده نده
د شبنم په څیر عالمه که می عمر یو زمان شي
سربه چاته بنکته نکرم سرخمي می ياده نده
د اسمانه سره خبرې کړي زما د خودی غرونه
خاورې یمه خورقېبه خاک روبي می ياده نده
چه له سره نه تېریږم مایوسي لا څه ته وایی
زه افغان یم مجاهد یم ناکامي می ياده نده

یایه یوکیرو ویاپه ورکیرو

لاسونه ورکړی په سیند کېږو
که نن یو نشو سبا ورکیرو

سیاف خالص که محمدنې دی که حکمت یاردی که ربانی دی
حضرت صاحب دی که گیلانی دی مجاهد وروړنې زه چې حقانی دی
ټولوته خواست کوو ورته شریرو
که نن یو نشو سبا ورکیرو

د آواز دی چه سره یوشی د ژوندون راز دی چه سره یوشی
سوز وگداز دی چه سره یوشی عرض و نیاز دی چه سره یوشی
خاورې په سر شو درېه در کیرو
که نن یو نشو سبا ورکیرو

یوشی چه یوشی سره اولونه دغیرت تورې دَنگ توغونه
 یوشی چه یوشی زعامتونه دزهاونولارې دسرفکروبه
 دغی آرزو ته ډیر هوسپرو!
 که نن یو نشو سبا ورکپرو

درباب دگرمست په چپودی تنور دظلم په غرغرو دی
 حال د لیدلو حال دکتودی وطن موډوب په وینو دشانلودی
 اوداخه وشوپه مونږ او داخه کپرو
 که نن یو نشو سبا ورکپرو

په غراوسمه شور و غوغا ده د قیامت وږخ ده که کربلا ده
 سرونه داودی توره ترملاده د وطن ویردی د دین ژها ده
 ماته کشتی ده واهه ډوبیږو
 که نن یو نشو سبا ورکپرو

وخت د ایتار او د محبت دی وخت د وحدت او د اخوت دی
 وخت د عمل او د مصلحت دی وخت د یووالی د قیادت دی
 د تاریخ چغه ده داچه محوه کپرو
 که نن یو نشو سبا ورکپرو

غورپرې وکړې دين و وطن ځي د پلار نيکه هېونه کور و کفن ځي
 گل و بلبل مری باغ و چمن ځي تن می له روحه روح می له تن ځي
 د خان خانۍ د لاسه نور تباہ کړو
 که نن یو نشو سبا ورکړو

که چیرې یو نشو نو د بختلو نه یو د زمانې د تهره د خلاصیدلو نه یو
 چاته په غم و سترگو بیا د کتلو نه یو د سیالانو صف ته نور د ورتلو نه یو
 په دشمنۍ د تاریخ بس لخته کړو
 که نن یو نشو سبا ورکړو

حوت ۱۲ / ۱۳۹۴ - م

دا وطن به خدای آزاد کاندې که روس لاړ
 د هر چا زهګی به بناد کاندې که روس لاړ
 نن چه یادیې شور و بیان دی خدای ترې هیردی
 دوی به هم خپل خاوند یاد کاندې که روس لاړ

خوږه راڼه

په اشنايي کښې نا اشنا دې د اشنا نه مني
 په بياني کښې نابينا دې د بينا نه مني
 سرمشري ته داوطلب دې دوو واهو
 شوري مني خو مجلسونه دشوري نه مني
 زاړه فکرونه ورسره دي د زړه پېرمانې
 دنوي عصر د وختونو تقاضا نه مني
 ډوب په هوس د زعامت کښې دې سبا او بيا
 چه څه يې زړه مني هغه کوی د چا نه مني
 په خروارونو اوږي دروغ د دروغونو د خولې
 خويوه خبره د رشتينو درشتيا نه مني
 له هر طرفه هرڅه اخلي د جهاد په نامه
 په سرو او سپينو کوی لوبې د هېا نه مني
 د ښو خبرو که هرڅو ورته پېشکن وکړي څوک
 د بې دانشو سره مل دې د دانا نه مني

زهه سوی لري په هغه چاچه د زهه سلو ندي
 دی بې نیازه د نیازمنو التجا ته مني
 سکندري قلندري کوي د خپلي خوبې
 جهان بينی د جهان بينو د دنيا نه مني
 مينه يې ډيره د شهرت د خاوندانو سره ده
 ملا مني خو کتابونه د ملا نه مني
 پيې مني وسلې مني خو حيراني دغه ده
 چه خاوندان د کو مکنونپه بيا بيا نه مني
 د خود خواهی په نیلی سوردی بې جلبه روان
 د تورو شپو منزل يې مخکې دی رڼا نه مني
 د الصلوة په ناروین د درانه خوبه نشو
 د خپل سبانه ناخبره دی سبا نه مني
 څنگه به ورسی منزل ته قافله نر مونږه
 چه می ساربان دخپل جرس شور و غوغا نه مني
 ويره می شوېده په نیمه لار کې پاتی نشو
 چه رهبران می رهبري د مرهما نه مني
 غور پرې وکړه په سره سينه (مجروح) صاحبه
 اوس به څه کیږی چه می څوک آه و ژړا نه مني

دَعْقِيدَاتُ کَلُونِه

چه پری سترگی دي روښانه او وطن پری ښائسته دی
 چه نواۀ ده د بلبلو او کلشن پری ښائسته دی
 چه پری سودکوی کلونه او چمن پری ښائسته دی
 چه زمان او مکان دواړه هریوتن پری ښائسته دی
 د سبا خوږه نیمه په هغه می سلام وایه

چه نغمه د کوه سارده د افغان در ستاخیزه
 چه ندا د نام وننگ ده شور انگیزه قیامت خیزه
 چه ترها د زخمی زهه ده غم انگیزه مردم خیزه
 چه پیغام د زمانی دی دل نوازه دل انگیزه
 د هغه کوچي له ورشه په هغه می سلام وایه

چه شاعر د زمانې دی مفکر دی د وختونو
 چه دانا د سیاست دی اوناوض دی د نبضونو
 چه ساحر دی دخبرو اولیکل کوي د نړیونو
 چه پرواز لکه هما کوي د دانش په لوړو غرونو

په هغه خیال او فکر په هغه می سلام وایه
 د وطن په درد و غم کښې چه اخته په بیماری دی
 په خدا خندا کښې سوزي لکه شمع په زاری دی
 ځان یې هیروطن یې یاد دی که یې عمر په خواری دی
 چه بې یاره بې دیداره د یارانو له یاری دی
 په عالم د پردیسی کښې په هغه می سلام وایه
 که هر خوزه ته نژدی دی خوله سترگونه پناه دی
 د خپل قام ولس له غیږې ویستل شوی په ژړادی
 نه هیر یږی نه هیر یږی په هر ځای که امریکا دی
 دا پټواک دی که یې کورې چه هر څوک وایي زما دی
 د هر چا د زړه د پاره په هغه می سلام وایه
 دا هستي دی وي بشپړازه دامشعل دی وي روښانه
 دا ځواني دی وي مصنونه د غنوبو له طوفانه
 دا نرګس دی وي په امن د بادونو له خزانه
 دا بیرغ دی بنکته نشی د غازیانو له کاروانه
 چه جرس د قافله دی په هغه می سلام وایه

جهداپه چاکوی

څوک په پیسو خرڅ شو څوک په وسلو خرڅ شو
څوک د زونړۍ په غم کښې ډوب دي څه تابیا کوی جهداپه چاکوی

طبعې اسرې په نه نڅیرونو منځرې وتړل
هم یې بانړونه رمسرشته غرځني وتړل
ډیر خیالولي د میدان یې توریالي وتړل
مجبوریت د لاسو پښو نه ننګیالي وتړل
ددې راغلي بیماری اوس څه دوا کوی جهداپه چاکوی

نه مبصر پاتی شو نه مفکر پاتی شو
نه مشاور او ډاکټر نه مدبر پاتی شو

میا او ملا خوشه کړی نه مفسر پاتی شو
 خان و ملک ورسره نه مقرر پاتی شو
 ملگرو واورئ چه خندا کړی که ترها کوی جهاد په چاکوی

شوک د قدرت په طلب شوک د دولت وړي دي
 شوک په تالاش د دواړو د نیابت وړي دي
 شوک غنیمت گنړی وخت د بڼه ساعت وړي دي
 شوک د دوږی او خیمی د مرحمت وړي دي
 د چاپه طمع انتظار د نن سبا کوی جهاد په چاکوی

یو په عیشونو کې ورک بل په فکرونو کې ډوب
 یو لیونی له غمه بل په خوندونو کې ډوب
 یو قربانی د هوس بل په غمونو کې ډوب
 یو د غیرت په چغو بل په سیلونو کې ډوب
 یارانو خوښه موچه بنړی کړی که دعا کوی جهاد په چاکوی

ملک درنه درومی د خود سرو د خود خواپه گناه
 د دین فروشو ندر پرستو د اغوا په گناه
 د پتو پتو غرضونو مدعا په گناه
 خلک پوهیږی چه د چا وچا وچا په گناه

دڅه دپاره چاته نورخوهری ماما ګوی جهادپه چاکوی

دا دجنوا خبرې دهغه ودا خبرې
د سیاسي مصلحت پټې د غلا خبرې
مونږه ترې نه یو خبر شوک کړی دچا خبرې
د چاپه خوله کیږی نن زما اوستا خبرې
اوس تماشاد خپل قیمت سبا بیکاه کوی! جهادپه چاکوی

دجنگ دتوروپه ځای د نصیب جنگ راغی
قاصد می ساینولی د نام و ننگ راغی
وايي حربه ده نوې، نوی نیرنگ راغی
د ملت کشو د ساز نوی آهنگ راغی
خاورې په سربادوی که واویلا ګوی جهادپه چاکوی

۱۵ د ثور ۱۳۴۵ -

پېښور

نظر

سباته مکوره هېڅ چری د بیکه په نظر
 حال د بیکه نه معلومیږی د سبا په نظر
 هر شې په خپل شکل لیده شی که نظر لري څوک
 آئینې ته کله څوک نظر کړي د بل چا په نظر
 ځان ته په خپلو سترگو او کوره چه ځان ووينی
 هوښیاران نگوری خپل ځان ته د دنیا په نظر
 د بینایی سترگې کړه توري د وسعت په رنجو
 هر څه به ویني د دنیا او مافیه په نظر
 غوغا د حسن د یوسف وه که شررا د مینې
 چه افسانه شوه د مینې نرلیخا په نظر
 دا معجزه که خارقه ده که افسون یې گنهی
 مری د قبر چه ژوندی کړه میچا په نظر

خاورې به زړ شي که يې وگورې صاحب نظره
 ما اوريدلی چه زړ کيږي خاورې ستا په نظر
 په غراوسمه مې خواره دی د نظر بازونه
 لوړې ژورې لټوم د مدعا په نظر
 لکه نسیم یم سرگردانه په تالاش کښې د چا
 گوندې مونده کرم خپله ورکه د بيا بيا په نظر
 شبنم داوښکو ورومه په صحرا د کلو
 چه په خدا مراوی غوټې کړم د ژړا په نظر
 د اورکي په شان د خپل زړه کي په تاو الوزم
 د تورو شپو مزی کيږي د رڼا په نظر
 اوس راته گرانه اشنایي د اشنایانو شوله
 چه په آشنا کښې نا اشنا شوم د اشنا په نظر
 ساده افغان یم ماته مکره په اینکو خبرې
 زه څه خبر یم د چاچي او د چاچا په نظر
 چه مې د بازغوندي منکولې کړلې سرې په وینو
 اوس مې نیت تیر دی له عقابه هم ما په نظر

زه د خدای نوکریم قربانی ته یم روان
ننگ مې په اسلام کړیدى ننگ مې په افغان

ما د تکبیر چغه د اسلام دپاره کړیده
ما د غیرت کډه دخپل قام دپاره کړیده
ما شور و غوغا د ننگ و نام دپاره کړیده
ما دا قرباني د لوی مرام دپاره کړیده
سر مې صدقه کړو مال مې هم کړه ترې قربان
ننگ مې په اسلام کړیدى ننگ مې په افغان

ما د حق دپاره سرولمبوته وردنگلي دي
 ما د حق په توره سره روسان په مخه کړيدي
 ما په خپلو وينو غرلوسمه لمبولي دي !
 ما د خان په غوښود توپونو خولې ترلي دي
 مړه مې پدې لار کښې دي لکونه فرزندان
 ننگ مې په اسلام کړيدي ننگ مې په افغان

دا چه ځنې وايي وايي دا د بې ننگۍ چغې
 کارمل - ولي بايي بايي د بې ننگۍ چغې
 دا د دوی سره بنيابي بنيابي د د بې ننگۍ چغې
 اورمه په های های دا د بې ننگۍ چغې
 چاته فرياد وکړم چاته څيرې کړم گريوان
 ننگ مې په اسلام کړيدي ننگ مې په افغان

ملک شورانه پاتې پيښور راباندې اور شو
 ما چه خپل کانه هم هغه کور راباندې کور شو
 غم مې کمولو خو غم لا راباندې نور شو
 اوس چه راته جوړ ديار دلاسه نه پيغور شو
 هلته مې روسان وژني او دلته خاسوسان
 ننگ مې په اسلام کړيدي ننگ مې په افغان

بې سببه خلکه په هرځای کېږي د ګل کېږم
 بيګناه په لارو په کوڅو کېږي نيول کېږم
 بل قصور مې نشته د هجرت په سر کېږم
 ځکه په سوونو په زماګونو بندي کېږم
 راغلم له زندانه بيا مې سر شو په زندان
 ننگ مې په اسلام کړيدی ننگ مې په افغان

داڅرنگ پناه ده داڅرنگې همدردی ده
 داڅه راز سلوک دي داڅه ډول خواخوږی ده
 داڅنګه خصلت دی تربګني که ورورولي ده
 داڅنګه پښتو اسلام ولي که قام ولي ده
 وهرې يم فکرونو دغو کړو ته يم حيران
 ننگ مې په اسلام کړيدی ننگ مې په افغان

زه په تهديدونو د خپل غزمه ګرځيدی نشم
 زه د نام و ننگ د کار و نزاره صبريدی نشم
 زه هغه افغان يم چه هېڅ کله بدلیدي نشم
 زه د خپل وطن د آزادۍ نه تيريدی نشم
 دا زما شعار دی دا زما دين و ايمان
 ننگ مې په اسلام کړيدی ننگ مې په افغان

زه پناه گزين نه يممه واوره مهاجر يم!
 زه پدې ديار كښې مجاهده مسافر يم
 زه د حوادثو سره اشنا يم، صابر يم
 زه جان نثاري ته په هراړ، باندې حاضر يم

توره مې په لاس كښې ده په سربېدې قرآن
 ننگ مې په اسلام كړيدى ننگ مې په افغان

۸ / سرطان ۱۳۹۵ پېښور

پوه مصرعه

د آزادۍ ناوې ته وايه
 چه سرې دركې باقيدار به خومره شمه

خانِ شمسُ ربابي کرميه

ما د لکونو فرزندانو قرباني کړيده
 ما خپل واکم له بي مثاله مهماني کړيده
 سرمې داو کړيدي په دين د محمد عربي
 مظاهره د نام و تنگ مې افغاني کړيده
 زه پدې خاوره کښې لوی شوې لوبيدلی يم
 پلار او نيکه مې پدې ملک باندې خاني کړيده
 څنگه بدله سرداري په غلامۍ باندې کړم
 چه مې ټول عمر د خپل زړه حکمراني کړيده
 د حق سنگرې ټينگوم د عقيدې په توره
 په هر پړاو مې ځکه فتحه اسماني کړيده
 چه افتخار پرې بيا تاريخ د افغانانو وکړي
 داسې مې لويه تاريخي جان فتاني کړيده

مرگ مې قبول کړه خو ذلت ته مې سر ښکته نلکړه
 ما په دنيا کېنې بالبرو نرندگاني کړيده
 چه سرلوږي پرې د دنيا مسلمانان کوي نن
 د دين په لار کېنې ما هغه مسلماني کړيده
 چه په رشتيا يې له حيرته گوته غاښو له مې
 ما پدې شان د آزادۍ قدر داني کړيده
 د مزدورۍ طمع هرقبېه له مزدوره نه شي
 ما په مشرق کېنې خود مختاره سلطاني کړيده
 زه مسلمان يم افغان يم آزاد به لوسم
 دا فيصله مې تر قيامته اېمانې کړيده
 په پرديسۍ کېنې څه خوښي د چا د مينې وکړم
 چه مې اشنا راسره خلکه نلغواني کړيده
 نصيب مې خپل دی لوس به څه کيله د چا نه کوم
 چه زاره يار مې له يارۍ پښماني کړيده
 تاريخ به هر څه کړي په گوته د جانان د کوڅو
 بيا به وايه شي چه (خان) څه مهرباني کړيده

داسمار دليو مجاهد و مبارز قوماندان د گروال

عبدالرؤف خان سرم د نړۍ تاريخي خواله

رحمتونه دې په تا وي له سُبْعانه !
 د گروال عبدالرؤفه قوماندانه
 د اسلام بهرغ دې پورته کړو غازی شوي
 چه قاتل د بې خدا د هري والي شوي
 کله چا شو څه ويلې پرچمي ته
 چا شو کله سم کتلې سره خلقي ته
 دغه ته وي چه قلم دې پرچميان کړه
 په سرو وينو کښې دې ډوب واړو خلقيان کړه
 داسمار ليوادې پلکه له غليم کړه
 برابر دې په صراط المستقيم کړه

په نرگونو ماشیندارې توپکونه
 په سلگونو دهشکې او اوانونه
 درنې توفې ورسره دافع هوا هم
 گري توف، زیکاویک، بلا بلا هم
 د کلونو مالا مال جبهه خاڼه دې
 د دسرو مردکو ډکه خزانه دې
 د جهاد دپاره ویورله شیکل ته
 ځان دې جوړکړه په غلیم باندې یرغل ته
 د لیوا عسکر دې جنګ ته آماده کړه
 منظم دې ټول په خپله قوماندۀ کړه
 منصبدار وو که افراد وو همه وایره
 قربانی ته وو لیواله هسکه غاړه
 د تکبیر ناسوکنږ وو راویښ کړی
 د غیرت وېر موچمن وو بنایسته کړی
 غراوسمه خوه زیدله ولوله وه
 د جنډو په وطن کېده زلزله وه
 جومېشونه غورزنگونه طوفانونه
 ارمانونه معشرونه قیامتونه
 حرکت ته منتظره د لیوا وو
 غوږ نیولی قوماندی ته هم قوا وو

چغه سرای له ډیره غمه زنګیده
 رڼا وړخ پرې توره شپه وه لږزیده
 د خپل مرګ شیبې شمیرلې پرچمیانو
 په کنړ او ننګرهار کېې سرو خلقیانو
 د دشمن له پښو نرمله تښتیدله
 هر ساعت پرې د هیبت چپه راتلله
 فکر وړی د دهریانو حکومت و
 د سیلاب دغ نیولو په فکر و
 دوی پوښه که چغه سرای له مینځه نن ځي
 په سبا د ننګرهار جنازه هم ځي
 مشرقی که په خپل واک او اختیار شي
 حکومت به د خلقیانو پرې په دار شي
 د دې اور لمبې به ورسې کابل ته
 بیا به څه ژړا فراق کوو یو بل ته
 دغه وخت د دې سیلاب دغ نیوودی
 په پیسوکه په وسلو که دیسو دی
 د تقدیر کارونه ځوره چه څه وشو
 مونږ چه نه غوښته هغه راپاندې وشو
 په شگل کېې تخریبی خلک پیدا شو
 اشنايان په اشنایۍ کېې نا اشنا شو

دَ نَفَرَت سِیْلِ پِه تُول اُولس خوهَره شوه
 دَ وصال پِه کور دیره دَ بیلتون شپه شوه
 دَ غرض لاسونه راغله ناکهانه
 دَ نفاق اورونه بل شو پِه خوشانه
 دَ نبرو وعدونه خلک انکاری شول
 پِه قرآن اینودی لاس نه بیزاری شول
 دَ وسلو غارت ته جوړې بهانې شوې
 دَ لیوا پِه سرومال باندې حملې شوې
 دَ اسلام فوج تالا کره ظالمانو
 خود غرضو خود طلبو خود خواهانو
 سرمایه دَ دین، دَ دین پِه نوم تالا شوه
 ناروا پِه سپینه ورځ باندې روا شوه
 مات څانگونه عساکر او منصبدار
 در پِه در خاورې پِه سر شو تار پِه تار
 خیانت او جنایت کری ترون و
 دَ اُولس پِه کور کښې چغې وی شبنون و
 امیدونه ارمانونه شولو خاورې
 دَ جذباتو پِه مخ پریوتلی واورې
 دَ هفتې مزل بدل شو پِه کلونو
 بخت مولایو مروس شو دَ عمرونو

رنځا ورځ په خلکوشپه شوه له دې غمه
 چاته خبرې خپل کړيوان کړمه همدمه
 مسلمان په مسلمان کړی ستم دی
 زړه مې ځکه پدې کار قلم قلم دی
 که څه وایم یو او بل پرې خفه کړی
 که څه نه وایم زړه مې نه صبر پرې
 له دی غمه صاحبان رانه خفه زی
 په دې یوه څپړه سل مخونه سوزي
 کنه دیرې د وینا خبرې شته دی
 په کښې سوی د ژړا سندرې شته دی
 څه به خوله په دې خبرو خوزومه
 څه به مالګه په دې زخم دوهمه
 دا غمژنه د آهونو افسانه ده
 د حسرت د اوښکو ډکه پیمانه ده
 که مې عمر د سلګونو کالو تیر شي
 د اسمار د لیوا غم به څنګه هیر شي

د دې لوی فاجعی خبر چه خپور شو
 په هر ځای کښې د غازیانو شورشور شو
 په رقیب د خوشحالیو سبا راغی
 تنیدلې خوب یې سترګوله بیا راغی

ساه يې واخته له مرگه نه راستون شو
 اميد وار د شپو او ورځو د ژوندون شو
 په سل رنگه فريبونه نيرنځونه
 رابنکاره دكې جيبې شولو دامونه
 ديارلس سوه پرې اته پنځوس د بړه
 هم اسد او سنبله وه برابره
 د شمسي كال د غمونو ورځې شپې وې
 تورې لړې د وطن په مخ خوه رې وې
 څه به ووايمه چاته چه څه وشو
 رهنان په رهنۍ باندې ماړه شو
 له دې وجهې په محفل كې خاموشي ده
 په كنډ باندې راغلی بې هوشي ده
 تاته وايم د زړه سره قوماندانه
 لږ د زړه په غوږو دا واوره زمانه
 هغه څه چه مقدر وي هغه كيږي
 د خداي كړه كوره په بل څه نه بدليږي
 چاويل دا چه زه به بې سره خولۍ شم
 يا به زه په خپل پټكي باندې زندي شم
 چاگېله چه به خپل راته پردي شي
 پيش امام به هم غليم د مقتدي شي

د چا خیال و چه به مونږ هسې اخځه شو
 یا به مونږ په خپل ټوپک باندي ویشته شو
 څوک خبر و چه به هسې در په در شتم
 مهاجر به خوار و زار د پېښور شتم
 خبر به غواړم د یارانو په کوڅو کښې
 لټوم به د سرسوری په میرو کښې
 دا کمان مې خدایکو نه ووچه نن هسې
 پروڼ هسې بیکه هسې سبا هسې
 هغه وشولو چه هچا نه منله
 نه مې زړه اوته مې عقل قبوله
 لوس که خاورې باد وو نکوي سود
 په شر ا د مړي نه کیږي بهبود
 تیرې شوې چې پریده نوې کورۍ
 د وطن ناوې له غمه شوه سرتورۍ
 یوملې قرار ته سترگې دي په لارې
 د بل چا په طمع نشی که هوښیارې
 دا بې شمیره افسران چه ته یې وینی
 په نیام کښې سپینې تورې شوې زنګینې
 د یو نوی ژوند دپاره په غورنګ کړۍ
 په پردو د خپل رباب کښې نوی ترنګ کړۍ

گوندې وی چه دا سړی وینې تودې شي
 لکه بازې بیا په بڼکار مگولی سړې شي
 د مقصد منزل ته ورسو په توره
 په غلیم کړو مور په سپینه وږخې پوره
 ته رښتینی ددې خاورې پرورده یې
 ته سالار یې د احرامو سرکرده یې
 رهبران د تنظیمونو دي که غړي
 ستاد تورې د تحسین دي پور وړي
 بې نیازه څه خبروي له نانمونو
 د تورمنو قدر غواړه له تورمنو
 ته د سیالو په توکي کښې هغه سیال یې
 چه همیش به د تاریخ د تندې خال یې
 تا کمالی پدې لار کښې کړاونه
 تا په سرباندې وهلی دي دا وونه
 تابیره د نام و تنگ ده پورته کړې
 تاجنده د آزادی ده ودره ولې
 زمانه که په رښتیا ښکيالي غواړي
 مور دې کښی ستا په شان له خوی دې راوړي

شال خور

ما د اسلام د بلي شمعي پتنگان وليدل
 ما د ايمان او د غيرت پالوانان وليدل
 جهاد ته تلمه دينشي دلورو غرونو په سر
 ما د وطن د لوړو غرونو شاهينان وليدل
 وو غور، نگونه بهيرونه د وطن د مينې
 په شنو خنکلو کښې مې شنه شنه منځريان وليدل
 مقابلې ته د غليم وو په دانگونو روان،
 لوی او واره مې قرباني ته شتابان وليدل
 چغو نارو د تکيرونو وه فضا نيولې!
 په هر قدم مې د توحيد د بني طويان وليدل
 د شاه زلمو د هلو خلو هنگامه جوړه وه
 د اسلامي جومبش مې شمعي چرغان وليدل
 د شال په خور کښې د غاربانو قرارگاه جوړې وي
 خان وجهان مې په جهاد کښې د جانان وليدل

صد آفرین په کل زرین، باچا زرین شه د قام
 چه ملا ترلي مې په جنگ کښې په ښه شان ولیدل
 مورچلې ډکې د پآچا وی د ځمرو له بجو
 ډوب په اخلاص کښې د خالص مې پیروان ولیدل
 مخ یې وانه راوه د تورې په میدان کښې له چا
 اهل حدیث مې داوطلبه فدایان ولیدل
 د مزابلو سرې لمبې شوې د دشمن په خونه
 خاورې ایرې مې په اسمار کښې غلیمان ولیدل
 د هر طرفه په غلیم باندې غوغا گډه شوه
 لوی او واړه مې پریشانته په گریان ولیدل
 شال وشنگر دوباره خلاص شو د دشمن له گوتو
 توفې تپانگونه مې په شپه کښې گریزان ولیدل
 بری نصیب شو د غازیانو د ایمان په توره
 ستوري مې خلکه په نڅا کښې د آسمان ولیدل

۲۱ د اسد ۱۳۶۵ شال خور

۱ د حزب اسلامی نور قوماندان - ۲ د جبهی نجات ملی زره ور قوماندان -

۳ د حزب اسلامی خالص مبارز قوماندان - ۴ مولانا خالص مجاهد رهبر -

۵ د مولوی حسین د ډلی ځنی مجاهد ۶ د کلی نوم - ۷ د کلی نوم -

د اختر په مناسبت د افغان مجاهد د زمرې اولاد

دوب يم د غم په دریا بونو کښې اختر چرته دی
مزانگم د فکر په تالونو کښې اختر چرته دی

مینه یې شوې بورې د بچو په مرک زموږ د کلی
غوغا ده کله په کورونو کښې اختر چرته دی

باران وهریږي د سرو او ښکود نیم زالو په مخ
د وینو سیند دی په موجونو کښې اختر چرته دی

نور به خوشحاله وی ماته خورمونه نصیب
در بدریده په درونو کښې اختر چرته دی

خلکو نکرizi داختر دي په لاسونوايښي
زموښه سر دی په لاسونو کښي اختر چرته دی

له سره تير شومه خوتيرنه شوم له نام ونگه
هرڅه مې داو کړه په داو نو کښي اختر چرته دی

لاس و پښي سترگي غوږونه راته پاتې نه دي
ټوټې ټوټې يم په بمونو کښي اختر چرته دی

سبابيگه دي د روسانو يرغلونه په موندن
ناست يم د وينو په دندو نو کښي اختر چرته دی

بويه چې بيا سره يوځای شو په زړو بورجلو
ورک يم په دوړو د جهازونو کښي اختر چرته دی

لکه مرغی په ډکي شپي سبا کوم په طبعه
سوزم د هجر په اوږدو کښي اختر چرته دی

په سجده پروت يم که مې خدای کاندې زاری قبوله
ژړا کوم په محرابونو کښي اختر چرته دی

حکيمه وايه اوس په څه باندې روژه ماته کړم
د زهره بوی دی په جامونو کښي اختر چرته دی

عبداللہ غمخور، د جہاد د ملکرو پر منح کي

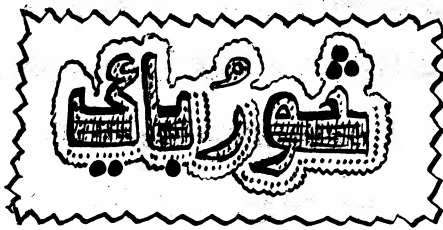
اختر هغه دی چې اختر د انزادی وی پکښې
د تش نامه په اخترونو کښې اختر چرته دی

اختر به وی په محلونو په ټکلو کښې د چا
د مهاجرو په کیمپونو کښې اختر چرته دی

لویه پښتوده راپه غاړه لویه پیره راشه
کړځم په لویو کړتونو کښې اختر چرته دی

د وطن ویردی د دین ژړا ده
په موبنز راغلی لویه بلا ده
افغانیت وژني انسانیت وژني
لویه خبره ده لویه غوغا ده

له وطنه لاس ختلی کور وکړیم
 مهاجریم سرکردانه درپه دریم
 شوم د زړه په رنځ اخته په پېښور کښې
 د خيبر په هسپتال کښې په بستریم

د سبانه خبرنه یم چې څه کيږي
 د شروند شپې ورځې دي پاتې که ختمیږي
 چیرته زه او پېښور او دا سر نځونه،
 د تقدیر کښې په هیڅ شی نه بدلیني

مرک او ژوند غاړه غړۍ دي نه پوهېږم
 خبر نه یمه له ځانه چې څه کیدم
 یو موجود یمه بې واکه بې اختیاره
 د ازل ابد په لاسو کېنې لوبېږم

ارمانونه مې په زړه باندې وریږي
 رنځور زړه مې د ماشوم غوندې ژړيږي
 په دې هسې وخت چې وخت د نام ونگ دی
 د زړه ستني مې د رنځ په تیغ غوڅیږي

په تنگ مې وای خو پروت مه وی په بستر کېنې
 د غیرت تور په لاس وی په سنگر کېنې
 د وطن د ازادۍ په بله شمع
 سپیلنې لوگي لوگي وی په مجمر کېنې

د هیواد د خپلواکۍ غمونه کم وو
 چې د پاسه لا د زړه په رنځ رنځور شوم
 په اور و سوځي زما خوارۍ نصیبه!
 هم مهجوړ، هم مجبور، هم معذور شوم

د خواره وطن غمونه به څوک پالي
 څوک به دې زخمې تنې له اوږه ورکړي
 ته دحان په غم اخته شولې (غمخوړه)
 څوک به دې مريض له دمه دزړه ورکړي

څوک به څه وائي چې څوک يم دڅه کار يم
 يو خودداره مسافر د بل ديار يم
 چې توتيا ئي حکيمان دسترگو بولي
 د هجرت د قافلې هغه غبار يم

دا تاد اودی مونږه ايښی په سرونو
 دا منار پورته کوو مونږ په هلونو
 سربه ئې پورته تر اسمان شي که خدای کاندې
 قربانی ته ئې ولاړ دي په لکونو

خوک پري نه جوړپري

چوکۍ ده يوه اميدان ډير دي خوک پري نه جوړپري
ډلې ټپلې دي قيصې دي خوک پري نه جوړپري

هر خوک دخپلې خوښې ويني باچاي خوبونه
جاه و جلال دی که بنکې دي خوک پري نه جوړپري

مسابقه ده د خبرو د جرکو مره کو
مشاجرې مناظرې دي خوک پري نه جوړپري

جلب نيولى بخت مې نن دی دروازی ته ولاړ
د اتحاد سترگې ږندې دي خوک پري نه جوړپري

د اقتدار لیلی قربان دې د نامه نه شمه
ستا د وصال وعدې خوږې دي څوک پرې نه جوړېږي

د داوطلب مشرانو چاته خه ووايم؟
جدا جدا تمې اسرې دي څوک پرې نه جوړېږي

دطن لاندې آزاد شوی غلبه جوړه ده
په یو اوبل باندې حملې دي څوک پرې نه جوړېږي

د کابل تخته څومره خوږې پېچې پرې لوی او واړه
لاس وگريوان اوځولې په ځولې دي څوک پرې نه جوړېږي

په غزاو سمه کښې غوغا ده قیامتونه دي جوړه
لارې کوڅې په وینو سرې دي څوک پرې نه جوړېږي

خوږه وطنه سپیلنې دې شم د کاهو بوټو
ستا د وحدت نارې سورې دي څوک پرې نه جوړېږي

د غمزه و مهجورانو درپه درو خلکو
اوسکې په مخ ولې ولې دي څوک پرې نه جوړېږي

خلکه د خپله لاسه چاته خپل گريوان خیرې کړم
غټې خبرې وږې ځولې دي څوک پرې نه جوړېږي

الْفَقْرُ فَخُرِّيْ په خوله وائی خو صبرینې کله
 میا و ملا که استانی دي څوک پرې نه جوړینې
 لوی اس را د افغانانو زعامته سراسه؟
 بې له تا پرېکړې که جرگې دي څوک پرې نه جوړینې
 ډیرې پرې اوشولې خبرې څه ترې جوړ نشولو
 سترگې یې ستا په لور کېرې دي څوک پرې نه جوړینې
 اوس مې په سر او په لیمو دواړو قدمه کیږد
 د مرگ او ژوند روستی شیبې دي څوک پرې نه جوړینې

چناربانده

د اسلام ننگ دی لوی واړه ترې ملاده

د دین غذا ده

د خوږ وطن نه جوړ شوې کربلا ده

د دین غذا ده

غوغا ده کړه شړو شوردی

د ملحدانو ظلم زور دی؟

قتل عامونه دي انګور دی

د ځمکې مخ راته سوراوړ دی

خیرې کریوان مې د عالمو تماشا ده

د دین غذا ده

نن په اسمار بلې لمبې دي
 د مجاهدو پرې حملې دي
 نريکا ويک که دهشکې دي
 که د توپونو خولگي سرې دي
 د راکتونو ميزايلو پرې غوغا ده
 د دين غذا ده

له خاورو پورته شو کړدونه
 د لوبکو جوړ شو غزونو غزونو
 ورانه چوڼۍ شوه بارکونه
 محاصره شولو فوجونه
 دشمن د ماتې سوغ دی داويلا ده
 د دين غذا ده

مير "سلام خان" که عجب خان دی
 ابراهيم خان که دلدار خان دی
 که چړيکل که تاجبهر خان دی
 هر يو د تورې پهلوان دی
 په قوماندان محمد زيرخان مې تسلا ده
 د دين غذا ده

عمر دی ډیر شه ننکیالیه
 له سره تیره تور یالیه؟
 محمّد زرينه بریالیه
 علم برداره جنکیالیه
 تاته د لویو قربانیو تمنا ده
 د دین غزاده

که چوپ ذکر د غازی کرم
 یاد به حاجی عبد النبي کرم
 صفت که که د مړینی کرم
 نو به یې د دغه منځری کرم
 ویستلی تور په جهاد کښې نن سباه
 د دین غزاده

د مرګی ته هیر شي تور زنه!
 ملا تور خانۀ صف شکنه
 د فرهادی عزم خښتنه
 په آزادی پسې کوه کنه
 د راکټ ډنډې د غلیم په سربلاده
 د دین غزاده

د اسلامي جو مېش نارې دي
 د غيړتونو نرلزي دي
 د مرگ او شړوند مقابلي دي
 په غر او سمه غلبي دي
 د تكبير چغو خپلوي اشردهاده
 د دين غزاده

په "اغذ باغ" كه په "دانگام"
 د "شال په خوږ كه وكړي پام
 كولى وريږي صبح و شام
 چنار باندې، كښي په هر كېام
 غازيانو كړي په خداى باندې اټكا ده
 د دين غزاده

يا به آزاد افغانستان كړو
 يا به مې غليم له كورستان كړو
 رنگ به په وينو دا جهان كړو
 بيرغ به پورته د افغان كړو
 د افغانى شهادت دغه تقاضاده
 د دين غزاده

غزل

دا چې په زړه د چا د مينې تلوسه تير شو
که په گريوان مې د سړد اوښکو سلسله تير شو

زړه يادونو راپه مخه کړې د خپلو کوڅو
چې مې له سترگو د خواره وطن کعبه تير شو

د جدایه نارې سورې مې له خولې ووتلې
چې په غوغا مې له ذير قافله تيره شوه

ما ويل ورځم چې د ښااسته جانان پښتنه وکړم
چې ناگومان د (ناگمان) هغه چیه تيره شوه

د خندا شين چمن شو پاټي هم مخ پټې غوقه
ورمه د کلو د بلبلو ز مزمه تيره شوه

دنکې ماڼۍ مې د الحاد په جفا ونړيدې
په کور وکلی مې د جبر نر لزله تيره شوه

زړه مې ډاډه و په پښتون ولي خبر نه ومه
چې د پښتو او پښتون والي جنازه تيره شوه

نور به منت د لباسي يارانې خله کوم
د يار د سپينې خوږې وعده هغه موده تيره شوه

رلسته چې وير په زلميتوب او پيغلتوب وکړو
زما ځواني او ستاد حسن غلبه تيره شوه

غازيانوچي ونه غوليږي

نوي حربه ده د روسانوچي ونه غوليږي

نوي پلمه ده د خلقيانوچي ونه غوليږي

نوي نيرنگ دی د خبرو د الحاد په شربه

نوي خدعه ده د تېکانوچي ونه غوليږي

نوي دامونه غوړيدلي دي زمونږ په خونه

نوي داني دي د ښکاريانوچي ونه غوليږي

په ناپذيره هشتيگانو کښې هشتي نشته دی

د خولي په چغو د جاننيانوچي ونه غوليږي

شونډې ئې سړې دى د آسيا او اروپا په وينو
په نړۍ خورخوځوځوانو چې ونه غوښتلى

په نړۍ ئې يوه په خوله ئې بله ده شل ژبې لري
د زمانې په شيا داندو چې ونه غوښتلى

سړي خوار دي خلک خورۍ د درنده وپه خير
په دې سورخولو سرو ليوانو چې ونه غوښتلى

فرق د انسان او د حيوان دى دکر دار په اساس
په آدم زادو بنامه انسانو چې ونه غوښتلى

هسپنه موبن چرې دوکه شو په خبرو د چا
په سياسى بزغنس مينانو چې ونه غوښتلى

زبان بندى چشم بندى ده! دزبندى چرته ده
په پرېکوڅى دظالمانو چې ونه غوښتلى

د وخت آواز دى مجاهدو افغانانو ته نن
په دغا بازو ملحدانو چې ونه غوښتلى

تښې خبرې دي دوکه ده حقيقت نه لري
غازيانو پام کړئ په موزيانو چې ونه غوښتلى

دَ قسمتونو فیصلې کیږي د تورې په مخ
تورې بمبل کړی افغانانو چې ونه غږه لیږي

وخت د گټلو د بایلو دی راغلی نر موبن
غور پرې وکړی مشرانو چې ونه غږه لیږي

استعماري پېرک

وايي کابل کښې ملحدان لويه جرگه جوړ وي
لويه جرگه چرته ده لويه دسيسه جوړه وي

د سرو لښکرو د غرض د اهتمام لاندې
ملی سمون له د وطن ملي خاکه جوړه وي

نوی آشوب دی خدایه خیر کړې سیاسي مداري
په لاسو خولو لوبې کوی بله پلښه جوړه وي

اوس د جاموسه ننوځي د دنیا په سترگو
د کاسې لاندې په خورنگه نیم کاسه جوړه وي

چرته خلقیان چرته روسان او چرته لویه جرکه
هرڅوک پوهیږی چې دا څه دي او دا څه جوړه وي

لویه جرکه چرته ملت چرته وطن چرته دی
څوک وايي دا چې افغانان لویه جرکه جوړه وي

مصالحه نشته هشتی نشته خبرې دي دا
غرضیات تشه بې بنیاده هنگامه جوړه وي

داسې ښکاریږی چې د جاز او توپ نه نشو پور
حکه قاتل د زمانې لویه حربه جوړه وي

د محفلونو میتونکو د هورا په چغو
غوغا ده جوړه شپې نه ورځ له ورځې شپه جوړه وي

د جعلیاتو په ویلو یې شروع کړی ده؟
پروپاګند له د دروغو پابریکه جوړه وي

نسر په دنیا کې چې چاپېت کړیدی په دوه وگوتو
(نجیب) ته کوره دغه کار ته څنګه زړه جوړه وي

د یو افغان په حیث افغان له دغه نه وپکار
چې وروڼه وژني له وطن نه اديره جوړه وي

نږې دوکه ده خلکه خیر شئ ډرامه ده نږې
نږې لوبغاړي بیا څه نږې تماشه جوړه وي

د دې زخمي زخمي تنې او بېسمل شوو خلکو
مړيان څرنگې جرګه يا مړه که جوړه وي

بس د جهان د غللو تيرويستو د پاره
سبا بيګا په ډول ډول طوطه جوړه وي

غور پرې وکړه خبردار شه د افغان اولسه
لويه جرګه نه، غلیمان دام و حلقه جوړه وي

زخه زړه

د شلم قرن په وحشت باندې فطرت ژاري

انسانیت ژاري

د بې الفتو په خصلت باندې الفت ژاري

انسانیت ژاري

د علم سر یې له سرعت په اسمان ولگید
 سپوږمۍ ته وخوت خوونه خوت د منبر څوکې ته
 نمر او سپوږمۍ اوستارو سر یې سترگې وشوې
 خو د موسیٰ غونډې کلیم نه شو د غر څوکې ته
 چې ننداره پکښې د حان او د جهان وکړي
 نه شو بخډې دهغه جام او بام ودر څوکې ته
 په بادو سور شو په تکل کښې د زهر او مریخ
 پل یې وانه خست د اخلاقو د شجر څوکې ته
 حکه حیرت ورته له غمه په حیرت ژاري

انسانیت ژاري

په ذریږن یې د ذرې لږمون سوری کړه منم
 وې خبر د چا د خوږین زړه او لږمونه نشو
 تل ته شو کونړ د وې ځمکې په کازونو پسې
 مگر واقف د سر د ځمکې د مازونو نشو
 په طوافونو شولو ستړی د خلیل د کعبې
 خبر د زموږ د کعبې له مرادونو نشو
 څومره تالاش څومره هوس او څومره هلې ځلې
 بیا هم آگاه د زمانې په پیغامونو نشو
 د بصیرت په خاوندانو بصیرت ژاړي

انسانیت ژاړي

د نوي علم کرشمه ده د شلمې صدۍ
 داچې بشر له د اېټوم غونډې بلا جوړه شوه
 د نابغه ذهن تخليق دی چې دنيا خوه ځوي
 په لویو لاسو چې د الویه اشردها جوړه شوه
 د عالمي امن راکټ مې په کبني یو ونه لید
 که په زرگونو د تخریب نوې سلا جوړه شوه
 د اسرافیل د صور پوکي ته حاجت پاتې نشو
 په اېټوم بم چې دوزخی هیرو شیمیا جوړه شوه
 اوس د خلقت په خارقو باندې خلقت ژاړي

انسانیت ژاړي

دَ بشر خوا و په خبرو به حُان څه غولوم ؟
 دَ بشری جنايتونو چي حساب نشته دی
 دَ مادیت دَ ترقی کتاب مې وکتلو
 بې له مرګونو په کښې بل فصل او باب نشته دی
 چې حُان کړی وقف د جهان د نیک مرغی د پام
 جنابان ویر دی خو هغه عالی جناب نشته دی
 ما دَ خرد دَ خاوندانو نه پښتنه وکړه
 د دې سوالونو د هیچا سره جواب نشته دی
 په پټه خوله پدې حالت باندې حالت ژاري
 انسانیت ژاري

دَ بشری جنايتونو دَ بیلګو په لیدو
 فراغه دَ نوی قرن افتخار کوي
 دَ سرپرېکړو میلیونونو انسانانو په مرګ
 جشنونه نیسی خوشحالی لیل و نهار کوي
 صیاد دَ عصر د مارغانو دَ څارویو په حای
 نوی ښکارونه دَ قومونو د کشتکار کوي
 لکه ښامار چې نه مړیږي دَ بچو په غوښو
 نړۍ خواره هسې خویونه د ښامار کوي
 د بې خصلتو په خصلت بانګ خصلت ژاري
 انسانیت ژاري

هغه وحشت چې په وحشت کښې هیچانه وکړی
 تعلیم یافته و نن د علم په جامو کښې وکړه
 د تیر و شتو پیرو وار و وحشتونه شو هیر
 خه چې زور وکړو د تهذیب په ورځو شپو کښې وکړه
 نسل کښې ده د بشر د تحول په نامه
 د اجنایت چې واکدارانو په پلمو کښې وکړه
 پروپیټر و هم افسر و هم داعی د امن
 چا چې دا ظلم د افغان په سردرو کښې وکړه
 له دې وحشته عالمونه په حسرت شراړي

انسانیت شراړي

اوس د مظلومي دنیا حای د امید پاتې نشو
 چې ساینس دانانو یې بنکاره د مرگ صلا کړیده
 له داسې خلکو له دانسته به څوک خیر وویني
 چا چې له علمه د تخریب دپاره غلا کړیده
 امان دې وشي له دې نوی استکبار ه ځني
 چې نن سبا یې د جهان د سر سودا کړیده
 نه په جنگونو شوماره نه په مرګونو سترې
 که عواطف پرې هرڅو شور و غوغا کړیده
 په مظلومه ددې جهان مظلومیت شراړي

انسانیت شراړي

ته جي ونه ليدې

اخترېد څه ڪړم ٻي له تانه ته جي ونه ليدې
 ڪيله جي وشوه له خپل ځانه ته جي ونه ليدې

خلک دې بندو دروازو ته دديدن وو ولاړ
 زينت و تلي له مڪانه ته جي ونه ليدې

لاري ڪوڅي وي ژاروشوي د بهنوپه څو ڪو
 دديدن تنده وه ٻي شابه ته جي ونه ليدې

غريب آباد و له حسرته نه غريو ښولي
 ښورسټي وه هم حيرانه ته جي ونه ليدې

غرغا وه كچه د مسعود او د نعيم په خونو
 بالامانه وه پریشانته ته می ونه لیدی
 پاچا صاحب و فکر وری ناکړو ته د وخت
 زړه یې و سترې له دنیانه ته می ونه لیدی
 د اختر وځ وه خو یې زه په خوږ وپوی نشومه
 خندا وه ځکه له ژرانه ته می ونه لیدی
 پیران می ولیده ملا هم د خرد په غرض
 د فضیلت خونه وه ورانه ته می ونه لیدی
 بلند نظره په کښې نه وو خود نظره وو ډیر
 د فراست نام و نشانه ته می ونه لیدی
 سترگې می نشولې مړې د یواو بل په لیدو
 د آندۍ د زړه ارمانه ته می ونه لیدی
 هڅه می وکړه چې به زه په غټو تا دوینم
 د زمانې خیرې کړیوانه ته می ونه لیدی
 د وصال قدر رامنځته شو د هجران له کوڅو
 وسومه ځکه بې نیرانه ته می ونه لیدی

خلک مې ولیدل خوستا تسل پرې کله کیده
د ارماني جهان جهان ته مې ونه لیدې

تا له خاکی عالمه کده په رشتیا کړې وه
د ماینام ستوری شوې جانانه ته مې ونه لیدې

په دې نیمگړې دنیا کې به څه خوښی وکړی څوک
چې سود یې نه وی بې له زیانه ته مې ونه لیدې

بهاوالدینه ته بنادی وې ته اختروي زمونږ
اختر به څه کړم بې له تانه ته مې ونه لیدې

د اسلامي اتحاد شورا ته پيغور

که دغه حال دغه جريان وي افغاني شوري
زمونږ به لاس ستاسو گريوان وي اسلامي شوري

شورای شوي جوړې په خوځله څه ترې جوړ نشولو
جرگې پرې وشوي سلسله څه ترې جوړ نشولو
ديرې خبرې يو تر بله څه ترې جوړ نشولو
يو يې پخلا بل مورو اوڅه ترې جوړ نشولو

خو به دا کور په هسې شان وي افغاني شوري
زمونږ به لاس ستاسو گريوان وي اسلامي شوري

د خدای د کور په قسمونو اتحاد ونشو
 په خوله مجدي شو خود زړونو اعتماد ونشو
 موبن چي غوښته هغه مقصد هغه مراد ونشو
 د يوې واحدې رهبرۍ لاندې جهاد ونشو

خو به داشوراو د افغان وي افغاني شوری
 زمونږ به لاس ستاسو گريوان وي اسلامي شوری

جهاد يې پرېښوده تالاش يې د پيسو وکړه
 چا د موټر چا د بنگلو چا د وسلو وکړه
 دا جنايت خلکو په سل رنگه پلمو وکړه
 چا په خاني چا په پيرۍ چا په پټکو وکړه

که دغه چور دغه قالان وي افغاني شوری
 زمونږ به لاس ستاسو گريوان وي اسلامي شوری

هر څه دخپلې خوښې کينۍ څه حساب نشته دی
 ويره او خوف دهیچا سره د عتاب نشته دی
 اميران شته دی خو باز خواست نشته کتاب نشته دی
 څه چې چا وکړه دهغه فصل او باب نشته دی

خوږه داشهر ناپرسان وي افغاني شورى
 زمونږ به لاس ستاسو گريوان وي اسلامي شورى

سترگې لري خو بې له ځانه څوک ليدلى نشي
 په غونډو اوږى ولې حق پرې اوريدلى نشي
 د غونډو زړونه دى كه كاني درديدلى نشي
 ځكه دخپل وطن په حال باندي ژرېلى نشي

كه د اضمير او دا وجدان وي افغاني شورى
 زمونږ به لاس ستاسو گريوان وي اسلامي شورى

غور پرې وکړئ مشرانو خطر پيښه ده
 له خود غرضو خود خواهانو خطر پيښه ده
 دين و وطن ځي صاحبانو خطر پيښه ده
 نام و نشان مري افغانانو خطر پيښه ده

خوږه دا آه او داسوران وي افغاني شورى
 زمونږ به لاس ستاسو گريوان وي اسلامي شورى

ځي په رشتيني د خپل خداى سره وعده وكړو
 اهل دكارتو كار و سپارو تصفيه وكړو

خبرې پريږدو د عمل مظاهره وکړو
د اتحاد بيرغ کړو پورته نرمز مه وکړو

خو به په زړه کښې دا ارمان وي افغاني شورى
زمونږ به لاس ستاسو گريوان وي اسلامي شورى

که دغه حال دغه جريان وي افغاني شورى
زمونږ به لاس ستاسو گريوان وي اسلامي شورى

در قریانی دعوت

جنگ دی د وطن په سر تیر شی له سروغونه
دی د نام و ننگ خطر تیر شی له سروغونه

ای د توریالو خانه ای د مړنو پلار
څو به کړځی در په در تیر شی له سروغونه

داد بې شکو کوچی نورې د لیدونه دي
داغ دی د زخمی هگر تیر شی له سروغونه

چاته سترگی آروئ چاته امیدونه کړئ
زړه دی ټول پره پره تیر شی له سروغونه

ژوند که د عزت نه وي مرگ پرې شرافت لري
لوی واپه شئ تور سپر تير شئ له سرو نو نه

وخت د غلبو دی دا ، وخت د شاه زلمو دی دا
چغه کړئ په سمه او غر تير شئ له سرو نو نه

دا د پلار نيکه وطن نه پرېږدو رسوا خو ته
بيا په خپل حجر شجر تير شئ له سرو نو نه

مخئ اروپا له نور تير له امريکا نه شئ
وکمته دا خپل دو تر تير شئ له سرو نو نه

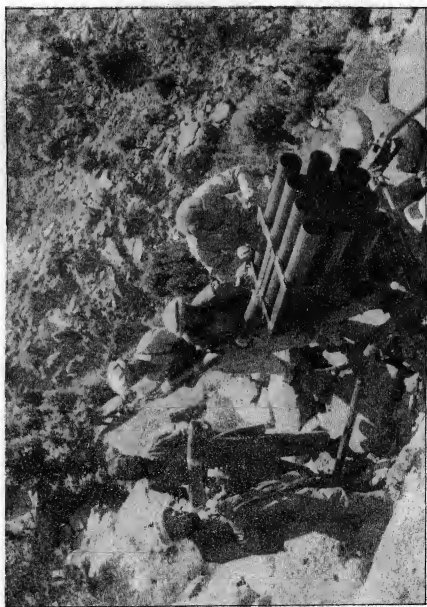
شور دی په غزنی کښې واويلا د بت شکنو ده ؟
کړئ فضا شرر شرر تير شئ له سرو نو نه

روح د (احمد شاه) او (ميرويس خان) په تلو سووښم
بنگل کړئ د بابا خنجر تير شئ له سرو نو نه

مرو که پاڅي کيږو دا پښتو پوره کوو مونږه
وخيژئ د دار په سر تير شئ له سرو نو نه

چغه د غيرت شئ د همت وتری ملاوي
ټول کړئ دا دهري تير شئ له سرو نو نه

نجیب الله غمخور د مجاهدینو سره

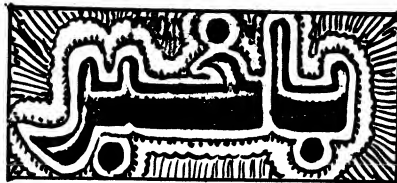

کل عالم دې واک تماشې ته راوتلي دی
ټول جهان خبر خبر تیر شئ له سروغز نه

بندې ترېن مې ټکرې چې داسپین سحر راوځي
حار د آزادۍ له نمر تیر شئ له سروغز نه

داملي غرور او افغاني شان و شرکت زمونږ
نه مني بل سر په سر تیر شئ له سروغز نه

په خوله يوه په زړه ئې بله ده ونه غوه ليرى
سکه ئې قلفه ده ناچله ده ونه غوه ليرى

هرڅه دځان دپارغ غواړى نوم د قام اخلى
چې څه پرې واي خوله ئې خپله ده ونه غوه ليرى

پرون ئې يوه ويله نن بله او سبا به څه واي
وينا ئې سپينه نه مجمله ده ونه غوه ليرى

د آزادۍ د بلې شمې پټنگانو واوړى
د يوه لامړه نه ده او بله ده ونه غوه ليرى

مجنونه راسه چې فریب د زمانې ووينې
ليالی حیلنه ورا دغله ده ونه غوه ليری

زمام د فکر چې ورنگړی د پردیو په لاس
دا ملغلره بې بدله ده ونه غوه ليری

د تور و جنګ دې دی کتلی خو د مین خبره
ملګرو کونګه ده ارجله ده ونه غوه ليری

تالا د یوې شاهي د لاسه نه کړیوان خیر و
اوس خو د یوې په خای ووه کله ده ونه غوه ليری

سر د خبر و راته ورک کړه د غرض لاسونو
دا ماشوره خدایکو انچه ده ونه غوه ليری

خو چې یو نشو همه واره د ملت په صفت
دا معتا کرانه ناحله ده ونه غوه ليری

د هوپړيکړه افغانی ده

هر څه کړان شو په جهان کېنې د سړو یوازانیډه
د غمونو امبار جوړ دی د مرکونو پریمانیډه

د بدبه ده د ډالرو د روبلو، شبنون جوړ دی
سیاست دی د پوندونو د ریالو، خان خانیده

د بل څه هوس ونکړې انسانان چې څومره غواړې
په یوه پیسه خرڅیږي لیلامیږي حیرانیډه

مارکیټوته پرې ټول ډک دي تقاضاده د وختونو
بې تپوسه حلالیږي قصابی که قربانیډه

د مالونو قیمت جگ شو نرخ یې اوخوته اسمان ته
انسانی ارزش راپریوت دانایي که نادانیده

روحانی ترون شولرې د مذهب جنازه وځي
محرابونو کښې غوغا ده د مادي حکمرانیده

د وحشت لمرې خوریدي د اخلاقو کاروان لوټ شو
بچ خدا په باخدا و مسلط دی کریانیده

د مشرق کریوان شخړې د اسمان لښې سرې دي
د رڼا د تیارې جنګ دی د اوضاعو بحرانیده

د اسیا په نړۍ منګولي ښځې کړي دي روسانو
منرو دي اوروڼه بل دي د دهریانو سلطانیده

میندې بورې په بچو شوې جوړه کونډې په مړونو
د ښوونو له تاراکه تباهی ده ویرانیده

له پسونو یې نړۍ موړدی اوس د زړونو غوښې غواړي
د انسان د غوښو بوی دی د روسانو مهبانیده

یو اشوب دی بې مثاله یوه غوغا ده شورانګیزه
یوه ناله ده جان گد انزه یو عالم پریشانیده

خوږیده دي رنځیده دي ژړیده دي په خوږنګه
د وطن هره ذره چې پریادی ده طوفانیده

څوک چې وینو ته لیواله څوک چې مال وهي په بډه
لویه پیړه لارسیږته رهزنان دی رهزنیده

له پردویو کیله نکړم څه چې وهغه یې وکړه
خو له خپلو چې زرغون شین دی دا یې لویه نشانیده

یو یې خوري بل ورته گوري هغه خاندی دغه ژاري
دا زمونږه امارت دی دا زمونږه مسلمانیده

نه شر میږی له عالمه نه یې ویره شی له خدایه
له وحدته کړیزانه خودسری نافرمانیده

(پسرلی، دی که (رفیع) دی که (غروال)، دی که چشتی دی
هم (ننګیال) پرې خبرومه مایوسی ده خان خانیده

حئی چې څو له دغه کلی کډه وکړو بل وطن ته
دلته شپه او ورځ ملګرو! ارمانی ده ظلمانیده

د قلم ژبه تیره کړې چې د زرغره په وینو ښکل کړو
د خواږه وطن غږونه دغه چارو وجدانیده

ترانې د غورزنگونو افسانې د زخمۍ نړۍ وروڼو
د تاريخ په تندي خال کې د اموسټره کامرانیده

حق به وايو حق به غواړو په قلم وي که په تور
د ازموښه فريضه ده دا ملي جان پشانیده

منادي راته اواز کړي واي پايڅه هله هله
نه پوهيږم د چاغېردي اوکه وحي اسمانیده

زياته نه وايم يارانو په بچوې دې قسم وي
له دې غمه سودايي يم د عزت نگرانیده

لکه شمع سر تر پايه په شرا شرا کچه سوځم
د وطن دميني اور دی نه مرکيږي خودمانیده

يا به ژوند د شرافت کېدو يابه مرگه غاړه وځو
د ازموښه عهد و پيمان دی دامو پريکه افغانیده

خطرہ پيښه ده

زخمی زړه کی راته ژړیږي خطرہ پيښه ده
 منزل مي لنډ نشو اوږد ږي خطرہ پيښه ده
 عقل او هوش دی رانه وړی د جنا خبرو
 د سر د پاسه مي لوگيږي خطرہ پيښه ده
 گټلی جنګ مي رېوده شو د خبرو په ميز
 د حقائقو تر وړ کيږي خطرہ پيښه ده
 ما پرې سرونه دي داوکړي د لکو نو په شمار
 په قربانو مي غدی وليږي خطرہ پيښه ده

لیلی زما زه دلیلی یمه دنیا ئی وینی
د غمازانو رخه کیږي خطره پیښه ده

گټلی مادی مړ پرې زه یم بریت پرې څوک تاوئی
په سرنوشت مې لوبې کیږي خطره پیښه ده

عالمه یو خطر خوندی چې ئې بند وستم
نوی پلمې راته جوړیږي خطره پیښه ده

نور به دوکه نشم د یار د سپینې خوږې پتمه
د یارانې بنگرې ماتېږي خطره پیښه ده

پرون ئې یوه ویله نن بله اوسیا به څه وي
د فکر تال را باندی شلېږي خطره پیښه ده

د زهر کوټ دی که تاثیر دی د مغان د میو
سترگې مې پټې پټې کیږي خطره پیښه ده

نور مې باور په لباسی یارانو پاتې نشو
د اوبو کوټ مې نه تیرېږي خطره پیښه ده

هغه څه اورمه چه ما ئې گومان نه کولو
هغه څه وینم نه ویل کیږي خطره پیښه ده

ملی وحدت راته شړل کوي په چغو چغو
د تن هدونه مې بیلینې خطره پېښه ده

تومر تیاره ده خضره راشه رهبري مې وکړه
د جانان کډې دي باریږي خطره پېښه ده

د کشتي رخ چې بدل نکړې د ساحل په امید
د اباسیند چې خوه ریږي خطره پېښه ده

خو چې یونشي په رشتني د افغان ولسه
د بیلټانه کاني وریدي خطره پېښه ده

د شهید حاجی عبدالنبی یادگیرنه

مړېې ونه گنې ژوندی دی د شهید د وطن
د خدای سپاهی دی جنگیالی دی د شهید د وطن

چې جنگیده به شپه او ورځې د اسلام په نامه
دا هم نن هغه توریالی دی د شهید د وطن

مخ یې وانه رو ملگرو د کولو نه د توف
هسې تورزن او ننگیالی دی د شهید د وطن

شال وشنکر به خاورې باد کاندې له ډیره غمه
چې یې د تورې مات بنگړی دی د شهید د وطن

د اسمار اوبنکې به د سيند په مخ چپې جوړې کړي
ورک يې د ګوکې نه غږی دی دا شهيد د وطن

چې هم حاجی دی هم غازي دی هم نامي د تورې
عبدالنبی دی مشوانی دی دا شهيد د وطن

د حق په تور يې له حقه نه دفاع کړې ده
د حق د لارې سپيلنی دی دا شهيد د وطن

د قام د ننگ د ميدانونو د ګڼو د سپې
يو سوی لوی اسويلی دی دا شهيد د وطن

د اسلامي حزب بيرغه نيم ګڼو شه پرې نن
د اسلامي جهاد زمری دی دا شهيد د وطن

د غوځای

په خوله یې یوه په زړه یې بله ده ونه غوځلیرئ
سیکه یې قلفه ده ناچله ده ونه غوځلیرئ

هرڅه دځان دپارغ غوځی نوم د قام اخلي
چې څه پرې وایي خوله یې خپله ده ونه غوځلیرئ

پرون یې یوه ویله نن بله اوسیا به څه وایي
وینا یې سپینه نه مجمله ده ونه غوځلیرئ

د آزادۍ د بلې شمعې پتنگانو واوړئ
ډیره لاسوه نه ده او بله ده ونه غوځلیرئ

يارانو راشئې چې فريب د زماڼي دوينئ
 ناوې حيرانه ورا دغله ده ونه غوه ليرئ

زمام د فکرچې ورنكړئ د پردويو په لاس
 دا ملغلر بې بدله ده ونه غوه ليرئ

مونږ لا ديوې شاهي دلاسه نه كيله كوله
 اوس خو د يوې په خاي ووه خله ده ونه غودليږئ

سر دځيرو رانه ورك كړه د عرض لاسونو؟
 دا ماشوره خداي كو انجيره ده ونه غوه ليرئ

د تورو جنگ مې دې كتهلي خو خبره د ميز
 ملگرو كوښكه ده ارجله ده ونه غوه ليرئ

خو چې يو نشئ همه واړه د ملت په صفت
 دا معيا كړانه ناحله ده ونه غوه ليرئ

د کُنړ اولس ته مبارکي

کنړ دې فتحه کړه په نړه مبارک دې شه
لویه پښتو دی کړه تر سره مبارک دې شه

سبابیکا چې پرې د توپو دندو کار جوړ و
د میز ایلو د س اکټو پرې انکار جوړ و
د دهشکو، زیکاویکو پرې غبار جوړ و
د سپینو تورو د غازیانو پرې ناتار جوړ و
هغه د هریان شودر په دره مبارک دې شه
کنړ دې پاک کړه د زړه سره مبارک دې شه

اسمار شو فتحه په خلقیانو غلبې راغلي
په چغه "سرای د خنکدن سختې شیبې راغلي"

په سرکانيو او په پښد د غم چپې راغلي
 په کوزگن او په خوگي د مرگ خودې راغلي
 په هر قدم شوې مظفره مبارک دې شه
 شو سلامي دې سمه او غره مبارک دې شه

تا له روسانو کنځ خلاص کړه د اسلام په تور
 تا د دې کور امن امان کړه د اسلام په تور
 وليدلی شان دې په بل شان کړه د اسلام په تور
 بيړغ دې پورته د اسلام کړه د اسلام په تور
 د اسلامي جهاد سترگه مبارک دې شه
 غازي اولسه د کنړه مبارک دې شه

د غرونو بازه اوس خېر د ننګرهار واخله
 د خوگياڼيو، د شنوارو وار په وار واخله
 ورشه لغمان ته څه احوال د کار وژار واخله
 د اليشنگ، د منځرو او الينګار واخله
 ه مشرقي د اسمان نمره مبارک دې شه
 شو دې قدم په هر چا بره مبارک دې شه

چه پيش قدم وې په جهاد کښې پيش قدم شولې
 ځکه فاتح په هر قدم کښې دم په دم شولې

خپلو نرځمونوله په خپله تن ملهم شولې
 حُکمه ټولي کښې د سيالانو مقدم شولې
 په نظر ته نشې نظره مبارک دې شه
 د نام وښک د تورې سپره مبارک دې شه

کڼر آزاد شو د کڼر د سيند چپې نوې دي
 ورځې او شپې کړې غږونې گونگوسې نوې دي
 د وير ژړلو په حرم کښې ولولې نوې دي
 د مرثيدلی کل په پاڼو کښې وږمې نوې دي
 د نوي شروند نوي سحر مبارک دې شه
 لويه پښتو دې کره ترسره مبارک دې شه

د افغان مجاهد د زړه اواز

چاته ووايم د خون نرېكي حالونه
چاته وښايم د سرو وينو ډنډونه

چاته خاورې په سرباد كړمه له جوړه
چاته خيرې كړم له غنه كړيوانونه

چاله ورشمه په داد او په فرياد زه
د چا ښكل كړمه لاسوته قدمونه

چاته تيره د ماضي او حال قيصه كړم
څوك خبر كړمه له نن او له پرونه

هغه څوک دی چې د زړه په غوږو واوري
د تور زینو افغانانو داستانونه

هغه څوک دی چې د سر په سترگو ویني
د دې فلم محشرونه قیامتونه

هغه څوک دی چې د ستړي زړه دمه شي
د راحت دميو راکاندی جامونه

که مې خپل وکه پردی و ر ا معلوم شو
د هر چا جدا جدا دي غرضونه

غم شریک مې پیدا نکره خون شریک هم
په یواځې سر په ما راغله غمونه

د وطن په دردو غم باندې کړینم
د غیرت په سر مې سر په کړنکونه

همیشه کوم د سړ سړه لوبې
د افغان په نام و ننګ مې دي ننګونه

په صورت کښې مې روغ حای لیدلي نشي
بې له غشو بې د تورو پرهارونه

که چنگیز و که انگریز و که روسان دي
ما د یتولو په زړه ایښي دي داغونه

په داهسي شان مي گوږ هغه زړه يم
چې داو کړي مي سروڼه په لکونه

(سومناټ، او پانی پټ) مي کواهان دي

ما گټلی دي تختونه هم تاجېرې

د تاريخ نه ټپوس وکړه چې خبر شي

په ياغي راجا مي ايښي قلنکونه

له آدمه تر دې دمه په غوغا يم

زړه او زخره سپينه تور او ډالونه

قدر دان د زمانې مي پيدانکړه

که مي حان لوگی لوگی کړه په عمروڼه

زما برخه هم د اوښ غونډې خو خان دي

که مي ډير په شا راوړي دي لعلونه

خون بها مي د بانکونو خزاني شوې

هم موټرې هم قصر ږڼه هم سيلونه

ځای لری چې د خوشحال په شربه وایم
 د بې منگو په خوله څه اخلم نومونه
 زه ئې چالرو وهم قدر ئې چا نرډه
 په اور و سوزه دا تورې قلمونه

تورې دې درز په جهان پر دیت مبارک دې شه
 روس دې له خپلې خاورې ویت مبارک دې شه
 د آریانا دور شو بازه د افغان بچیه!
 دغه عفریت دې څنگه کیست مبارک دې شه

عبداللہ غمخو اود جہاد ملگرے یپ